శ్రీరస్తు.

భోజసుతాపరిణయము

అను మహాప్రబంధము.

ఇది

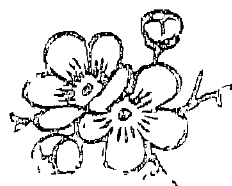
శ్రీమన్మదనగోపాలశాస్త్రికటాక్షవీక్షణావాప్తచతురతరసాహితీవైభవ

చక్రపామాత్యతనూభవ మంగమాంబాగర్భశుక్తిముక్తాఫల

మార్గణవిశ్రాణిత మహాశ్వల కోవిదనుతభాగధేయ

కోటీశ్వరనామధేయ

ప్రణీతము.

ఈ పుస్తకము

శ్రీ "వైజయంతీ" ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రితమును, ప్రకటితంబు.

1909

[Price [illegible] annas.

PREFATORY NOTE.

In passing this book through the Press I have taken the liberty of removing some verses and altering others in order to satisfy the demands of modern taste as regards descriptions of feminine charms &c. This I did under the direction of my father the late Rai Bahadur [illegible] Charlu who always held that in publishing an old book written by an author of a by-gone age it is the duty of the publisher to see that it suits the taste of the reader before whom it is placed.

I am sorry I have not been able to procure any information about the author beyond what our veteran scholar Rai Bahadur K. Veerasalingam Pantulu has given in his ' Lives of Poets. '

In this book the reader will find a number of stanzas [illegible] on the lines of the eminent poets of Krishna Deva Rayalu's days. I shall just cite one of them.

ఉ. నెక్కొనఁ గాన్వయద్యుతిఁ జెందఁ గొంత కారా ◆ జీవంబు తెంతే వన
స్థలి నిప్పులో తప మాచరింప నిజము ◆ త్రక్కెను హంసపంక్తిఁ
జలజం బందెఁ బదాత్మతి న్విధుఁ డజ ◆ స్రంబుం గళంకాప్తిఁ దా
త్పల మొందం గనఁ డయ్యెఁ గాన వదినో ◆ తన్మైత్రరమాలం బిలన్.

This is clearly on the lines of the following stanza in [illegible]

మం. నతిరమాంబుదప్రతి బెంద బూని నజాను ◆ [illegible]నోదక్రియా
[illegible] కాదోలవపూరితో వరము [illegible] ◆ రంభోభహ స్తంబులు
న్నతజిత్ విడె మరుద్విభూతిఁ గదలిన్ ◆ ద్వస్త్రీష మాచంచలో
న్నతశుండాతతిఁ బాయ నయ్యె నదిపో ◆ త్రిస్త్రరమూలం బిలన్.

P. SREENIVASA CHARLU

Lakeside, Kilpauk,
Madras,
23rd September 1909.

శ్రీరస్తు.

భోజసుతాపరిణయము.

ప్రథమాశ్వాసము.

శా. శ్రీవాణీకరచామరద్వయరుచుల్ ◆ చెన్నొందునత్తఱి స్ఫుర
ల్లావణ్యాఖ్యపయోధివీచికలలీ ◆ లన్ జాలరాణింపఁగా
శ్రీవాంకస్థలభద్రపీఠవసతిన్ ◆ సౌఖ్యోన్నతిన్ గాంచు నా
ర్యావామాక్షియొసంగుమాకతులవి ◆ శ్వైశ్వర్యసత్కీర్తులన్. ౧.

ఉ. ఎలిమిలరాదకన్నియవి ◆ వాహమహోత్సవవేళఁ జాలన
ర్తిలిఁదలఁబ్రాలుపోసెడుత ◆ తిన్నిజమస్తమ్ము గాంకలగ్నమై
విలసిలుతేడితన్ముఖన ◆ సీవవిధుంగనిచెంగలింపన
క్కలికికలంగనవ్వుకెజ ◆ కంపుఁడు మాకభీష్టమిచ్చుతన్. ౨.

మ. పరపుంభావకళానిమోఘీనరణీ ◆ వామాక్షిక్రీడించియం
తరతిశ్రాంతినిఁబ్రాలవక్షమునఁద ◆ ద్గాత్రచ్ఛవిస్ఫూర్తిమే
దురమైనెమ్మెయియందునిండవిలస ◆ ద్దూర్వాంకురగ్రాహియౌ
హరినీలంబనఁబొల్చుకృష్ణుఁడు మదీ ◆ యాభీష్టమిచ్చుంగృపన్. ౩.

మ. తతబాహాపురుహూతరత్నరుచిర ◆ స్తంభస్ఫురత్కౌస్తుభ
ద్యుతిసంతానవితానహారలతికా ◆ ప్రోద్యత్సుమస్నిగ్ధమా
పతివక్షంబునఁబొందిరంజిలురమా ◆ పంకేజపత్రాక్షిమా
కతులైశ్వర్యములిచ్చుఁగావుతదయా ◆ వ్యాపారపారీణతన్. ౪.

ఉ. అలిగినభారతీసతిని ◆ జాంఘ్రములపైనిటలంబుఁజేర్చిమం
దలవకుయావకాంకములు ◆ హల్లకసాయకసాయకక్షతా
కలనముగాఁదలంచిదయఁ ◆ గౌఁగిటఁజేర్చుచు సంతసిల్లున
జ్జలరుహసూతిమాకొసఁగు ◆ సమ్మతభూతిచిరాయురున్నతుల్. ౫.

చ. పలువగవీణెమీటుతఱిఁ ◆ బాణిపయోరుహరత్ననిస్ఫుర
ద్వలయమయూఖముల్ కలయఁ ◆ బర్వఁబ్రవాళముపైఁబ్రవాళముల్

నలువుగ నవ్వోఁ చెమ్మేలనుచు ◆ నాథునకైనర్వ్వగఁ బల్కునవ్వన
ప్పలుకులకుల్కులాఁడినను ◆ భవ్యకవిత్వసరణిఁ జేయుతన్. ౬.

మ. రదఘాతోత్థితరాజతాచలరజో ◆ వ్రాతంబునిం దారకా
ఘుదియై దిక్కులఁ బిక్కటిల్లఁ దనకో ◆ ష్ముంజిమ్ములన్ వీడు పె
ల్లదివిజారాజంబుదుఁ డై వెలుంగనుదరీ ◆ లావప్రఖేలారతిన్
ముదముం గాంచు మకరీంద్రవక్త్రుఁ డుశుభం ◆ బుల్లాసఁ గావించుతన్. ౭.

మ. హరినాభిన్ జన్మించు మనబ్జజుఁడు బా ◆ ల్యక్రీడనాసక్తిబం
ధురభోగాగ్రవిరత్నరత్నరుచిసం ◆ దోహైకవాంఛాస్థితి
ద్వరణోద్యుక్తతచేరచించిచనఘణా ◆ వ్యాసక్తపద్మాగ్రగా
భరణశ్రీరహిఁ జెందు శేషుఁడు వచః ◆ ప్రాగల్భ్యమిచ్చుం గృపన్. ౮.

క. ఏమునివదనసుధాబ్ధి, శ్రీరామాయణసుధ జనించి ◆ నానాకథక
ప్రేమాస్పదమై వనరెడు, నామునిహృతజనతమస్త్రి ◆ దామునిఁ గొలుతున్. ౯.

ఉ. సారపయోధరప్రకర ◆ సాంద్రతనుద్యుతి బాలుఁ బల్లవి
స్ఫారజటావిశాలున్నగ ◆ సర్మకస్మితచేలు బ్రాగ్వచో
వారిధియానపాత్రుసుర ◆ వందితదివ్యచరిత్రు నాత్మవి
ద్యారమణీవిశేయునన ◆ పాయునిసాత్యవతేయుఁ గొల్చెదన్. ౧౦.

సీ. ఉపమానకల్పనా ◆ నుపమానచాతురీ, ఘనమనీషోల్లాసుఁ ◆ గాళిదాసు
లలితపదన్యాస ◆ కలితప్రబంధైక, తానతాంకకవితా ◆ దండిపండి
సారవాగమితార్థ ◆ గౌరవాధారతా, రవికుచిసాంద్రుభా ◆ రవికవీంద్రు
నకలార్థకల్పనా ◆ వికలాంతసాహితీ, శ్లాఘనీయరసైక ◆ మేఘుమాఘు
నంధ్రకవితామహాచార్యు ◆ నన్నపార్యు, సుకవిజనసంస్తుతిక రాజి ◆ సోమయాజి
నఖిలభువనజనశ్లేషి నె ◆ జ్ఞానమనీషి, నెంతుఁ బ్రార్థింతు సేవింతు ◆ హితముఁ గాంతు.

క. మేధావిలాసనంభృతి, మాధవపర్యంకభోగి ◆ మండవసమరూ
పాధునికకవివరేణ్యుల, సాధువచోనియతిఁ దలఁచి ◆ సన్నుతి సేతున్. ౧౧.

తే. సత్కవిశ్వాసవెదుగంగఁ ◆ జాలకవలఁ, జెందుకూంతలెకూయుచు ◆ జెనఁటి మొఱకు
మస్తకరిభంభవిదళనో ◆ ద్వృత్తహరిని, మొనయు లెకను గుక్కలు ◆ మొఱుగునటుల.

వ. అని యిప్పవిధంబున నిష్టదేవతావందనరూపమంగళాచరణంబును, బురాతనకవిజనానుసరణంబును, నిదానీంతనకవిపురస్కృతియును, గుకవితిరస్కృతియునుం గావించి

యే నొకకృతిని నిర్మింపం గోరి మురారిహృదయప్రసాదంబు నభిలషించి యున్నతటి
నొక్కపుణ్యరాత్రంబునఁ బ్రభాతసమయంబున. ౧౫.

మహాస్రగ్ధర. చరణానమ్రామర్త్యాంధ ◆ స్ఫురమకుటతటా ◆ సక్తముక్తాఫలాళీ
పరితోంచద్బుద్బుదాళి ◆ ప్రచురపదయుగ ◆ స్ఫారగంగాంబుధారా
పరిపూతానేకలోక ◆ ప్రకటితసుభగం ◆ భావుకాఖ్యావసమాఖ్యా
భరణశ్రీభ్రాజిష్ణుఁ డైనా ◆ ప్పుడు మ నెదుటఁగ ◆ న్పట్టెశ్రీకృష్ణుఁ డంతన్.

క. కనుపట్టినయాతనిపద, వనజంబులకు శిరముసోఁక ◆ వసుధాస్థలిపై
వినయమున మ్రొక్కిమిక్కిలి, వినియతమతి నగుచు నన్న ◆ వించితి నిటులన్. ౧౬.

భుజంగప్రయాతము. అరిస్ఫారశంఖ్యాఢ్య ◆ హస్తారవిందా
సరోజాలయాస్యాబ్జ ◆ చంచన్మిళిందా
శిరోసారనిర్భిన్న ◆ చండారిబృందా
చరాజంగమాజస్ర ◆ సంపూర్ణతుందా. ౧౭.

సీ. సనకాదిమునిమనో ◆ జలజనిత్యనివాస, కమనీయతరదివ్య ◆ కనకవాస
దానవాద్రిశదం ◆ తావళీహర్యక్ష, శ్రీపదలాక్షావి ◆ చిత్రవక్ష
ప్రజయావతానానాం ◆ బుజలోలమదభృంగ, కారుణ్యరసపూరి ◆ కనదపాంగ
నానాత్వనుతీత ◆ నైజసంపిద్రూప, రమతిలాసజ్జిత ◆ శార్ఙ్గచాప
వినతజనబృందమందార ◆ వేదసార, వివిధభువనాననాధార ◆ భవవిదూర
నీలరుచిపాత్రకళేబము ◆ స్మేరజైత్ర, కోకరిపుమిత్రనేత్రర ◆ మాకళత్ర. ౧౮.

క. అనియిట్లు సన్నుతించిన, ననుఁగనుఁగొనియాతఁడుఘనాఘ ◆ నాఘనగర్జా
జనితగభీరస్వరమునఁ, గనుఁగొనలదయారసంబు ◆ గడలుకొనంగన్. ౧౯.

పంచచామరము. తిరంబుగా భవన్ముఖాబ్జ ◆ దివ్యసద్మనవ్యవా
గ్ఝరీమరందసారధార ◆ సమ్మదంబొనర్పఁగాఁ
గరంబు నీవొనర్చునవ్య ◆ కావ్యభవ్యమంజరిన్
ధరింపఁగోరి నారమాంకి ◆ తంబొనర్పుమా పయిన్. ౨౦.

క. దీనన్ మేలగునీకని, యానళినదళాయతాక్షుఁ ◆ డంతర్హితిఁ గాన్
నేను నుగ్రక్కునమేల్కని, మానసమాశ్చర్యజలధి ◆ మగ్నముగాఁగన్. ౨౧.

తే. బ్రహ్మరుద్రాదులకు నేనిఁ ◆ బడయరాని, విభునియలదివ్యమంగళ ◆ విగ్రహంబు
భళిరనాదృష్టిపథమున ◆ నిలిచెననిన, నెంచు నాభాగ్యమహిమకు ◆ నీడుగలదె. ౨౨.

తే. సారతరతత్త్వపారస ♦ ధారవార, ఘనతనాశేముషీలత ♦ కందళించి
బుధనుతవచోవిలాసమున్ ♦ బూలుపూయు, దానఁదానిఁబూజింపఁ ♦ దగవకాదె.

వ. అని నిశ్చయించి యేనును హర్షతరంగితం బగునంతరంగంబున సహస్యఖోచితకృత్యమ్ములు నిర్వర్తించి వివిధసద్గుణసమన్వితుండును విద్వజ్జనపరివృతుండును మహితవిజ్ఞానజనకుండును మదీయజనకుండును నగుచక్రపాణామాత్యునిసమీపంబునకుం జని సముచితప్రకారంబున నతనిచరణారవిందంబులకు వందనం బాచరించి యరవిందలోచనుండు సన్నిధి యొసఁగి, యానతిచ్చినతెఱం గాకర్ణించిన నమ్మహానుభావుండును నద్భుతరసమ్ము గ్రమ్ముకొనుహృదయమ్మున తనసమీపమ్మున నున్నవిద్వజ్జనమ్ముల నుపలక్షించిన వారును గుతూహలంబున నన్నుం గనుంగొని యిట్లనిరి. ౨౪.

సీ. వెన్నపొక్కిటిదమ్మి ♦ గన్నవేలుపుఱేఁడు, తెలిపుల్గువయ్యాళి ♦ సలుపువాఁడు
బయకారిజడదారి ♦ పాపనిగనువాఁడు, పల్కుచిల్కలకొల్కి ♦ పాలివాఁడు
చౌపంచకూపుల ♦ సైసోడుగలవాఁడు, ప్రామిన్కతేప్రొద్దు ♦ నోముఁవాఁడు
నుసుటఁగన్గలవాని ♦ నుసుటఁగాచినవాఁడు, జగములఁగలిగించు ♦ చతురులాఁడు
తూర్పుదొరవేఁడివేలుప్ర ♦ దుంతకాతు, చేయినడకరిసంద్రంపు ♦ ఱేఁడుగాడ్పు
లిబ్బిదొరగిబ్బనెక్కుడు ♦ గబ్బిమగఁడు, కొలువఁదనరుచునుండును ♦ నలువయెపుడు.

ఆ. ఆతనిమానసంబునను ♦ హామహుఁలౌమునివర్యులత్తను
ఖ్యాతసుకాణ్వలాగమస ♦ దాధ్యయనప్రతిభావిశేషసం
జాతమహత్త్వతత్త్వవిల ♦ సద్ఘనబోధులశేషశాస్త్రని
ష్ణాతులఁగొందఱీజగతి ♦ వన్నెకెక్కిరివారిలోపలన్. ౨౫.

క. శ్రీవత్సనామధేయుఁడు, ధీవిశ్రుతసుజనతావి ♦ ధేయుఁడుజగతిన్
బావనుఁడైబుధకృతసం, భావనుఁడైతనరుసతని ♦ వంశమునందున్. ౨౬.

చ. కలిగిరికొందఱిందుకర ♦ కందళచంద్రశితారవిందని
ర్మలతరహారహీరశర ♦ రాజితభూధరశారదాభ్రమం
జులతరకీర్తిపాత్రులువి ♦ శుద్ధచరిత్రులులోకమిత్రుల
త్యలఘుకళాసమార్జితద ♦ యారసనిత్యులమాత్యులిమ్మహిన్. ౨౭.

క. వారలలోఁగణపార్యుఁడు, వారితమేధావిహార ♦ వాచస్పతియై
చారుతరకీర్తిసంపదఁ, జేరూఢికినెక్కెజగమ ♦ శేషముమెచ్చన్. ౨౯.

క. ప్రణుతద్విజరాజశిఖా, మణియైసార్వజ్ఞసాధి ♦ మనహీనలస
ద్గుణగరిమఁదనరివెలయున్, గణపతిసచివుండుప్రమథ ♦ గణపతియనఁగన్. ౩౦.

క. శ్రీవత్సగోత్రజలనిధి, దైవాత్మకుఁడైనగణప ♦ శౌరికతనికిన్
దేవేరియైనలచ్చమ, కావెంకటమంత్రిచంద్రుఁ ♦ డంతజనించెన్. ౩౧.

క. ఆతనికినిబోలమాంబకు, సుతులుద్భవమొందిరధిక ♦ సువ్రతమతులై
క్షితిగణపార్యుఁడనంగను, మతిమంతుఁడు వెంకటాద్రి ♦ మంత్రియనంగన్. ౩౨.

క. ఆయిరువురిలోనగ్రజుఁ, డాయతగుణశాలిగణప ♦ యార్యుఁడుదన్నరుఁ
ధాయామణిదమావిత, శ్రీయాజసతీతానుగతమ ♦ సువ్రతమనఁగన్. ౩౩.

క. ఆమంత్రివరుఁడునిజభా, ర్యామణిగాసిద్ధలింగ ♦ రాజతనూజన్
బ్రేమవరియించెఁజెన్నమ, నామురశాసనుఁడుభీష్మ ♦ కాత్మజమాడ్కిన్. ౩౪.

తే. ఘనుఁడుచెన్నమాంబికయందుఁ ♦ గనియెమువుర, గణపయార్యుండుసజ్జన ♦ ప్రణుతవిమల
చర్యులకుకేశవామాత్య ♦ సూర్యలింగ, నార్యమతిచక్రపామాత్య ♦ వర్యనెలమి.

వ. అట్టిపుత్రపౌత్రసంతానంబునందు. ౩౬.

సీ. అనఘతరస్వాంత ♦ ముచుబాదుగావించి, తనకరుణారసా ♦ దకమునించి
పద్మాక్షపదయుగో ♦ పఘ్నముల్ జతనూర్చి, సంశయదుష్కీట ♦ సమితిఁ ద్రుంచి
కీర్తనామలపేరఁ ♦ గిసలముల్ గలిగించి, స్మరణసుమశ్రేణి ♦ సంఘటించి
స్నేహాఖ్యమకరంద ♦ బాహుళ్యమొనరించి, సత్కర్మనివహావా ♦ సనగడించి
యనుదినంబునువర్ధిల్లు ♦ నలరునట్లు, కమలలోచనభక్తి ♦ కల్పవల్లి
నరసిపోషించిప్రాపించె ♦ నమితఫలము, సత్యలక్ష్మీలఁజక్రపా ♦ మాత్యవరుఁడు.

తే. అతనికనుకూలభార్యయై ♦ యఖిలబంధు, జనముదినమునుబోషించు ♦ ఘనతఁగాంచు
కసవరాజుకొండరాజువెం ♦ కటమగన్న, మహితసద్గుణనికరంబ ♦ మంగమాంబ. ౩౭.

సీ. అన్నదానస్ఫూర్తి ♦ నన్నపూర్ణయనంగ, ధృతిశాంతిపటిమభూ ♦ దేవియనఁగఁ
బతిహృదయానుకూ ♦ లతఁబార్వతియనంగ, ఖ్యాతసద్గుణముల ♦ సీతయనఁగ
ననఘశీలమ్ముల ♦ ననసూయయేయన, నలఘుచర్యలదమ ♦ యంతియనఁగ
నమితవైభవముల ♦ నదితిజాతయనంగ, విస్తృతకీర్తిసా ♦ విత్రియనఁగ
సకలబాంధవరక్షణ ♦ ప్రకటమహిమ, నన్నుతికనెక్కుసుగుణప్ర ♦ సన్నలీలఁ
దనరుమధరిత్రిఁ జెలసిల్లు ♦ ధర్మపరత, మానితవయోపలంబశ్రీ ♦ మంగమాంబ. ౩౯.

క. నారివ్రుఁ గావించిన, సారతపఃఫలమనంగ ♦ జనవరవదనాం
భోరుహముకురాయితముఖ, సారసతన్ గోటయభువి ♦ జనియించెనొగిన్. ౪౦.

శా. ప్రాయుఁ గమ్మలవక్కణల్ వసుసనే ♦ పద్దెంబులౌనట్లుగాఁ
జేయన్ సత్కృపబాంధవాప్తసుజన ♦ శ్రేణుల్ ప్రహర్షింపఁగా

నాయుక్ బెన్నలఁగన్నయంతమదికి ♦ డక్కల్ మీఱంగా మేలుది
ఖ్యాయుక్తినిధికోటయార్యుఁడనుచి ♦ ఖ్యాతింబ్రకాశింపఁజే. ౪౧.

సీ. తల్లిదండ్రులకన్న ♦ దైవంబుమఱివేఱె, కలదెయుంచుఁదలంచు ♦ ఘనమనీష
విద్వజ్జనామోద ♦ విస్మయావహముగాఁ, గృతులొనర్పఁగఁజాలు ♦ నతిశయంబు
స్వామికార్యైకని ♦ ర్వాహసామర్థ్యంబు, వెలయింపఁజాలువి ♦ వేకపటిమ
సజ్జనుల్ తనుమెచ్చ ♦ సంతతాచారప్ర, వర్తనవర్తించు ♦ విమలబుద్ధి
కలిగివెలసితసత్కీర్తి ♦ కల్పవల్లి, ఘనసమఫలాయమాన ♦ క్షత్రనివహ
కుముదజాహితమండలి ♦ నమరితేప్రభు, శాశ్వతగుణైకధుర్యకో ♦ టీశ్వరార్య. ౪౨.

మ. తనకున్ గోటయమంత్రినీదగు సము ♦ ద్యల్లేఖినీశ్లాఘనీ
యనినాదంబుకుతూహలాతిశయమ్ము ♦ త్యద్ధాత్రీసీమంతినీ
కనదంఘ్రిద్వయరత్ననూపురనిభం ♦ బౌ్కానానుకారానురం
జనవత్సారసునిస్వనంబయిన్పా ♦ స్థానంబులందెంతయున్. ౪౩.

క. ఈవిధమునబాంధవసం, భావితగతిఁదనరుపుత్త్రి ♦ పౌత్త్రసమగ్ర
శ్రీవిలసిల్లెనుభువిరా, జీవాక్షునికరుణఁజెంది ♦ స్థిరతరకీర్తిన్. ౪౪.

తే. కానహరియానతిచ్చిన ♦ కరణినీవు, హరువుమెఱయంగసత్కృతి ♦ పరిణయంబు
కృతివినిర్మించియతనికిం ♦ కితముసేయుము, మఖిలశుభములుగలుగునీ ♦ కతనికృపను.

వ. అని సబహుమానంబుగా విద్వజ్జనం బానతిచ్చిన నేనును మహాప్రసాదం బని వారల వచనంబు లంగీకరించి పరమహర్షతరంగితాంతరంగుండ నగుచు నవ్విరించిజనకునకు ముఖోల్లాసకరంబుగా భోజకన్యాపరిణయం బనుమహాప్రబంధంబు రచియించి యీ కృతికి నపరిమితకృపాపారావారుండును, నార్తత్రాణపరాయణుండును నగుగోపాలుండే నాయకుండు గావలయు ననుదృఢాధ్యవసాయంబున నమ్మహాత్మునకును. ౪౬.

షష్ఠ్యంతములు.

క. శ్రీరుచిరదివ్యదేహున, కారూఢపురాణవాక్య ♦ యుద్వాహునకున్
గారుణ్యాపకీవాహున, కారుణ్యాలసద్దృగబ్జ ♦ హతమోహునకున్. ౪౭.

క. కరుణాశరధికివికలిత, తరుణాశశధికిసమగ్ర ♦ తరశరధికిస
త్వరితభుజంగాశరధికి, నిరవధిగుణనిధికిశుభద ♦ నిజసన్నిధికిన్. ౪౮.

క. చాణూరక్షోణీభృ, త్పాణిగరుద్వివదళైక ♦ పరసురపతికిన్
వాణీశగ్వాణీగీ, ర్వాణీవరవర్ణనీయ ♦ వైభవధృతికిన్. ౪౯.

క. సద్గోహాత్తరళ్గోచిత, మద్గోర్జితపుత్రునకును ♦ బ్రత్యక్షివసా
కుక్షింభరి శాక్షేయుక, శిక్షితమధుసూదనశేఖర ♦ జిగ్గాత్రునకున్. ౫౦.

క. ప్రాజితబలభద్రునకున్, శ్రీజితరుద్రునకుఁ గాంది ♦ శీకన్యపపున
ర్యోజితభద్రునకున్నిఁ, స్వాజితభద్రునకునరిస ♦ గుణముద్రునకున్. ౫౧.

క. రాజావమానుశీముఖు, రాగరశిభురససంత ♦ తాస్వాదకళా
భోధనకేలునకున్ బహు, గోధనలోలునకుఁ గపట ♦ గోపాలునకున్. ౫౨.

గ. సమర్పితంబుగా నా యొనర్పం బూనిన భోజకన్యాపరిణయం బను మహాప్రబంధంబు
నకుఁ గథాక్రమం బెట్టి దనిన. ౫౩.

శా. శ్రీగోపాలకన్యకాలోలుఁడు పెరీ ♦ క్షిద్భూమిపాలుండు స
ద్యోగప్రాజ్ఞచరిత్రువ్యాసముని పు ♦ త్త్రుం జూచి యిట్లనియె నా
భ్యాగీర్వాణులు మెచ్చ భోజనృపక ♦ న్యం దెచ్చి యుక్ గౌరియే
లాగర్థిఁ బరిణయంబు చేఁ దెల్పుమనిన ♦ లక్కన్ దాపసుం డిట్లనున్. ౫౪.

మ. కలశత్నాలరశాలకేతనపటా ♦ విర్భూతవాతాహతో
చ్ఛలితాంభోధరగర్భనిర్గళితదం ♦ నచ్చంచలాశేముషీ
కలనాకర్షదభర్మహర్మ్యవిచర ♦ త్కాంతానితాంతప్రభా
కలితంబై యిల నొప్పు ద్వారవతి నాఁ ♦ గాఁ బట్టణం బెంతయున్. ౫౫.

తే. లోనికోటయే వలయాద్రి ♦ దానికవలఁ, గలుగుబలుకోట బ్రహ్మాండ ♦ కర్పరంబు
పరిఖజలపూరమవలియా ♦ వరణజలము, తోఁపులవ్వలి యురులునై ♦ తోఁచుఁ బురిని.

క. సన్నుతసవరత్నమ్ముల, కన్నగరంబుసికియగుట ♦ ననపాయతచే
మున్నిచ్చటఁ దాఁ గా, పున్నతంబమరఁ బరిఖ ♦ యొప్పం బురికిన్. ౫౬.

ఉ. ఆనగరంబు వప్రమున ♦ కావృతి యైనయగడ్తతీరునం
భోనిధి సారు సేర్పఁ బుపఁ ♦ బొంకము గామిఁ బ్రజల్ భ్రమింపఁగా
నావలి నోద్భవుండు సహ ♦ జాంబునిధిన్ జలనీలికామషిం
బూనిచి ముద్ర వేయఁగన ♦ ముద్రము నాఁ జను వార్ధి యిప్పుడున్. ౫౭.

తే. తటఖచితపద్మరాగసం ♦ తానదీప్తి, నలముకొనఁగఁ గెంజిగిఁ దాల్చి ♦ జలము పాలుచు
నిప్పుఁ గల్యాణమును బురిఁ ♦ బచ్చతోరణంబు తనరంగఁ దగు వసం ♦ తంబనంగ. ౫౯.

తే. ఛదిరిబంగరునిగనిగల్ ♦ చవులఁగమరఁ, బొదలు సౌధంబులెపుడున ♦ ప్పురమునందుఁ
దన్నగరలక్ష్మికటితటిఁ ♦ దాల్చినట్టి, మేలి మొలనూలిగంటల ♦ చాలనంగ. ౬౦.

క. మగరాజసంతతి మేడల, నిగనిగలందనరు నచటి ♦ నీరేజాస్యల్
తగుపాలకపలిం బోడమిన, మగువలగతిం బోలుతురనుప ♦ మానస్త్రీలన్. ౬౧.

సీ. సారహీరప్రభా ♦ సౌరాపగాలోక, నాగయూతసురతాప ♦ సౌవ్రతములు
భుజగభుక్మణివిభా ♦ పూరఘనాసాంకార, మందహాసానుకారి ♦ మైత్రకూరులు
శతమఖరత్నచం ♦ చద్దిప్తనీలాబ్జ, హారజోత్సుకవర్గ ♦ యావతములు
స్మరరంగకోత్రత ♦ పారిజాహితసప్ర, కుద్దనూద్యద్దివ్య ♦ కుంజరములు
పంచరచ్చంచదృగాన్య ♦ సత్ప్రికాశ, నైకిరశశాంకదర్పక ♦ జాతపూర్వ
నికటనరదుమకయనత ♦ నిఖిలభీమ, చస్మితదృగ్జగితులంత ♦ త్స్వాగతతులు. ౬౨.

చ. పురబహిరంగణస్ఫురిత ♦ పుష్పవనీలసమాననూనబం
ధురమకరందబిందుచయ ♦ తుందిలమందవనట్నాళింద మే
దురరవభృస్తసారరవ ♦ దుర్భరనిర్భరచాతపోతసం
కరగతిఘూర్ణహంబుమ్ముపు ♦ గంధవహంబలరున్ బురంబునన్. ౬౩.

క. తేజమునన్నతియుంగని, చేంజేరెడుఘనులతగులు ♦ వీడని వేడ్కల్
రాజులకున్ దత్పురిగృహ, రాజులకున్నైన్న జమగుచు ♦ రాజిలు నెప్పుడున్. ౬౪.

సీ. సత్త్వసంపదరాజ ♦ సముతేని చతురాస్యు, లాసురాలయమొంద ♦ నట్టిబుధులు
తమిం బూనితేజముల్ ♦ చెలుంగనిసూరులు, నరసంస్తుతికిం బోని ♦ పురుషవరులు
నుగ్రభావముం జెంద ♦ కుండుసర్వజ్ఞులు, సద్ధర్మ మెడలని ♦ జాతవేదు
లురుగురుభక్తినే ♦ మఱచికళానిధుల్, పక్షపాతములుగా ♦ ప్పడనిద్విజులు
సకలశాస్త్రార్థనిశ్చయా ♦ వికలహృదయ, యోగ్యవైరాగ్యసంతతా ♦ భ్యుదయధికృ
తావనీశ్వరదానధా ♦ రాప్రవృద్ధి, దీపకరుచౌరయమ్మురి ♦ విప్రవరులు. ౬౫.

ఆ. కొడుకుతంపనాల ♦ గోడవలనూరూర, దినముం దిరుగుచుండుం ♦ దనకులంబు
నడుమనప్రయోజ ♦ నంబయ్యెనని బ్రహ్మ, నగుదురచటి బ్రాహ్మ ♦ ణప్రవరులు. ౬౬.

ఉ. ఆనగరిన్ మహీసురు ♦ లహర్నిశముల్ రచియించమించుహో
మానలధూమమభ్రమున ♦ నభ్రతం గన్పడుభర్మహర్మ్యసం
తానములన్ మెలంగు నెలం ♦ తల్ నెఱిమించులుగాంగవారెవం
బూనినముత్తెపుంసరి ♦ ముల్ వడగండులు నైతనర్చుంగన్. ౬౭.

సీ. అనిలోనవోకిపట్ల ♦ వెనుతియ్యరనికాక, శతమఖాత్మజులంచుం ♦ జాటరాదె
పుణ్యజనాళినో ♦ ప్పటకోపరనికాక, దశరథాత్మజులంచుం ♦ దలంచరాదె

బహుముఖవ్యాహార ◆ పరతత్త్వసనికాక, క్రౌంచదారణులంచు ◆ నెంచరాదె
షష్ఠునివడిదాఁకి ◆ బెళఁకిపోరనికాక, పరశురాములటంచుఁ ◆ బలుకరాదె
పిరిసఁబోల్తురెపృథుని ◆ స్ఫీటవిజిత, శాత్రవమహాకళత్రక ◆ శత్రునేత్ర
విగళదస్రజలాంభోధి ◆ వృష్టిఘుటిక, ఘనయశశ్శ్రితకరులైన ◆ క్షత్రవరులు. ౬౮.

చ. నవనిధినాథుఁడీతఁడను ◆ నామముఁదాల్చియుమిత్రుఁడెంతయున్
నవయుదుమైక్షవృత్తినిది ◆ నంబునుగుప్తరంజనాదుమందుఁదా
నవనతియైనఁజేయుఁడని ◆ యాదకులన్ సయితంబుఁబ్రోతురా
వివిధచిరత్నరత్నధన ◆ విశ్రుతివశ్యులువైశ్యులప్పురిన్. ౬౯.

తే. అతులబలవృత్తిపేరికి ◆ హాలధరుండె, యుహా యనవచ్చుముసలిగా ◆ కుండెనేని
యనఁగఁగృషితోషితాఖిల ◆ మనుజులగుచుఁ, గీర్తిధరియింతురప్పురం ◆ బ్రభుజులుపీట.

మ. కరపుత్కారముదిక్కిరములు మే ◆ ఘుంఘుమ్రంమూలంబులన్
శరణంబంగిఁదలంపనోప్పనచటన్ ◆ స్తంబేరమవ్రాతముల్
పరిగంధప్రియనిర్గళత్తదజల ◆ ప్రత్యగ్రగంధోత్కరం
భరిడింభస్థలవంచనాపములు ప్రే ◆ మంగూర్పనత్యుత్థితిన్. ౭౧.

తే. పరగుపృష్ఠనీలాభ్ర ◆ పటలిఁబోలువ, సోఁగమెఱపులువరుసరాఁ ◆ జుట్టుకొనిన
కరణిఁదనరారుబంగరు ◆ కట్టుమెఱయు, దంతములనొడిదిప్రదం ◆ తావళములు.

చ. అతిజవయుక్తిచేఁదమకు ◆ నాసుగమెంతయుఁదక్కునోటుఁదా
మతిఁదలపోయుకవ్విధిస ◆ మానసమాహ్వయుఁగానొనర్చెనే
గతియునిమేలెయుంచునుప ◆ గంబలెమోముబవాంచియుంగ్రములన్
సతతమునేలఁద్రవ్వికొను ◆ సైంధవసంఘముఅత్పురంబునన్. ౭౩.

స్రగ్ధర. కనఘాతూచ్చోదకత్వ ◆ క్రమపదుఁడౌకఁడో ◆ కన్నడుదోడౌక్కటంగ్రముల్
గనుపట్లన్విక్రమశ్రీఁ ◆ గనియులకడలిన్ ◆ గ్రక్కునన్వాలకం
య్యావసింగప్రోద్భవశ్రీ ◆ నడపఁగఁగలవాఁ ◆ డంచునయ్యంగమాలిన్
వనమాలిన్ గిలిగేళిన్ ◆ వడిఁగడఁగినగున్ ◆ వాపురంబుల్ దినంబున్. ౭౪.

చ. తమనిమువాలుకీల్జడలు ◆ దంచితకీర్తిభుజంగకోటికిన్
దమినిగిడింపఁగాఁదమను ◆ ధామధురాధరపద్మరాగవి
భ్రమములుపల్లవాళికను ◆ రాగపుసంపదపెంపునింపఁగా
నమసుమరప్పురంబుననొ ◆ యారులువారసతుల్ కళావతుల్. ౭౫.

సీ. వలరాచజగడాలఁ ♦ గళలంటికరఁగించు, జాణయీ సంపూర్ణ ♦ చంద్రవదన
తరితీపుఁజెయ్యులఁ ♦ దమినిగిడింపఁగాఁ, జాలునోయయ్యారియీ ♦ నీలవేణి
ప్రౌఢ్యోకశాంతనే ♦ ర్పులకూటమిఘటించు, కొమ్మయీజక్కువ ♦ గుబ్బలాడి
కనుఁగొనినంతనే ♦ మనసుపుట్టఁగఁజేయు, ప్రోడయీజాళువా ♦ పైఁడిబొమ్మ
యనుచుఁదమలోననిజవిభ్ర ♦ మాతిశయముఁ, గనివిటులుచిత్రవాక్యసం ♦ గతులనాడ
హావభావవిలాసవి ♦ హారపరత, వెలవెలందులుబోలుతుర ♦ వీటిమందు. ౨౬.

సీ. కమలంబుమూరొక్కనం ♦ గావచ్చునేయన్నఁ, జెలినెమ్మొగమ్ములు ♦ ద్రిప్పికొనుచుఁ
జిగురంటిచూపంగ ♦ నగునచేయనఁగఁగెం, గేలిసైఁగలనంటఁ ♦ బోలదనుచు
నలరుబంతులుమాడ ♦ నగునచేయనజాలు, జిలుఁగుపయ్యెదఁజక్కఁ ♦ జేర్చికొనుచు
మంచినవిరియొల ♦ మాటదేయననటు, పైఁటకొంగునమోవి ♦ మాటికొనుచు
విటులనన్యోక్తులెఱిఁగియ ♦ న్వితమునకును, దాపడంబడనటులనే ♦ తమవిలాస
చేష్టలనువారికోర్కులు ♦ చిగురుద్రొక్క, నలరులమ్ముమువీటి ♦ వలఁబోఁడ్లు.

ఉ. పల్లవరాగ మ్ముక్తసులు ♦ బంతులురెండిపైపైటపాటుగా
నల్లనమాటియొంటిపసి ♦ మమ్మునకొందురెకొమ్మప్రౌఢ్వపూఁ
బొల్లగఁబోఁమనొక్కరున ♦ కుఁగయిశానుకసేతుగానపా
మొల్లమినిబ్బడిత్తునవి ♦ ముట్టఁగనిమ్మనసైఁగనవ్వుచుఁ. ౨౮.

క. పూవులువిలుతురుకమతము, పూవులుయువకోటికిఁగ ♦ డిందితమకముఁ
గావింపఁగఁబురవనితలు, భావింపఁగమరునిదండి ♦ బారంబోలెఁ. ౨౯.

క. అప్పురము నేలుఁగృష్ణుఁడు, గప్పురపుఁరజమువ్రాలెఁ ♦ గపెఁగెనిజయశం
బుప్పతిలదెసలఁగప్పిక, కప్పతిసతులకుదుకూల ♦ కోటిఘటింపఁ. ౩౦.

సీ. ఘనమైననృతిచేత ♦ జనులనందఱఁబ్రోచి, తామేటివిఖ్యాతిఁ ♦ దనరఁగాంచి
భూదారమహిమచేఁ ♦ బొగడొందజనముల, నరసింహవిస్ఫూర్తి ♦ నుతుపణించి
బలినిరాకరణత ♦ త్పరతవన్నియకెక్కి, శరణాగతత్రాణ ♦ బిరుదమూని
భూవరదానైక ♦ బుద్ధిచేవిలసిల్లి, కలిమిననంతభో ♦ గములనలరి
వెలయులోకజిదాటోప ♦ విభవమునఁ, ధర్మసంస్థాపనార్థమై ♦ దాడివెడలి
తనరుబహురూపధారణో ♦ దారవీర, ధర్మమయహారకంకణ ♦ ధారిశౌరి. ౩౧.

శా. నీలాంభోధరభాసురాంగుఁడుసళ ♦ న్నిచేజపత్రోల్లస
ద్వోలంబాంభకనీనికావిలసితా ♦ ఘూత్రైకశృంగారభా

న్యాలీఢానవసాయకప్రణిహితా ♦ ద్యంతాస్త్రసజ్జోదయో
ద్వేలాంభోధిలసద్దయాకరుఁడనన్ ♦ దీపించుఁ గృష్ణుండటన్. ౮౨.

సీ. ఆర్ద్రాంతరంగత ♦ నలరునీతఁడటంచు, ద్విజరాజుసాక్షిగాఁ ♦ దెలుపవచ్చుఁ
గరుణారసాఘూర్ణ ♦ కలితనేత్రుఁడటంచు, భానుఁడుసాక్షిగాఁ ♦ బలుకవచ్చు
బవతమోవిపిశన ♦ ప్రౌఢవక్త్రుఁడటంచు, ననలుండుసాక్షిగా ♦ నాడవచ్చు
సకలజీవావన ♦ ప్రకటభవ్యుఁడటంచు, శ్వసనుండుసాక్షిగాఁ ♦ జాటవచ్చు
గారవమ్లవిహృదయము ♦ స్పష్టారేకగుణ, మేలువిమలతభవిరవి ♦ ఫాలమహిమ
యుఁగనుతికెక్కు నిజభక్త ♦ వనమనూజ్ఞ, మాధవుండనఁదనరుర ♦ మాధవుండు. ౮౩.

క. ఈకీర్తిఁ బెరిమగుణపతి, భూరితరఖ్యాతి నెగడెఁ ♦ బోలుపు నీతిన్
ధారుణి మెఱుఁగనవారిత, సారతరైశ్వర్యసుర్య ♦ చర్యలనుండున్. ౮౪.

తే. ఉండుతజినొక్కనాఁడతం ♦ డుదయవేళ, నతులగాయకరచితగీ ♦ తామృతంబు
నలమిపోషితకరవా ♦ గమ్యతరసము, చెవులపండువు సేయను ♦ త్సవముమీఱ. ౮౫.

క. శేషీకృహముస్ వెలువడి, బాలామణియోర్తుపసిఁడి ♦ పావలుఁదొడుగన్
వేఁగతివరిగిమణీ, జ్వాలావృతమైనయుబ్బు ♦ చప్పరమందున్. ౮౬.

క. అంగనలుంచినచొక్కపు, బంగరుపీటన్ వసించి ♦ బహుమతియలరన్
ముంగలఁ బోఁచుమహీసుర, పుంగవయోగమునకువినయ ♦ మునఁగేల్మోడ్చెన్. ౮౭.

తే. కేలుమోడ్పుఘటించిబా ♦ గాలొసంగి, పనిచితినచెక్కుటద్దంబు ♦ ప్రభలుమేలొ
దీనిప్రభమేలొపరికించి ♦ తెలుపుమనిన, దారినొకనారిపట్టిన ♦ దర్పణమున. ౮౮.

సీ. చిగురాకుమోవిపైఁ ♦ దగుపచ్చిపలునొక్క, నిడువాలుఁగన్నుల ♦ నిదురసొక్క
కొనగుబ్బపోటునఁ ♦ గుమ్మైపోయినయక్క, నెలవంకఁబచరించు ♦ తళుకుఁజెక్క
చిటిలఁగంధముత్రోడి ♦ జీనిసర్వెనచిక్కు, మినిమిదుప్పటిఁదోఁను ♦ పసపుటెక్క
పూవింటికొరకయ్య ♦ మునఁగోఁచుబలుటెక్క, లెతెఁగించుశృంగార ♦ భరమునిక్క
నెరయఁగనుపట్టుతనజాడ ♦ నీడఁజూచి, మొలకనవ్వులుగనుదోయి ♦ మొలకలెత్త
మేటిసొగసునమీసాలు ♦ దీటికొనుచు, శౌరిపలుదోమికొనియెనొ ♦ య్యారముగను.

మ. ఒకనారీమణియిచ్చుకేలఁదనకే ♦ లొంటించిలీలాగతి
న్వికచాంభోరుహలోచనుండపుడుసా ♦ న్ద్రీభూతనీలాశ్మత
న్నికటానద్ధసమృద్ధహీరమణిరు ♦ క్సిరేజమిత్రాత్మజా
ప్రకటాకాశధునీనిదానసదనో ♦ పాంతంబుస్నానార్థమై. ౯౦.

శా. ధామంబుల్ రెండుకెలంకులన్ మణిలస ♦ త్పాత్రమ్ములం బూనుచున్
నామోదాతిహిమాంబువుల్ గురియుచుం ♦ బ్రాత్తుండె సంగంగదున్
సోముండకృష్ణుడు సాంగ్యరక్తిమలచే ♦ సొంపొంద ప్రాక్పశ్చిమ
స్థానక్రీలను జెంద జూకృష్ణగమిత్రో ♦ దీపించుక నీవ్వది నాన్. ౯౧.

సీ. మజ్జనశాలనిల్చుటయును ♦ మారినిమలప్పుడు పైడికుండలం
బొజ్జగినీరునించియతి ♦ కోమలవాణిరసాలపల్లవా
సజ్జిత మైచెలంగగను ♦ శైలఫలాగ్యభాగలై
సజ్జకుజేరిమజ్జనము ♦ సాటిలజేసిరికంసవైరికిన్. ౯౨.

చ. మదనునితండ్రితత్సమయ ♦ మంత్రపురస్కృతినుక్రీతి మై
పదములవారిపూరమున ♦ నంప్లుతుడైతదనంతరంబునన్
మదవతియొక్తపావడను ♦ మైతడియొత్తగనొత్తనర్త్యమున్
సుదతియొకర్తు చేయొసగ ♦ జొప్పడరన్ ధరియించియంతటన్. ౯౩.

ఆ. శాతకుంభపీఠ ♦ సజ్జకృతాసన. లసితచిత్రకంబ ♦ లంబుమీద
పూర్వమొదవనప్పు ♦ డాసీనుడైనిత్య, కర్మవిధులొనర్చె ♦ గంసవైరి. ౯౪.

సీ. స్వస్తికాసనయుక్తి ♦ సమకూర్చియామీద, భుజములురమ్మును ♦ బొడవుచేసి
కరములూరువులందు ♦ ఘటియించిపొందుగా, నాసాగ్రమునదృష్టి ♦ నాటజేసి
పవనకుంభకవృత్తి ♦ బంధించిభుజగక, న్యకనిద్రమేల్కొన ♦ నల్లనర్థి
గ్రంథులుసడలించి ♦ కమలముల్ భేదించి. చేయుదేవులత్రష్టు ♦ విష్ణులోకపి
యందుప్రకృతిపురుషులకు ♦ బొందుగాగ. జేసితద్భృతిసంప్రాప్తి ♦ జెందియందు
మీదదాత్మ్యసంపత్తి ♦ మెఱసియుప్పుడు, జపవిధానంబులెపెను ♦ జక్రధరుడు.

చ. తనకధివాసమైతనరు ♦ తామరసాప్తుని బ్రహ్మభావనా
వినుతి బ్రహ్మాష్టుజేసితగు ♦ విప్రజనావళికెల్లశక్తితో
ధనమణిగోహిరణ్యాదను ♦ ధామసుదానములాదరించిచ
కృష్ణనికనకప్రపీఠమున ♦ గంధపరోధనసించియున్నడన్. ౯౫.

తే. చేరియలశౌరియరాదల ♦ నారయొకతె, హారమకటంబునిలుపను ♦ దారసుమల
మీ జెనదిభూరిలావణ్య ♦ నారజలధి, పూరమునవోదుమశశిబింబ ♦ మోయనగ.

తే. కలికిమృగమదతిలకంబు ♦ కలికియొకతె, కృష్ణుమొగమునదిద్దిన ♦ నెసగెమసల
గమ్మవిరిదమ్మితావికి ♦ గ్రమ్ముకొనిన, గండుతుమ్మెదపొంకంబు ♦ గడలుకొనగ. ౯౬.

ఉ. కలువలనీనుకల్హారముల ◆ గబ్బిచనుంగవరాపుపోటులన్
విలసిలియింద్రనీలమయ ◆ విస్తృతనవ్యకవాటపాటవో
జ్జ్వలమగునమ్మురాంతకుని ◆ శాలపుటుగ్మ్యునముత్తియంపుఁబే
రులుదగెనక్త్రినీరజవి ◆ రోధిసుధాకణమాలికాకృతిన్. ౯౯

క. కసపమపఢరింపకతమునన, కరఁబానుభరించుశీల ◆ రాజిలఁదాల్చెన్.
ప్రతిమాలగాస్త్రభమణిరూ, దవనఁశాఁభోధినీత ◆ ధామఁమగడకన్. ౧౦౦

ఉ. కోమలివోహస్తవంపవముఁ ◆ గుంకుమతోడినుగూర్చియాంతవ
త్తామరసాక్షుమైనలఁదఁ ◆ దద్దయునొప్పినమోహరాకృతిన్
సోముఁడునీరజాప్తుఁడును ◆ జాహ్నవులయందువసించియుండుటన్
గామదిగాఁడియాతపము ◆ గ్రమ్మివెలింగెడునందమొందుచున్. ౧౦౧

చ. చలనపరత్వమస్థిరత ◆ సత్పథరోధముఁగాంచిచంచలల్
జలదమునాశ్రయించుటకుఁ ◆ జాలునటంచుఁదలంచికాంతిచే
నలరిసదాశ్రయుండయిన ◆ యచ్యుతునెమ్మెయినాశ్రయించెనాఁ
జెలఁగెఁదనీయభర్మమయ ◆ చేలవిశాలమయూఖమాలికల్. చ. ౧౦౨

వ. ఇవ్విధంబున ననేకమణిమయభూషణజాలంబుల మనోహరమాల్యాంగరాగంబులఁ గల నలంకృతుండై, ఇరుగడల నుత్తరాసేవ్యములకు రకమల దేదీప్యమానధవళచామర ప్రభాకలాపంబులానవకుముదవనీబంధుబంధురకళావిలాసంబుల చందంబునఁ బరిఢవింప భూసురవర్య లొసంగు దుర్వాంకురయుతాక్షతంబు లుత్తమాంగంబున ధరించి యొక్క వేదండయాన నైదండఁ బూని మందమందగమనంబున మందరధరుండు కక్ష్యాంత రంబులు గడచి హీరప్రభామృణాళసముదయత్వద్మరాగరుచిఁ బాండురాకారారవిందంబుల నధివసించుచు, మిళిందసందోహంబులం బ్రేణి సేయుచుఁ బరిఖచిత్రతదంత రాళప్రతిఫలితబలభిన్మణివితానంబులును, బలభిన్మణివితానంబు లిందీవరసందోహంబు లుగాఁ దలంచి కర్ణావతంసములకై చిదుమ గమకించి యచటి కేతెంచుసుధాంగ స్సీమంతినీనివహంబుల హాసవుఁ దేజరిల్లురత్నపాంచాలికలం గనుంగొని సరోవరప్రస్థి వారలపయిం గవయఁ బురడించు సేన వెల్లువలయుల్లాసంబు నెరపుచు నెగయుముక్తా ఫలసముల్లసితరంగవల్లీసముదయంబును రంగవల్లీసముదయనిచితవికసితచారుకోకనిక హావిరాజమానంబు లగునలరులకాంతులు విరియంబొందు నిగనిగ లనుపండు వెన్నెలల మెంపునకు బెండువడి ముకుళితంబు లగుపుండరీకషండంబు లనం దగినప్రభాతదీప కళికలఁ దివియూటకుఁ దత్తఱంబున మెలంగుమడిగంపుల్లిత్తరులమంజీరనినదంబుల సను

రించు జలవిహంగమనినాదంబులకుం జొక్కి వియచ్చరపథంబుననుండి యచ్చోటికిం దిగు
నంచపిండు వారి దగు నుల్లోచసముల్లసితసితవసనవిసరప్రతిఫలనసాంద్రతరచంద్రకాంత
మణిమయస్తంభంబులను, చంద్రకాంతమణిగణప్రభాంకూరంబులను, వికస్వరకైరవవా
రంబులను, పరిపూర్ణంబు లగుఘనసారకణమ్ములం దగినతదంతరాళబింబితగోమేధిక
ప్రభాంకురంబుల నలంకృతం బగుకమలాకరం బనం దగి కమలాకరంబయినయాస్థాన
మండపంబులు సొత్తెంచి సముచితచిరత్నరత్నఖచితసింహాసనంబునం బేరోలగం
బుండి బలభద్రసాత్యకిప్రభృతిభ్రాతృనివహంబును గృతవర్మప్రముఖబంధుసందోహం
బును, దండనాథపురోహితామాత్యవిద్వత్కవిగాయకప్రముఖులును, బలసి కొలువం
బ్రహృష్టాంతరంగంబున. ౧౦౩.

సీ. ఒకచక్కిరాయసాల్ ♦ ప్రకటవాగ్వైఖరిఁ, జదువు లైదినసరుల్ ♦ చదువుచుండ
నొకచాయఁ గరణికుల్ ♦ సకలదేశంబుల, కనుబడికవిలెలు ♦ వినికిసేయ
నొకవంక నుబ్రధాను ♦ లకలంకగతిఁ జేరి, వివిధంపుజ్యస్థితుల్ ♦ విన్నవింప
నొకదిక్కున నియోగు ♦ లుచితవర్తనరీతి, రాజకార్యప్రవ ♦ ర్తనలు దెలుపఁ
గలితకంకణఝణంఝణ ♦ త్కారగతుల, వరుసవారిజగడవింజామ ♦ రములు వీవఁ
బత్తుచిత్రైకభాషణా ♦ దరము మెఱయ, నిండుగొలువుండెయాదవా ♦ ఖండలుండు.

వ. అయ్యవసరంబున. ౧౦౪.

సీ. చిఱునాగుపడగల ♦ వ్రజాలుకన్నములతోఁ, గట్టిననిడుపీలి ♦ కాసెతోడ
వలమూపుపయిమించు ♦ చలిదిచిక్కముతోఁ, బెట్టినబిసవారు ♦ మెట్లతోడ
నాసికాగ్రముమీఁది ♦ సాక్షినామముతోడఁ, దనరారుపొన్నైద ♦ త్రాడుతోడఁ
జొప్పడఁ బిగిగొన్న ♦ కప్పుకుళ్లాయితోఁ, బట్టినయొకకమ్మ ♦ చుట్టతోడఁ
ద్వరితగతి సేగుటకుఁ బొంక ♦ పఱచినట్టి, చెట్టుపలకరీతి నాదలం ♦ జుట్టినట్టి
జిల్లయుల్లియచెఱఁగులు ♦ వెంటనంట, డాయఁజను దెంచె నొంటరి ♦ బోయఁ డొకఁడు.

క. వనుదెంచి కనకసింహా, సనమున నెలకొన్నకంస ♦ శాసను నెదుటన్
వినయమునఁ మ్రొక్కి పత్రికఁ, జనవరియుడిగములచేత ♦ సభయత నొసఁగెన్. ౧౦౫.

తే. ఒసఁగినను వారుకృష్ణుని ♦ యొద్దనునిచి, యతనికనుసన్న వానిదా ♦ యంగవచ్చి
యెవ్వఁడవు నీవు పత్రిక ♦ యెవ్వరనచి, రిదియొతింగింపుమనినవాఁ ♦ డిట్టులనియె.

క. కుండినపురిని మ్భూమిగ, నుండునమాత్యుండు ప్రకటి ♦ తోత్సవవార్తా
మండితరేఖయొసంగగన, ఖండితమలిరియము మెఱయఁ ♦ గాఁబనివింటిన్. ౧౦౬.

తే. అనినవానికిబహుమాన ♦ మగ్గలముగ, ఘోటికముఖంబుగానిగ్గ ♦ ౘనిచియపుడు
తనదుబిరుదులఁగనుఁగొనఁ ♦ దక్షిణంబ, వారుపనిపించిరిటుకమ్మ ♦ వక్కణలను.

సీ. శ్రీమదఖండల ♦ క్ష్మాసుసంపన్నుఁడౌ, వెన్నునకేనంపు ♦ విన్నపంబు
లిచటికార్యస్థితి ♦ కెల్లఁబొల్లు నెస్వామి, వారికి నేవిన్న ♦ పంబునంపి
వాఁడెఁగాభీష్మక ♦ నరపతితనపుత్రి, కాయూథయౌవన ♦ కలిమిఘుదముగా
నుద్వాహమొనరింప ♦ నుత్సుకుఁడైస్వయం, వరమునకైరాజ ♦ వరులనెల్లఁ
బిల్వంపించె నెంతయుఁ ♦ బ్రేమమీఱ, మీరలిటురాఁగఁగోరితో ♦ మేరమీఱ
నుత్సుకతమిమ్ముఁబిల్వంగ ♦ నుత్తరవునొ, సంగవిచ్చేయవలయును ♦ జక్రపాణి.

క. అనిపమువు విన్నపంబును, వినివనజేక్షణుఁడుహృదయ ♦ వీధిన్నిండం
గనుపట్టుకుతుకమింతయుఁ, గనుపడనీఁడయ్యె నెమ్మొ ♦ గమ్మున నానన్. ౧౧౨.

ఉ. క్రొన్ననవిల్తుతండ్రియిటు ♦ కోరికలీరికలెత్తనత్తఱిన్
బున్నమచందమామయనఁ ♦ బొల్పువహించినయాస్యసీమను
త్పన్నసుధారసంబనఁగ ♦ భాసిలులేనగవంకురింపఁగాఁ
బన్నినిమాటనిట్లనియె ♦ ధీరతమీఱసభాజనుల్వినన్. ౧౧౩.

తే. ఇపుడువచ్చినకమ్మలో ♦ విపులకీర్తి, భీష్మకనరేశ్వరుఁడుకూఁతు ♦ పెండ్లిసేయఁ
దలఁచిరాజులనందఱఁ ♦ బిలువఁబనిచి, యందుమీఁదటమనముని ♦ కచటికిపుడు.

ఉ. రమ్మనినాఁడటంచుఁగద ♦ వ్రాసినవాఁడు నియోగియుత్తరం
బమ్మెయినున్నదిక్రియకు ♦ నందఱుమీరలునిశ్చయించి కా
ర్యమ్మిదియందుఁ జెల్వనగు ♦ నాప్తులుచూచివచించినట్టివా
క్యమ్మున నేకదావిభున ♦ కబ్బుసమస్తశుభంబులెప్పుడున్. ౧౧౪.

తే. అనుచుసర్వజ్ఞుఁడయ్యును ♦ వనజనాభుఁ, డాడువినయోక్తులకుఁజాల ♦ నలరిసభ్యు
లందఱాతనిసౌలభ్య ♦ మతిసివినయ, మాతనిప్రియంబుఁబరికించి ♦ యనిరిమగుడ.

ఉ. నీరజనాభకార్యముల ♦ నిశ్చయమిట్టిదటంచుఁజెల్పఁగా
నేరుమవారలుంగలరె ♦ నీయెడటన్సకలాంతరాత్మవై
నేరచినట్టివారలను ♦ నేరనివారనిపించిదిద్దఁగా
నేరిచినట్టిదేవుఁడవు ♦ నీకొకరాయెఱిఁగింపనేర్పరుల్. ౧౧౫.

తే. అయినమానేర్పువితముల ♦ నరసిపలుకు, విన్నపములాలకింపుము ♦ విశదభంగి
పెంపుమఱకంబుపల్కులు ♦ ప్రీతితోడ, ముద్దుసేయుచువినుదాని ♦ ముదనిచారి.

క. త్వరితగతిని ప్రేషకుండైన, పురికిం జనియె చటభీష్మ ◆ భూపతియొసఁగన్
దరుణీమణి యగు రుక్మిణి, నరయఁగఁ గొని తేరనొకరి ◆ నడుగన్వలెనే. ౧౧౯.

క. కాదని స్వయంవరమ్మా, పాదించిన భీష్మకుండె ◆ పరికింపఁగని
ర్భేదించి సకలనృపతుల, నాదటఁ గొని తెమ్ము నీవు ◆ నందఱు మెచ్చన్. ౧౨౦.

తే. అనుచు సామాజికులు దోఁచి ◆ నట్లు పలుక, బుద్ధిమజ్జ్యేష్ఠుఁ డనవొప్పు ◆ నుద్ధవుండు
శౌరికను విన్నఁ జేరియా ◆ సన్నసీమ, వారివారించి చాతురి ◆ మీఱఁబలికె. ౧౨౧

ఉ. సేవకులెందుఁ గార్యగతిఁ ◆ జిత్తమునందలపోసి నీతిగా
భూవరుతోడఁ బల్కుటకుఁ ◆ బోలుదురట్లను గాక నెమ్మితో
దేవరవారు నన్ బహుమ ◆ తిన్ సరివారలు మెచ్చఁ జాల సం
భావితుఁ జేయుటన్ హితము ◆ వాటిలయుక్తమె పల్కఁ గున్ హరీ. ౧౨౨.

చ. మనుజుఁడు కార్యసిద్ధికయి ◆ మానుషయత్నమొనర్చువేళ నె
మ్మనముననిశ్చయించి మతి ◆ మంతులకెల్లను సమ్మతంబుగా
నొనరచె నేని దానజయ ◆ మొందును దైవవశంబు గాక తె
క్కునతఁడేమి సేయునని ◆ క్రిందుగ నెంచరు పెద్దలాతనిన్. ౧౨౩.

శా. కృత్యాకృత్యవివేకశూన్యమతియై ◆ కించిజ్ఞుఁడౌ మానవుం
డత్యంతంబును లోభబుద్ధిఘనకా ◆ ర్యారంభముల్ సేయుటల్
ప్రత్యంతాద్రిదరీమిళన్మధురసా ◆ స్వాదార్థమై యాశచే
నత్యుచ్చాద్రిశృంగవాసియటకన్ ◆ హస్తించునట్లౌఁగదా. ౧౨౪.

తే. త్వరితగతి లౌకికకార్యంబు ◆ దలఁచి సేయ, దానఫలమంద నేరఁడు ◆ ధరణినరుఁడు
శ్రౌతకర్మంబు సాంగతఁ ◆ జలుపకున్న, సఫలతఁ ఫలింపవి దెనిద ◆ ర్శనము గాదె. ౧౨౫.

ఉ. సూరిజనాభిరంజకుఁడు ◆ సూనృతవాదియు సజ్జనావళీ
దారుఁడు లోభమోహమద ◆ దారుణవర్తనదూరుఁ డార్తమం
దారుఁడు విక్రమాన్వితుఁడు ◆ ధైర్యసమగ్రుఁడు నీతియుక్తుఁడున్
భూరివివేకసక్తుఁడగు ◆ భూపతి యేలఁడె దీవులన్నియున్. ౧౨౬.

మత్తకోకిల. భూజనంబులు మేలు మేలన ◆ బుద్ధిమంతుల సంగతిన్
నైజకృత్యములాచరింపుచు ◆ నవ్యకీర్తి దిగంతముల్
రాజిలన్ సమదారివీరుల ◆ రూపు సేయఁగ నోపుబల్
తేజమున్ గనరాజు కల్మియ ◆ తిస్థిరత్వము నందదే. ౧౨౭.

సీ. కావుననీగతిఁ ♦ గల్యాణవర్తన, నీతియుక్తతనొప్ప ♦ భూతలేశుఁ
డలరుమహీస్థలి ♦ నవనీతలాధీశ, మాత్రుంచవేనీవు ♦ మధువిరోధి
సకలబృందారక ♦ సంఘకిరీటాళి, మణిగణరంజిత ♦ మహితచరణ
నిఖిలలోకంబుల ♦ నీవెఱుంగసమట్టి, యర్థంబుగలదెలే ♦ శాంశమైన
నైన నేఁజేయు విన్నపం ♦ బవధరింపు, కుండినపురాధిపతిచేత ♦ నుండివచ్చి
వారుపలికినయర్థంబు ♦ సారఘణితి, విశదభంగిని వివరింతు ♦ విమలచరిత. ౧౨౮.

సీ. బంధుసమ్మతిమీఱఁ ♦ బద్మాక్షిరుక్మిణి, పెండ్లిసేయుటకునై ♦ భీష్మకుండు
దలపోయునప్పుడు ♦ తరుణికిఁదగునట్టి, వరుఁడెవ్వఁడనసభ ♦ వారలెల్ల
భవదీయగుణములు ♦ ప్రకటించి శౌరికిఁ, గన్నియనిచ్చు జ ♦ గద్ధితంబుఁ
గావింపుమన రాజు ♦ గరము సంతసమొందె, వినిరుక్మియనెడున ♦ వ్విభునిసుతుఁడు
చాలు వెషమాటలిఁక శిశు ♦ పాలుఁడుండ, బాలనన్యులకీయంగ ♦ నేలయనియె
నిరుతెఱంగులమాటల ♦ కేమియనక, మహిపతి స్వయంవరము సేయ ♦ మదిఁదలంచె.

మ. మనుజాధీశసుతలంపుఁగైకొనకదు ♦ ర్మానంబుతో రుక్మిదు
ర్జనులైనట్టి సుయోధనార్కజజరా ♦ సంధాదులంగూడి చై
ద్యునకేనిచ్చెద నాసహోదరినిశా ♦ రోత్సాహబాహాబలం
బునఁగాదంచుఁగడంగు మన్నెదొరలం ♦ బోకార్చెదన్ బేర్చెదన్. ౧౩౦.

క. అనియలవిగాని క్రొవ్వునఁ, గనుగానకయున్నవాఁడు ♦ ఘనమూఢమతిన్
జననాథసుతుఁడటంచున్, వినఁబడియెను మతియుఁ బెక్కు ♦ వితములనిచటన్.

ఉ. కావున మీరలందరుఁ ♦ గ్రందుగ భీష్మకరాజనందనున్
భూవరులెల్లఁ గూడికొని ♦ పోరికినుద్యతులౌట సిద్ధమం
దేవగ నిర్వహింపనగు ♦ నెవ్వఁగఁ గన్యఁగ్రహింపఁ గాఁదగున్
దేవరయీవితంబులెదఁ ♦ దిన్నఁగ నెన్నికడంగ మేలగున్. ౧౩౨.

క. అనియిట్లుద్ధవుఁడాడన్, వినిబలదేవుండు క్రోధ ♦ విహ్వలమతియై
యనిమొమధుమదవిఘూర్ణిత, కనదాయతలోచనముల ♦ కడఁగెంపడరన్. ౧౩౩.

శా. ఏమేమీ హరికిత్తుఁగన్నెననిఫా ♦ త్రీశుండు చింతింపఁగా
నామీఁదన్ మతిరుక్మి చైద్యునకుఁదా ♦ నర్పింతునంచెంచెనా
భామారత్నమునింత క్రొవ్వుగలదా ♦ బాగాయెఁగా యిచ్చుటన్
రాముండుండఁగ వెఱుంగఁడో యెఱిఁగియున్ ♦ బ్రాణంబులేయొల్లఁడో. ౧౩౪.

క. కుండినపతిఁ గన్ని రుక్మి, కుండిన నేమాయె మాయ ◆ యోయుపియనిన
ట్లుండఁబటుచండబలనో, ద్దండహలుండనయి యేన ◆ తరుణిన్ దెత్తున్. ౧౩౫.

తే. అప్పుడచ్చోటఁ గలిగిన ◆ యవనిపతులు, మనుజమాత్రుని గానన్ను ◆ మదిఁదలంచి
కదఁగి రేని యాఁగాంతుఁ ◆ గాకనాఁడు, ముసలదండసముద్దండ ◆ పసరణంబు.

మ. ముసలాఘాతవిశీర్ణశాత్రవకుభృ ◆ న్ముఖోత్తమాంగచ్ఛటా
ప్రసరద్రక్తములాని భూతతతులా ◆ ర్వన్ బర్వఁగంధర్వహ
స్తిసమూహంబు పనాతి పంచయముధా ◆ త్రిన్ జాపకట్టైవడన్
వెసఁ గ్రీడింతు మహాహవంబున భుజా ◆ విస్ఫారశౌర్యోన్నతిన్. ౧౩౭.

క్రౌంచపదవృత్తము. క్ష్మాతలనాథ, వ్రాతము నాపైఁ ◆ గదనమహోన్నతిఁ గనఁగిరయేనిన్
శాతహలాగ్ర, స్ఫూర్యతశిరోధి ◆ ప్రవదుకురుధిరా, చ్ఛాదితవృత్తిన్
గాతరలీలన్, ఘాతలవ్రాలన్ ◆ గనుఁగొని మనమునఁ గలఁగుచుఁ జైద్యుం
డాతురుఁడౌనటు, లాతతశౌర్యం ◆ బమరులు వొగడఁగ, నతివను దెత్తున్.

క. అతివఁ గొని తెచ్చి యీగతి, నతిశయితప్రీతి నిత్తు ◆ హరికిన్ దైత్య
ప్రతతింజయించి భూనతి, పితమతి నింద్రునకొసఁగును ◆ పేంద్రునిలీలన్. ౧౩౯.

తే. ఇట్లు బలభద్రుఁడాడెను ◆ హితతమోక్తి, కెంతయును నెమ్మనమ్మున ◆ సంతసించి
యతివచేసినయట్లన ◆ మతిఁదలంచి, భేరిమ్రోయించె హరి యాత్ర ◆ బోరుకలఁగ.

సీ. అంబుజేక్షణుఁడంత ◆ నధికారులను జూచి, యెల్లి కుండినపురి ◆ కేగవలయుఁ
గావున రథరథ్య ◆ కరిపదాతివ్రాత, మాయతమైయుండు ◆ నట్లు సేయుఁ
డనుగతులయి వచ్చు ◆ నఖిలసామంతులఁ, బిలిపింపుఁడిపుడచా ◆ రులను బంచి
పటకుటీరకటాహ ◆ పటుకటాదుల నెల్లఁ, దోడ నెకొని తెచ్చు ◆ జాడ నెరపుఁ
డతులమణిమయబహుభూష ◆ ణాంబరములు, కుంకుమపటీరకాశ్మీర ◆ సాంకవాబ్జ
మృగమదకరండతండముల్ ◆ తగువితానఁ, బూని తెండని శ్రీకృష్ణుఁ ◆ డానతిచ్చె.

తే. ఇట్లు నియమించి యమ్మర్యాద ◆ వేశ్వరుండు, హితపురోహితసామంత ◆ నృపుల నెలమి
వీడుకొలుకుఁబంచి తానును ◆ విభవమెసఁగ, రహిఁజెలంగెడు నంతఃపు ◆ రమునకరిగె.

శా. ఈరీతి న్నగరంబుఁ జేరి కమలా ◆ ధీశుండు మాధ్యాహ్నిక
ప్రారంభంబులు నిర్వహించి విబుధా ◆ ర్చల్ దీర్చి సద్భక్తిమై
భూరిబ్రాహ్మణపూజయు న్నెరపి యం ◆ భోజేక్షణానీతశృం
గారానర్ఘమణిప్రదీపమున వే ◆ డ్కల్ మీఱఁగా నున్నెడన్. ౧౪౩.

సీ. అంగనామణి యోర్తు ♦ బంగారుపళ్లెంబుఁ, దెచ్చియుంచఁగ నొక్క ♦ మచ్చెకంటి
తెలివిచ్చు నోగిర ♦ మొలకప్పుమ గూర, లూరుబిండ్లును జారు ♦ లూరుగాయ
లంబళ్లు శిఖరలు ♦ నావపచ్చళ్లును, బరమాన్నమును గల ♦ వంటకంబు
వరుగులప్పడములు ♦ వడియముల్ ఫలములు, ఖండచక్కెర తేనె ♦ పిండివంట్లు
లానరుసుఁ ఫేణిగవ్యస ♦ ద్యోఘృతంబు, నిర్మలనవీనదధియును ♦ నీరుమ్మారు
నాదిగాషడ్రసోపేత ♦ మైనయన్న, మపుడు వడ్డింప వేడ్కచే ♦ నారగించె. ౧౪౪.

క. తదనంతరంబ చేతుల్, పదపద్మములలమిగన్న ♦ పత్రాక్షుఁడు స
మ్మదమొదవ నుచితగతిశత, పదములిడి పఠించె రామ ♦ భద్రుని చరితన్. ౧౪౫.

శా. కాంతారత్నము చెంగటన్నిలిచి బా ♦ గాలీయ నక్షత్రరా
ట్కాంతానర్థపితద్దికాతలమునన్ ♦ గంజాక్షుఁడాసీనుఁడై
యొంతే వేడ్కఁ జెలంగె హాటకమయ ♦ ప్రేంఖన్మణీపుత్త్రికా
సంతానార్పితదివ్యచామరమరు ♦ చ్చంచత్కచోపాంతతన్. ౧౪౬.

క. ఈరీతి నున్నయెడ దా, వారికుఁడొక్కఁడరుగుదెంచి ♦ వారిజనయనుం
జేరి వసనాంచలమ్మున, నోరున్ మాటుకొని యిట్లు ♦ నుడివెనయోక్తిన్. ౧౪౭.

తే. దేవ యవధారు ధారుణీ ♦ దేవముఖ్యుఁ, డొక్కరుండిప్పుడెందుండి ♦ యోయిఉంగ
మననగరి వాకిటికి వచ్చి ♦ తనవితంబు, పన్నపము సేయుమనఁబని ♦ వింటిననిన. ౧౪౮.

చ. పలికిన యట్టులత్తఱియు ♦ దూద్వహుఁడాతనిఁ గెంపునింపు చూ
డ్కులఁ దిలకించి యోరిజడ ♦ కోరినవత్తురె యట్టి పెద్దల
య్యలఘుగుణాఢ్యులాఁగుటకు ♦ నష్టమె వాకిట నాదు చిత్తమున్
దెలియ వివేకమేగికొని ♦ తెమ్ముఁక నైనను ద్వాళి తెన్ నినున్. ౧౪౯.

తే. తెచ్చిన నుదారమున నెభూ ♦ దేవుఁ జూచి, పచ్చవిలుకాని తండ్రి స ♦ ద్భక్తి లేచి
యచ్చెరువు దోఁప నర్ఘ్యపా ♦ ద్యములనిచ్చి, ముచ్చటలరంగఁ దత్పద ♦ మ్ములను నెఱఁగి.

క. ఎచ్చటనుండియొ నీవిపు, డెచ్చటికేగెదవు కామ ♦ హీసురవరనీ
వచ్చుటను జేసి మద్గృహ, మెచ్చెనఁట సమస్తశుభస ♦ మాహితమయ్యెన్. ౧౫౧.

ఉ. ఎవ్వరు మీరు మీయునికి ♦ యెచ్చట నేమినిమిత్తమిత్తఱి
న్దవ్వుగ నిట్టులొంటిగ జ ♦ నమ్ములకేరికిఁ జేరరాని దా
నివ్వనరాశిఁ జొచ్చితిర ♦ భీష్టములిట్టివి నావచింపుఁడే
నివ్వల సేయఁగావలయుఁ ♦ గృత్యములుండిన నానతీఁదగున్. ౧౫౨.

క. వినియుండుదుఁ బెద్దలచే, ననఘా యభ్యాగతస్స్వ ♦ యంవిష్ణువనన్
దనఘువచనంబుఁ గావున, నినువా పాలింటిదేవు ♦ నిగభావింతున్. ౧౫౩.

క. మణులు ధనధాన్యములుఁ గో, గణములు మాకెపుడు మిగులఁ ♦ గలుగుచునుండున్
గణుతింప నమోఘబ్రా, హ్మణాశిషయనఁదగుతావ ♦ కాశీర్మహిమన్. ౧౫౪.

క. దైవాధీనము లోకము, దేవత మంత్రావళికిన ♦ ధీనము తన్మం
త్రావళి విప్రాధీనము, కావున విప్రులకు సములు ♦ గలరే జగతిన్. ౧౫౫.

క. లీలామానుషతనుచిత్ర, కేళీపరతంత్రుఁడనుచుఁ ♦ గృష్ణుండిటులన్
బాళినడుగంగ మృదువా, క్పాళిం బ్రాహ్మణుఁడు వల్కెఁ ♦ బద్మాక్షునితోన్. ౧౫౬.

తే. సకలజగదీశ్వరుండవై ♦ యకలుషప్ర, భావమునఁ దేజరిల్లు భూ ♦ దేవదేవ
భూమిభారంబుఁ దీర్పంగఁ ♦ బూనియిట్టు, లవతరించిననిన్నెంచ ♦ నలవియగునె.

శా. జలరాశిశ్రితవేదికాంతరలస ♦ చ్ఛైత్యాలబర్హిస్స్ఫుర
జ్జ్వాలదంభోరవమంత్రఘోషఘనగో ♦ షప్రజ్వలద్వహ్నికీ
లలనాసోమకుఁడన్మహాపశువునా ♦ లంభించి వేదాప్తిఁగాన్
ఫలమున్ జెందిన సోమయాజి నినునేఁ ♦ బ్రార్థింతు మత్స్యాకృతీ. ౧౫౭.

చ. మహితపయోజరాగఫల ♦ మౌక్తికసంచయసూనసంతతా
విహితభవర్తమందరకు ♦ భృద్ధరణీరుహమూలవల్లులా
యహికులలోకవాసిబలి ♦ హర్మ్యమునంటినఁదన్మణీతతుల్
నిహితములౌనటంచుబలె ♦ నిల్చితివట్టముడంభకచ్ఛపా. ౧౫౮.

ఉ. మత్తిలియున్న దేవరిపు ♦ మస్తకమున్ బలుఁదుంగముస్తనాఁ
దుత్తుములై చనన్ మసవి ♦ త్రోడనెయాశతపత్రపున్నమం
బొత్తులపట్టికింగొడుగు ♦ బొంగరమీ వెసనానకొల్పిన
ట్లొత్తివెయిమ్మహీవలయ ♦ మింతయుఁగోలవరాహమోహనా. ౧౬౦.

శా. రక్షస్సంచయరాడురస్స్థలము శౌ ♦ ర్యప్రౌఢతన్ గోళ్ళచే
నక్షీణాహతి వ్రక్కలించి ఖసము ♦ ద్యద్రక్తధారాచ్ఛటా
ప్రత్యుభ్యద్దివిషద్విషచ్ఛలభవా ♦ ర్థప్రాణసంహారకృ
ద్దీక్షాదక్షమహోగ్ని చేసెనఁగదే ♦ దివ్యన్నృసింహాకృతీ. ౧౬౧.

చ. బలిసుమహాత్ప్రితాపశిఖి ♦ బంధురలీలధరాభ్రవీధులన్
దళముకొనన్ భవచ్చరణ ♦ తామరసోదమరందధారచే

మలఁచితదీయమాభయము ♦ మానుతునంచుఁదలంచి కాకయీ
యిలయుదివంబుఁబొదమున ♦ నెక్కువనాను దెవామనాకృతీ. ౧౬౨.

మ. ధరణీనాయకకంఠలుంఠనసము ♦ ద్యద్రక్తధారాప్లుత
స్వరుతుల్యాచ్ఛసముజ్జ్వలత్పరశువం ♦ సంబంధుభాసిల్లఁగా
నరవిందాప్తసమగ్రబింబగతపుం ♦ గ్వాదిన్ విడంబించుభూ
సురవంశాంబుధిసోము రాముపరితే ♦ జోధామనిన్ గొల్చెదన్. ౧౬౩.

సీ. అంభోధిశోషణ ♦ ప్రారంభణోత్థమ, హాభీలకుంభోద్భ ♦ వాయితములు
రక్షోధిభూకంఠ ♦ రాజీవలుంఠన, బంధురమత్తద్వి ♦ పాయితములు
ఘటకర్ణదేహాద్రి ♦ ఖండనోద్యత్క్రియా, సశతారహరికులి ♦ శాయితములు
దూషణఖరముఖ ♦ దోషాచరానీక, శలభగణాశ్రయా ♦ శాయితములు
తావకీనాంబకమహాక ♦ దంబకములు, భక్తజనదుఃఖసంఘముల్ ♦ పాపుఁగాత
సకలసద్గుణగణలోల ♦ సత్యశీల, జనకతనయామనోహారి ♦ శరణుశౌరి. ౧౬౪.

చ. ఉరుతరరేవతీకుచస ♦ మున్నతభూధరశృంగవిస్ఫుర
ద్వరహరిచందనప్రకట ♦ వాసనఁజొక్కియహీనవృత్తిచే
ధరణిజనంబుదాంతకుల ♦ ధర్మము నెప్పుడు నాచరించుచొ
ప్పరయుచు నీవు సంతతము ♦ నట్లొనరించితి గాబలాత్మకా. ౧౬౫.

ఉ. ఆసురకామినీస్థిరత ♦ మామలశీలము తత్తనుత్రయా
గ్యాసవవైరిసంయమన ♦ కౌశలమేర్పడనంబకంబులన్
వేసమవృత్తిఁగీడ్పఱచి ♦ విశ్వమనావిలవృత్తిఁజొప్పడన్
జేసితి కాదె నీనహహ ♦ చెచ్చెఱమారజిదాకృతీహరీ. ౧౬౬.

మ. ప్రకటక్రీడహయంబు నెక్కితశధా ♦ రాపంచకాంచద్గతిన్
సకలక్ష్మాతలమెల్లఁగ్రుమ్మరికలి ♦ స్ఫాయన్మహోదగ్రపా
తకసంక్షాళనమాచరించుసుకృతి ♦ ప్రాజ్ఞైకదీక్షాయతా
త్మకునిన్నున్ మదిలోభజింతువిసమ ♦ న్మందారకల్యాకృతీ. ౧౬౭.

మ. రమణత్వత్పదకంజసంగతిభవ ♦ ద్రాగాత్తరోమాంచసం
క్రమితాంగంబునఁబొల్చెభూసతి యనన్ ♦ ఘాసాంకురశ్రేణిన
ర్యమపుత్త్రీతటభూమిఁజెన్నొదవగో ♦ త్రాజ్ఞైకదీక్షామతిం
బ్రమదంబందినయాతనిన్ గొలుతుగో ♦ పాలావతంసాకృతీ. ౧౬౮.

క. నాకతవినుమిఁకనిచ్చటి, కేకతమునవచ్చినాఁడ ♦ నేనదినీతో
వాకొనియెదనని భూసురుఁ, డాకృష్ణునితోడవినయ ♦ మడరంబలికెన్. ౧౬౯.

వ. అనిన నప్పరీక్షిన్నరపాలుఁడు శుకమహాయోగిఁ గనుంగొని యవల నడచినవృత్తాంతంబు సవిస్తరంబుగా నానతీయవలయునని యడిగిన. ౧౭౦.

శా. ఆవాసీన్నదరాజరాజరవినే ♦ త్రాంభోజభోజాత్మజా
హావానారతనర్మసద్మహితని ♦ త్యానందనందవ్రజ
స్త్రీవారాసముజ్జాణబాణకరజో ♦ త్సేకాంతకాంతాంగశో
భావిధ్వస్తఘనాఘనాగభృతిబి ♦ భ్యద్గోపగోపాలకా. ౧౭౧.

మాలిని. పరమపదనివాసా ♦ బంధురశ్రీనివాసా
సరసమృదులహాసా ♦ శత్రుహృచ్ఛంద్రహాసా
భరితకనకచేలా ♦ భవ్యశృంగారలీలా
విరచితనుతిలోలా ♦ వేదవిద్యాలవాలా. ౧౭౨.

గద్యము. ఇది శ్రీమదనగోపాలశాశ్వతకటాక్షవీక్షణప్రాప్తచతురతరసాహితీవైభవ చక్రపాణ్యమాత్యతనూభవ మంగమాంబాగర్భశుక్తిముక్తాఫల మార్గణవిశ్రాణితమహాఫల కోవిదనుతభాగధేయ కోటీశ్వరనామధేయప్రణీతంబైన భోజకన్యాపరిణయంబను మహాప్రబంధంబునందుఁ బ్రథమాశ్వాసము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

క. శ్రీశుచిరయోగయోగ్య, ప్రారబ్ధదివ్యబోధ ♦ పరిపాలితమౌ
దారూఢగుణవిశారద, నారదనుతగుణవిహార ♦ నందకుమారా. ౧.

వ. అవధరింపుము పరీక్షిన్నృపాలునకు శుకయోగి యిట్లనియె. అట్లు భూదేవుండు
గోపాలదేవునితోడ నిట్లని విన్నవింపం దొడంగె. ౨.

సీ. వినవయ్య కృష్ణప్ప ♦ ధీవసాధ్వీలోకదివ్య, మండనంబన నొప్పఁ ♦ గుండినంబు
తత్పురంబును ధర్మ ♦ తత్పరస్థితి నేలు, మదవదరాతిస ♦ మాజహృదయు
భీష్ముఁడై తనరారు ♦ భీష్ముఁడాతనిసూను, లసమానులేవుర ♦ త్యధికబలులు
వారికందఱకును ♦ గారాబుఁజెల్లెలై, యలరారురుక్మిణి ♦ యనెడుకన్న
రుక్మి మొదలగునన్నలా ♦ రూఢమమత, నాటలను నేర్పనెంతయు ♦ నందమొలుకు
నంచకోదమయనంగన ♦ చ్చంచలాక్షి, యలరుజనకమానసముల్ల ♦ సిల్లెడునటుల.

మ. అలభోజేంద్రుఁడు దాహజారమునఁగో ♦ లైవ్రయుండినా నానరేం
ద్రులఁజేజేయని మ్రొక్కఁ హెచ్చియును నెం ♦ తో కూర్చునక్కూఁతుపైఁ
గలప్రేమంబున సోదల్లులను సై ♦ గంబంచి తెప్పించిము
ద్దుఁగగ్గొంటయె కానిచూడఁడలనా ♦ ధుల్మోళ్కుఁటొక్కంతయు౯. ౪.

తే. సకలరాజన్యమూర్ధన్య ♦ సమితిదన్ను, సంకములఁజేర్చిము ♦ ద్దాడుచుండ
నలువుదళుకొత్తబాలవి ♦ ణారవంబు, లొలయనల్లారుముద్దుగఁ ♦ బలుకుచుండు. ౫.

క. మెఱుఁగు౯ వెన్నెలచిన్నెల, చిఱునగవులసకలరాజ ♦ శేఖరులుదను౯
శిరమునవహింపఁగన్నియ, కరమలరు౯ జందమామ ♦ కళయునుబోలె౯. ౬.

తే. ఆటప్రాయంబురానంత ♦ నలకుమారి, కనుఁగుఁజెలులుఁగఁదలిదండ్రు ♦ లలవరించి
రబ్జరేఖచకోరాక్షి ♦ యంబుజాస్య, లలితరసమంజరియనంగ ♦ వెలయుచెలుల. ౭.

క. ఆచిన్నిప్రాయమప్పడు, చూచినవారలనుమఱలి ♦ చూడఁగఁజేయు౯
మైచక్కఁదనముచేమృగ, లోచనధవళారవింద ♦ లోచనవింటే. ౮.

వ. ఇవ్విధంబున నయ్యండజగమన కొండికప్రాయంబు నంద పుండరీకకోదండుని మండలాగ్రంబు తెఱంగున మెఱుంగులు గల యంగవల్లీసముల్లసనంబునఁ బొసఁగియును, ధాత్రీజనసతతసంవర్ధమాన యై యబ్జరేఖాప్రముఖసఖీజనంబులతో డిలీలావినోదంబులం

దవిలి మచ్చికలు నెఱచ్చ నచ్చనగండ్లు వెన్నెలకుప్పలు గుజ్జనగూళ్లు తుంపెసలుం డాఁగిలిమూఁత లిట్టికలు సింగనావత్తి గుజగుజరేకులు చింతపూవులు చిట్లపొట్టలును గుమగుమగుంచంబులు వామనగుంటలు నట్టింట మొదలుగాఁగల యాటలం దవిలి క్రీడింపట్టునఁ గూడును నిదురపట్టున నిదురయు నెఱుంగక తరంగితహర్షాతిశయంబున మెలంగుచుండునవసరంబున. ౯.

తే. కలికిలతకూనకు వసంత ♦ కాలసనంబు, తళుకుఁ క్రొత్తమ్మివిరికినె ♦ త్రాశిశివి
కలిగిరహిమీఱఁగాఁ జేయు ♦ కరణి శరుణి, చిన్ని నెమ్మేను పాయంబు ♦ చికిలిచేసె.

క. అళికచకచనిచయ శ్రీ, విలసనమంబుధరమును ము ♦ వివరింపనగుఁ
దళుకుగల మొగలి రేకుల, తోలుకారు నైఱుఁగులచటఁ ♦ దోఁచుటకతనన్. ౧౧.

స్రగ్ధర. వదనాంచద్భృంగభార ♦ స్వహృదయవిలస ♦ త్స్వోర్వశీత్వంబులుండన్
మదిఁదాఁ బాటింపకర్థిన్ ♦ మధురిపుగృహిణీ ♦ మానితాంశూద్భవశ్రీన్
దదభిఖ్యం జెందు చక్షు ♦ స్సరణకమలరు ♦ స్మగ్వమాత్వంబునొందెన్
దదభీష్టాప్తిన్ బ్రధానో ♦ న్నయనమనుగతి ♦ న్మధ్యమాసుప్రసిద్ధిన్. ౧౨.

మ. అలరుంబోఁడిముఖారవిందమహనీ ♦ యామోదవాంఛాప్తిచే
నలిసంఘంబులు వ్రాలిగంధఫలిచా ♦ యన్ మించునాసారుచిం
గలఁగంబాఱియుదూరమేగకయుఁ త ♦ ద్గంధాతిలుబ్ధంబులై
నిలిచెన్ బైనననొప్పుఫాలవిచల ♦ న్నీలాలకల్ చానకున్. ౧౩.

శా. నారీప్రేక్షణకాంతికోటతియుగుల్ ♦ నాళీకముల్ తోడుగాఁ
గోరన్ గెల్వఁగనీనికాద్యుతికినై ♦ కొంకేలమీ కారుచిన్
మీఱన్నేమనికోరఁ జేరివలగా ♦ మిన్ విచ్చిపోఁదమ్మిక
స్తూరీచిత్రకరేఖవక్త్రిమునని ♦ ల్చున్ బొల్చుఁదత్ప్రితికిన్. ౧౪.

శా. ఆవాగ్భర్త చెలిన్ సృజించుతటిస ♦ ర్వాంగీణసౌందర్యభా
శ్రీవిస్ఫూర్తియుసర్వభూపలలనా ♦ సేవ్యత్వసౌభాగ్యకృ
చ్ఛ్రీవిస్తారముగల్గవర్ణములునీ ♦ రేజాక్షి ఫాలస్థలిన్
శ్రీవర్ణద్వయసంపుటంబుగను వ్రా ♦ సెన్నాఁ దగున్ గర్ణముల్. ౧౫.

చ. అలికులవేణి భ్రూయుగళి ♦ మన్ ధనువుల్వరకజ్జలప్రభా
విలసితపక్ష్మమాలికలు ♦ వేగసమర్చిమరుండు చూడ్కులన్
గలువలకోరులన్ దొడిగి ♦ గాఢవికర్షమొనర్చిలక్ష్యమం
దలవడు దాఁకనాచెనన ♦ నందుఁ ద్రపానతదృష్టులొప్పెడిన్. ౧౬.

తే. చెలి యకుందమ్ములందమ్ముఁ ◆ జెందఁగోరి, మీనసంతతులెంతేని ◆ మెలఁపు తోడ
నీటఁ దపమాచరింపఁగ ◆ నాఁటఁ గోలె, నవనిరాజీవసంజ్ఞల ◆ నవిభజించు. ౧౭.

తే. మగువ కనుదోయియౌవన ◆ మదము పేర్మి, శ్రవణబిలములఁ బడుననుశంకనలిన
భవుఁడు నిగళంబులుంచిన ◆ భాతిఁ గజ్జ, లాంగకతఁ బక్ష్మరేఖలు ◆ నలరు మిగుల. ౧౮.

చ. దళములు గూర్చి గంధఫలి ◆ తామరసాయతనేత్ర నాసికన్
గెలువఁగ వచ్చితద్రుచికిఁ ◆ గీడ్పడి లజ్జఁ దొలంగి కానన
మ్ములమలుఁ గోటనాభ్రమర ◆ ముల్ పువులన్నియుఁ జెందు వేఁకచే
నలరియుఁ జంపకంబనన ◆ నాదరవృత్తి మెలంగు నిప్పుడున్. ౧౯.

ఉ. మీనత సారసత్వమున ◆ మించినదే దనిలోచనద్వయం
బానిసమీకభూరిగతి ◆ నాప్తివిపర్యయదీర్ఘసత్వమై
మానుగ నక్షరస్వపట ◆ మన్నిజమధ్యమునందు నుంచఁగా
దానఁ జెలంగె నానద్రుమ ◆ దామణికిన్ భువనప్రసిద్ధమై. ౨౦.

సీ. కల్కిచిల్కలకొల్కి ◆ గావునఁ గెమ్మోవి, పక్వబింబమటంచుఁ ◆ బలుకరాదు
వికచోత్పలేక్షణ ◆ పికవాణి గావున, నధరంబు చివురంచు ◆ నాడరాదు
కామిని జలదాభ ◆ కచగాన నోష్ఠంబు, పద్మరాగమటంచుఁ ◆ బలుకరాదు
కలకంఠి కమలాస్య ◆ గానరదచ్ఛదం, బలమధురసపూర ◆ మనఁగరాదు
వనితనెమ్మోము సారలా ◆ వణ్యవిభవ, జలధినుదయించు సంపూర్ణ ◆ చంద్రుఁడగుటఁ
దద్గతామలనవసుధా ◆ ధారలుండు, దీవియనవచ్చుఁ దొయ్యలి ◆ తియ్యమోవి. ౨౧.

తే. రమణి రమణీయయౌవనా ◆ రంభజాత, సారసాకూతదరహాస ◆ చంద్రికాంకు
రములచాలనఁ జెలువొందు ◆ విమలదీప్త, దళితకుందకోరకకాంతి ◆ దంతపఙ్క్తి. ౨౨.

మ. చెలియాస్యద్యుతిఁ జెందఁగోరి శశిరా ◆ జీవంబులెంతేవన
స్థలి నిచ్చల్ తపమాచరింపనిజమి ◆ త్రస్నేహసంపన్నతన్
జలజంబందెఁ దదాత్మతన్విధుఁడజ ◆ స్రంబుం గళంకాప్తిఁ ద
త్ఫలమొందంగనఁ డయ్యెఁ గాననదిప్రా ◆ తస్వైరమూలంబిలన్. ౨౩.

తే. చెలియవక్త్రాంబుజంబును ◆ శీతభాను, బింబమును ద్రాసులో నుంచి ◆ శంబరారి
తూఁపలాఘవమునఁ గదా ◆ తోయజారి, పాడవునకుఁ జేరె మిగులన ◆ ద్భుతముదోఁప.

మ. జనభీతిప్రదఘోషపంకజనన ◆ స్వారాయశఃప్రాప్తిప్రౌ
పనరాశిం దపమొందిశంఖముకల ◆ స్వానామృతౌఘంబుసో

ఘనరేఖాత్రయభాసురంబునయిత ◆ ద్భామాగళత్వంబునొం
దినముక్తావళితద్భవత్వమునఁజెం ◆ దెన్ హారనామాకృతిన్. ౨౫.

తే. వనితబాహుయుగముకల్ప ◆ వల్లులగుట, తథ్యమనియెన్నఁబోలును ◆ దారలీల
నంగుళులుకిసలంబులే ◆ యనఁగవచ్చు, నరుణనఖకోరకంబుల ◆ నలరుకతన. ౨౬.

తే. భీతమృగనేత్రబాహువుల్ ◆ బిసములగుట, కొకరినడుగంగవలయునే ◆ ప్రకటమగుచుఁ
బాణియుగ్మకనవశోణ ◆ పంకజంబు, లరిదినటఁదోఁచుచుండుటె ◆ గుఱుతుగాదె.

తే. మగువయంగంబులెల్లను ◆ దగస్మృజించి, యంతఁదప్పొప్పుచూచువో ◆ నబ్జభవుఁడు
దబ్బసైతోఁచుచున్నమ ◆ ధ్యంబునందు, బుజయిడినచందముననాభి ◆ పొలుచుమిగుల.

క. జలదరుచివేణినడుమం, జెలువొందఁగఁబిఱుఁదుదనరు ◆ సీమంతినికిన్
జలదాత్యయమునయమునా, జలధారందగుతదీయ ◆ సైకతమనఁగన్. ౨౯.

ఉ. కానకగాత్రనున్దొడల ◆ కాంతికినోడియనంటులంతటం
గాననభూమిలోనణఁగి ◆ కైతవవృత్తినిసర్గతత్ప్రభా
నూనవిలాసముంగొనఁగ ◆ నొక్కటదొంగలనంతరించియున్
దానసుజెందలేకయటఁ ◆ దద్దయువాంచుశిరంబులజ్జచేన్. ౩౦.

చ. దళములువెంచికంజములు ◆ తామరసాక్షిపదద్వయంబుతోఁ
జలమునఁబోరవచ్చిరుచి ◆ సంపదసాలమిచేసహస్రధా
దళితములౌటనోచివురు ◆ తండమునూపురపద్మరాగభా
విలసనకైతవంబులను ◆ వేమఱుఁజేరిభజించుచుండుటల్. ౩౧.

తే. చెలియప్రపదంబుఁజూచిల ◆ జ్జించికచ్ఛ, పంబుదనతలఁబొట్టలో ◆ పలనెయుంచు
నంతఁబోకవిరక్తిచే ◆ నవనినెగడుఁ, గమఠమననెందుఁదానరి ◆ గాఁడనంగ. ౩౨.

మ. మొగమాచందురుఁగేరుఁగెంపులనగున్ ◆ మోవద్దపుంబిల్లలం
దిగడుంజెక్కులుచంచలాళిగెలుచున్ ◆ దేహంబునబ్జంబులన్
నగుఁబాణుల్ కనకప్రసూనకళికల్ ◆ నాసారుచుల్ వ్రేళ్లహో
చిగురుల్ మీఱెడునెంచఁగావనమెయా ◆ సీమంతినీరత్నమున్. ౩౩.

సీ. పద్మాక్షివేణితోఁ ◆ బాణితోనెనరావు, కందముల్ కనకార ◆ విందములును
దనుమధ్యమోవితోఁ ◆ దావితోసరిరావు, బింబముల్ నూనక ◆ దంబములును
నుదతిపల్కుద్గురుతో ◆ నుదురుతోఁదులరావు, కుందముల్ శశిరేఖ ◆ చందములును
చంద్రాస్యయూరుతో ◆ సారుతోదొరరావు, నీలముల్ చంచలా ◆ జాలములును

నలినలోచనతోడలతో ♦ నడలతోడఁ, గంబముల్ మదమత్తకా ♦ దంబములును
దలఁపసరిగావు మృదులతా ♦ తన్వి నెంచ, నలవియే వేయుజిహ్వల ♦ చిలువకైన. ౩౪.

ఉ. చందురుఁ గేరు మోముజిగి ♦ సౌరు ప్రవాళము మీఱు మోవి తా
నందపుఁ జిన్ని వెన్నెలల ♦ యారెయొయారము రువ్వు నవ్వు లిం
దిందిరపాళికింగురులు ♦ నీటగు ముంగురులద్దిరయ్యయే
మందము ధారుణీవలయ ♦ మందము దానిపిఱుందు చందముల్. ౩౫.

సీ. బిసములకును బుట్టి ♦ కుసుమదామవిభూతిఁ, బరిభవింపఁగఁజాలు ♦ బాహుయుగము
కమలంబులకుఁబుట్టి ♦ కంతులకోరీల, కిత్తింకులిడఁజాలు ♦ నీక్షణములు
చిగురాకులకుఁబుట్టి ♦ జిగికెంపునిద్దంపుఁ, దేటవాటింపని ♦ తియ్యమోవి
హరిపదంబునఁబుట్టి ♦ హరిమధ్యమును బట్టి, యల్లలనాడించు ♦ నసదుఁగౌను
ననఁటులకుఁబుట్టిమదహస్తి ♦ హస్తములను, జెనకఁజాలిననున్దొడ ♦ చెలువుగలిగి
వెలయునబ్బాలలావణ్య ♦ వివిధలీలఁ, దలమెనుతియింపవేనోళ్ల ♦ చిలువకైన. ౩౬.

ఉ. కౌముదితేటలబ్జముల ♦ కాంతి మెఱుంగుల చెన్ను పువ్వుపుం
దామమునందముత్పలవి ♦ తానము చందము నేర్చికూర్చియా
తామరచూలి నేస్ప్రథి ♦ తంబగునట్టులగా సృజించెనో
కామినిమందహాసము మొ ♦ గంబును దేహము బాహులక్ష్ములున్. ౩౭.

తే. అనుమనీరీతిద్విజవర్యుఁ ♦ డలరుఁబోఁడి, చారులావణ్యగరిమంబు ♦ సారఘణితి
మెఱయనభివర్ణనము సేసి ♦ మఱియు నిట్టు, లనియెదానవవైరితో ♦ వినయమెసఁగ.

సీ. ఆరూఢయౌవన ♦ యగునట్టితనపుత్త్రిఁ, గనుఁగొని భీష్మకుం ♦ డనఘవృత్తిఁ
దగినట్టివరునకుఁ ♦ దరళాయతాక్షిని, బరిణయంబొనరింపఁ ♦ దఱియటంచు
మదినెంచి బంధుల ♦ కదియెల్లవిదితమా, నటుసేయ నందుల ♦ కలరివారు
నిదియుక్తమీరీతి ♦ కిఁకఁ దామసము చేయఁ, బాడిగాదటుగానఁ ♦ బరిణయంబు
వేగగావింపుమని పల్క ♦ విభుఁడుదాని, కలరినాతికి ననురూపుఁ ♦ డైనధవుని
నిశ్చయింపంగ నెడదయులు ♦ నెమ్మిమీర, లనిన వారిట్లు పలికిర ♦ మ్మనుజపతికి. ౩౯.

ఉ. కాంతు నిరూపవంతు నిఁగఁ ♦ గన్నియగోరును విత్తవంతుఁ గా
నెంతయు నెంచుఁ దజ్జనని ♦ యిచ్చను నిచ్చలు నెన్ను సత్కళా
వంతునిఁగాఁగఁదగ్గురుఁడు ♦ బంధుజనంబులు సత్కులీనుఁ గాఁ
గాంతురు లోకముత్సవముఁ ♦ గాంచినుతించు వివాహవేళలన్. ౪౦.

క. కావుననీగుణములుగల, భూవరసుతునొకని వెదకి ♦ పూర్ణేందుముఖిన్
శ్రీవెలయఁ బెండ్లిసేసిన, యేవారును మెచ్చుకుందు ♦ రేనినునధిపా. ౪౧.

తే. అరయ సర్వజ్ఞుఁడవగుని ♦ వఖిలదేశ, వాసిభూమీశ్వరాత్మజ ♦ వర్తనంబు
తెలుఁగుదువుగానఁదగినట్టి ♦ వరుని వెదకి, కూఁతునిమ్మనిపల్కెనా ♦ క్షోణివిభుఁడు.

మత్తకోకిల. మీరతెంచినసద్గుణంబుల ♦ మీఱురాచకొమారులిం
దేరియేరిగణించిచూచిన ♦ నించువిల్తునితండ్రియున్
వారిరాశితనూభవాపతి ♦ వారిజోద్భవవంద్యుఁడున్
వారిజాప్తమృగాంకనేత్రుఁడు ♦ వాసుదేవుఁడొకండిలన్. ౪౩.

సీ. ఎవ్వనిశాసనం ♦ బిందుశేఖరసరో, జాసనాగ్రకిరీట ♦ భాసురంబు
తనరు నెవ్వనిబల ♦ దావాగ్నిసురరిపు, గ్రామణిశలభైక ♦ ఘస్మరంబు
తగు నెవ్వనిచరిత్ర ♦ నిగమాంతరాద్ధాంత, సంతతాన్వేషణ ♦ శ్రాంతిదంబు
చెలఁగు నెవ్వనిమనో ♦ విలసనంబీహాప్ర, వర్తితాఖిలభూత ♦ నర్తనంబు
వెలయు నెవ్వండుసురనర ♦ వివిధతిర్య, గచలమయనైకలోకవి ♦ హారపరత
నట్టిజగజెట్టిమనయల్లుఁ ♦ డగుటకంటె, భాగ్యమున్నదెతెలుపుఁడీ ♦ బంధుజనులు.

క. ఈగతిభూపతియనఁద, ద్వాగమృతముఁ గ్రోలిసభ్య ♦ వరులు సెలంగన్
నాగరికవినుతగర్జా, భోగముతో దివ్యకుసుమ ♦ ములుజడివట్టెన్. ౪౫.

తే. అంతనివియెల్లవినిరుక్మి ♦ యతులరోష, వివశుఁడైపల్కె సభవారు ♦ వెరఁగుపడఁగఁ
దనదుబాల్యంబుకతమునఁ ♦ దండ్రినైన, సరకుసేయనియుద్ధతి ♦ సమదలీల. ౪౬.

క. ఈలీలావతికృష్ణున, కేలాగుననీయఁదలఁచె ♦ నిప్పుడుధరణీ
పాలుండుమీరలిప్పలు, కాలించితిరెట్టులుచిత ♦ మాయిదిమీకున్. ౪౭.

సీ. చనుపాలొసంగిన ♦ వనితనొంచెనటన్న, ధర్మాత్ముఁడనియెట్లు ♦ తలఁపవచ్చు
మత్తుఁడైతనమేన ♦ మామఁజంపెనటన్న, శ్రుతవంతుఁడనియెట్లు ♦ చూడవచ్చు
నలజరాసంధున ♦ కనివీఁగిచనెనన్న, బలుమగండనియెట్లు ♦ పలుకవచ్చు
నాభీరసతులపొం ♦ దాసించినాఁడన్న, నందగాఁడనియెట్టు ♦ లాడవచ్చుఁ
దనదుతలిదండ్రులెంతయు ♦ వనటఁగనుచు, దొంతిసంకెళ్లఁబడినుండ ♦ సంతసమున
దోఁచినట్టులతిరుగాడు ♦ చుండగేఁడు, నెనరుగలవాఁడనుచునెట్టు ♦ లనఁగవచ్చు.

క. వానిచరిత్రలులోకము, లోనంగలప్రజకువింత ♦ లునురంతులునై
నానాఁటనెగడవినమే, యానాటనపరునిమనకు ♦ నంటనఁదగునే. ౪౯

శా. ఏరీతిన్ గణియించి చూచిననువ ◆ క్షీణుండు పాత్రుండు గాం
డీరామామణి నీయవిక్రమకళా ◆ హేలాపరాభూతవీ
రారాతిప్రకరుండు సద్గుణకదం ◆ బావాసుఁడౌ చైద్యుఁడీ
నీరేజాక్షిని బెండ్లియాడ మనకు ◆ న్నేత్రైకపర్వంబుగన్. ౫౦

ఆ. ఇట్లుపలుకుసుతున ◆ కెంతేని మోమోడి, మాఱువలుకకుండె ◆ మనుజనాథుఁ
డంత భీష్మమహిషి ◆ యంగనాతిలకంబు, ధర్మవచనసరణిఁ ◆ దలఁచి పలికె. ౫౧

తే. ఏల మీలోన వివాదంబు ◆ లిట్లుగలదె, మీరు వారని మీరేల ◆ పేరువాఱఁ
గన్యదనకంటికింపైన ◆ ధన్యునొకనిఁ, గోరికొనుఁగాక రాచకొ ◆ మారులందు. ౫౨

క. పిలిపింపుఁడు నానాథూ, తలనాథకుమారవరుల ◆ ధైర్యాత్ములన
త్యలఘుబలాన్వితులనని, ర్మలనిజచరితుల స్వయంవ ◆ రంబునకిటకున్. ౫౩

వ. అని యివ్విధంబున నమ్మహారాజమహిషి నిజవల్లభాశయానుగుణంబును, నిఖిలబాంధవ సందోహప్రహర్షప్రదంబును, గుటిలహృదయకుమారవిరచితాసంభావనానుకూలంబుగాఁ జాతుర్యంబు నివ్వటిల్లం బలుక నవ్వధూమణి వాక్యంబులకుఁ దత్సభం గలవార లిమ్మహాదేవి యింత యొప్పం బలుకునే యిప్పలుకు తెఱంగున న్నడచుట మనవంగడంబునకుం గల ధర్మం బని యేకకంఠంబుగాఁ బలికి రప్పలుకులకు మొగంబు గంటువెట్టుకొని యాఁగాదనం జాలక రుక్మి యూరకుండె. అవ్విదర్భమండలాధీశ్వరుండును దత్సమయంబునఁ దనవ్రాయసాలవారినిం జూచి నిఖిలనరపాలపుంగవకుమారులకు నుత్తరంబులు వ్రాయుఁడని మహాహర్షోత్కర్షంబుగా నానతిచ్చి సముచితప్రకారంబున నిజాంతఃపురంబున కరిగె. అటఁ గుటిలహృదయుండగు రుక్మియనువాఁడును దనసంగడీలం గూడి మంతనంబునకుం జొచ్చి యెత్తెఱంగుననైన నిత్తరుణి శిశుపాలునకే యిత్తునని రహస్యంబుగా నిశ్చయించి నిజమందిరంబునకుం జనియె నంత కొన్ని దినంబు లరుగుటయుఁ గ్రమక్రమంబున. ౫౪

క. కరితురగరథపదాతి, స్థిరవిక్రమలీలధరణి ◆ దిర్దిరదిరుగన్
నరపాలసుతులు రాఁవొడఁ, గిరిదిక్కులనుండి రాజ ◆ కీయులు పిలువన్. ౫౫

తే. అయ్యకొలువున నడచిన ◆ యవ్విశేష, మన్నకాదన్న పలుకులు ◆ నాత్మజనని
యాపయికము స్వయంవరం ◆ బనిన తెఱఁగు, చతురులైనట్టి తనవయ ◆ స్యలు వచింప.

సీ. శీతాంశుబింబాస్య ◆ చిఱుతనాఁట నుగోలె, సఖులచే నెపుడుఁ బ్ర ◆ సంగవశత
భవదీయ సౌందర్య ◆ భవ్యతరస్థైర్య, విభ్రమౌదార్యముల్ ◆ వినుటఁ జేసి

చెలికత్తియలకైనఁ ◆ దెలివిడిగాకుండఁ, దనునీదుసొమ్ముగాఁ ◆ దలఁచియుండు
నింగితజ్ఞుఁడనౌట. ◆ నంగనామణిచిత్త, మింతంతయెఱుఁగుదు ◆ నేనొకండ
నాత్మసంకల్పమంతిరా ◆ యంబునొందు, నన్నుఁబటుభీతిచెలరేఁగి ◆ తన్నుఁగ్రమ్మి
చిత్తసంక్షోభమొనరింపఁ ◆ దత్తఱిలుచు, బాలసంతాపమునఁగుందు ◆ వేళయందు.

తే. పద్మలోచనకెప్పటి ◆ భంగినేను, జదువుచెప్పంగనగరికిఁ ◆ జనినయపుడు
భూరినారంగకదళికా ◆ నారికేళ, మహితమైనట్టియారామ ◆ మధ్యసీమ. ౫౯.

సీ. కెలఁకులఁజెలువొందు ◆ నెలమావిగుమురులఁ, గ్రమ్ముద్రాక్షలతోడఁ ◆ గలసిమెలఁగు
నేలకితీవెల ◆ నెనసినకపురంపు, టనఁటులపజ్జలం ◆ బెనఁగియున్న
గొజ్జంగపొదలపైఁ ◆ గురిసినచిఱుమంచు, చినుకులతోఁగూడఁ ◆ బెనఁగివచ్చు
చిఱుతతెమ్మెరలచే ◆ విఱిగినతరఁగల, మించుటుయ్యెలలరా ◆ యంచకొదమ
పిండునిమురింపజోలలు ◆ బిట్టుపాడు, తుమ్మెదలకిమ్ములైయొప్ప ◆ తమ్మిపూల
మెండుపుప్పొడికలయుంగ ◆ నిండియున్న, చలువతావులువెదచల్లు ◆ కొలనిచెంత.

క. బాలసహకారభూరుహ, మూలస్పృహణీయతమత ◆ మోవిమతశిలా
నీలాబ్జశయ్యమీఁదని, జాళితతుల్ గొలువనున్న ◆ యంగనఁగంటిన్. ౬౦.

చ. కనుఁగొనియున్నవాళ్లవలెఁ ◆ గల్కియిదేమొకో చేరవచ్చినన్
వనుఁగనిలేచిమ్రొక్కుదువి ◆ నమ్రముఖాంబుజయయ్యొనిప్పుడీ
వనజదళాక్షియంచుమది ◆ వారనిప్రేముడిఁజేరఁబోవవా
డినపువుఁదీఁగెరీతిఁబ్రక ◆ టించులతాంగినిజూచిపెచ్చెలుల్. ౬౧.

సీ. కూరిమిరాయంచ ◆ కొదమలలాలించి, నడపింపరాదటే ◆ నలిననేత్ర
కేలఁగైకొనిచిన్ని ◆ కీరంబునకునేల, మాటలునేర్పవే ◆ మచ్చెకంటి
మేళవించివిపంచి ◆ నాలాపగతిమీఱఁ, బలికింపవేలొకో ◆ పంకజాస్య
జలకమాడుమటంచుఁ ◆ జెలులెచ్చరింపఁగాఁ, బోపొమ్మనెదవేల ◆ పూవుఁబోణి
కలపమలఁదవిదేటికే ◆ కంబుకంఠి, వన్నెలిడనొల్లవేటికే ◆ వన్నెలాఁడి
పూలుముడువవదేటికే ◆ నీలవేణి, యారగింపవదేటికే ◆ యబ్జపాణి. ౬౨.

క. ఈవచ్చినయొజ్జలనిటు, సేవింపకయుండనీకుఁ ◆ జెలియాతగవే
నావినినాదిక్కుమొగం, బైవనజదళాక్షిలేచి ◆ యతిభక్తిమెయిన్. ౬౩.

తే. విధియుతంబుగనర్ఘ్యాది ◆ విధులొనర్చి, యుచితకనకాసనంబున ◆ నుండఁబనిచి
నాననానతవదనయై ◆ చాననిలువఁ, గలికిచెలులెల్లననుఁజూచి ◆ పలికిరపుడు. ౬౪.

తే. భూసురోత్తమమీరుమీ ◆ పుత్త్రికన్న, నెన్నఁదగుప్రేమనీకన్నె, ◆ నెపుడుచూచు
చుండెదరుగానఁదెలుపక ◆ యుండఁదగదు, వినవలయుమీరలీకన్నె ◆ వితమునేఁడు.

సీ. నీరజదళనేత్ర ◆ నిన్నటినుండియు, నత్యంతచింతాభ ◆ రాప్తినొంది
చెలులతోఁబలుకదు ◆ కలపమలందదు, వీణెవాయింపదు ◆ విరులుతుఱుమ
దంచలనడపింప ◆ దలరులుచిదుమదు, పలికింపదొకపరిఁ ◆ జిలుకనెపుడు
తొడవులుపెట్టదు ◆ విడెమీయఁబోయిన, నాదరింపకత్రోయు ◆ నవలఁజెలిని
ఇట్టులుండఁగఁగారణం ◆ బేమియనినఁ, జెలియమాతోడమఱుమాట ◆ పలుకదిపుడు
కలికిహృదయంబుమీరైనఁ ◆ దెలియరాదె, యనుచుఁబలుకంగవినియంత ◆ నలయఁబోఁడి.

క. కన్నెఱసేయుచునపుడ, క్కన్నియమనమునఁగినియుచుఁ ◆ గడువడిఁదనచే
నున్నవిరిదమ్మివైచుచు, నన్నఁబోఁడులవిడల్చి ◆ యవ్వలఁజనియెన్. ౬౭.

క. అత్తఱిభోజనృపాలుని, బిత్తరియరుదెంచిమాకుఁ ◆ బ్రియమొనఁగఁగడున్
బత్తియొనరించిమోవి, ప్రోత్తమమీరిపుడువింటి ◆ రోలేదొగదా. ౬౮.

క. ఈనకియున్నయునికిమ, హీసురకులతిలకనిన్న ◆ నృపుసభవార్తల్
దాసీజనములుదెలుపఁగఁ, దాసైఁపమిఁజేసియనుమఁ ◆ దలఁపుఁడుమదిలోన్. ౬౯.

వ. ఒదవినవృద్ధభావమిది ◆ యొక్కటియేమహనీయబుద్ధియున్
సదమలవృత్తమార్జవము ◆ శాస్త్రవిధిజ్ఞతయెల్లఁగల్గుటన్
మదిఁదలపోసిగానృపుఁడు ◆ మన్ననమిమ్ముగురుత్వబుద్ధిచే
ముదితకువిద్యనేర్పెఁడని ◆ మోదమునన్నియమించియుంచుటల్. ౭౦.

తే. అట్లుగావునమీకంటె ◆ నాప్తుఁడొకఁడు, గలుగనేర్చునెమదినున్న ◆ కార్యమెల్ల
విన్నపమొనర్తునదిమీరు ◆ వినుచునాదు, మనవిచేఁగూర్చియిచ్చెద ◆ మనినయపుడు.

క. అనవుండిట్లనిపల్కెతి, వనజేక్షణతోడనెందుఁ ◆ బనిచినఁజననీ
మనమునఁదలఁచినకార్యం, బనుకూలమొనర్తుఁబల్కు ◆ మాజంకేలా. ౭౧.

సీ. ఈగతినెంతేని ◆ హితముదోఁపఁగఁబల్కు, నాకిట్టులనిపల్కె ◆ నలిననేత్ర
మనుజేశుఁడాదరం ◆ బునరుక్మిణికిఁబెండ్లి, యొనరింపఁగానెంచి ◆ వినుతలీల
బంధులకెఱిఁగింపఁ ◆ బ్రమదంబుతోవారు, నదియుక్తమనిపల్క ◆ నలరియపుడు
వసుదేవసుతునకు ◆ వనితనిచ్చుటయుక్త, మనినిశ్చయముసేసె ◆ నవనివిభుఁడు
నీవితంబెల్లవినిరుక్మి ◆ యీనుతోడ, హరినినిందించిశిశుపాలుఁ ◆ గరముఁబొగడి
యతనికిచ్చుటతగునని ◆ యుపుడువలుక, నింతయునువినినేనపు ◆ డిట్టులంటి. ౭౩.

క. ధరణీశులందఱిందుల, కరుదెంచినవారిలోన ♦ హరిమధ్యస్స్వయం
వరమునఁగోరినవారికిఁ, దరుణీమణినిచ్చుటరయఁ ♦ దగవనినంతన్. ౨౪.

సీ. ఇదియుక్తమనిసభ్యు ♦ లెల్లవారునుబల్క, నవనీశుఁడామోద ♦ మందియంద
చారులఁగనుఁగొని ♦ సత్వరగతిఁజని, ధరణీశ్వరులనెల్లఁ ♦ దడయకిపుడు
తోడితెమ్మనఁబుచ్చి ♦ మోడితోఁదనయింటి, కడకేగిదుర్మంత్ర ♦ మెడఁదనెంచి
బలిమిచేనైనను ♦ బద్మాయతాక్షిని, శిశుపాలునకెపెండ్లి ♦ సేయఁదలఁచు
టంతయునుగనిరుక్మిణి ♦ యధికదుఃఖ, మంతరంగంబునెఱియంగ ♦ నార్తినొందె
నెపుడుకృష్ణునివరియింప ♦ నెంచుకతన, నరయవేఱొక్కరునిబెండ్లి ♦ యాడరోసి.

ఉ. కావునవాసుదేవునిటు ♦ కంజదళేక్షణగోరియుండుటన్
భూవిభుఁడేనునిద్ధముఁ ♦ బొల్పుగయోజనచేసియిట్టులేన్
శ్రీవరుఁడైనకృష్ణునికిఁ ♦ జేడియనిచ్చినభాగ్యమంచుమా
భావమునందలంచితిమి ♦ పద్మభవాన్వయవార్ధిచంద్రమా. ౨౬.

ఉ. ఈగతికంతరాయముగ ♦ నెంచినరుక్మికిదుష్టవృత్తియే
బాగుగనెంచియాసురవి ♦ వాహమునన్సతినాక్రమింపఁగా
వేగమెవచ్చుచైద్యునకు ♦ వేమఱునుందలవంపులౌనటుల్
రాగమునెందురుక్మిణికి ♦ రాజవతంసునిఁగృష్ణుఁగూర్పఁగన్. ౨౭.

క. మీచేతనైనదగుటను, వేచనిద్వారకకుఁజేరి ♦ విస్ఫుటఫణితిన్
సూచింపుఁడెల్లకార్యం, బాచక్రాయుధునితోడ ♦ ననఘాతెలియన్. ౨౮.

సీ. కరముమత్ప్రార్థనఁ ♦ గైకొనిమీరలు, శ్రీకృష్ణదేవుని ♦ చెంతఁజేరి
ధవళాక్షిరుక్మిణిఁ ♦ దనుఁగోరియున్నట్టి, తెఱఁగునుభీష్మక ♦ నరవరుండు
నేనునునాచంద ♦ మెంచియున్నక్రమం, బందులకువిరోధి ♦ యైనరుక్మి
దుర్మంత్రమునుజెప్పి ♦ తోడనతానిందు, వచ్చిమాకెల్లను ♦ బ్రమదమెసఁగఁ
జైద్యుఁడాదిగాఁగల ♦ యట్టిశత్రునృపుల, నందఱుజయించిసత్కీర్తి ♦ నధిగమించి
యంబుజాక్షినివరియింపు ♦ మనుచుఁబలుకు, మనఘచారిత్రభూదేవ ♦ తాగ్రగణ్య.

చ. అనవినియిట్టులంటిమను ♦ జాధిపురాణికినీదుపంపునం
బనివినిశీఘ్రమేయిపుడ ♦ పంకజనేత్రునిచెంతకేగియా
తనిమదికింపుపుట్టఁగను ♦ ధారసధారలూరువాక్యముల్
పనుపడఁజెప్పితోడ్కొనుము ♦ వచ్చెదనిందునరాళకుంతలా. ౩౦.

మ. అనియిట్లేఁ దనతల్లితోఁ బలుకుచో ♦ నబ్జాక్షియా రుక్మిణీ
వనితారత్నము లజ్జనొందివినమ ♦ ద్వక్త్రాబ్జయై యుండియుం
మును మున్పల్కులు దేహమందుఁ బొడమెం ♦ బూర్ణేందుభాస్వన్ముఖం
బునసాకూతదరస్మితంబు వెలికు ♦ బ్బొంగెన్ లతాతన్వికిన్. ౫౧.

తే. ఇట్లు వ్రీడాభరంబున ♦ నించుఁ బోఁడి, చెలులకు నుదపహృదయంబు. ♦ తెలియకుండ
దాఁచియున్న నునీమీఁదఁ ♦ దవిలియున్న, మనము నెఱిఁగిననురాగ ♦ మహిమనపుడు.

క. వనితారత్నము మదిఁగల, ఘనమగు రాగానుషక్తి ♦ గాంచుటనాకున్.
గనుఁగొనఁగ విశదమాటన్, వనజేక్షణ పత్వరముగ ♦ వచ్చితి నిటకున్. ౫౩.

ఉ. వారిజనాభ నేనిటకు ♦ వచ్చుతఱిం దరళాక్షి తోడనీ
వ్రాఱటనుండు మీకలఁక ♦ నొందకుమీ యెటులైనఁ బ్రార్థినా
చారువచోవిలాసముల ♦ సమ్మదమూనటు విన్నవించియా
శౌరిని దోడితెత్తునని ♦ సాదరవృత్తిని బల్కి వచ్చితిన్. ౫౪.

క. భక్తుల ప్రతిజ్ఞ నూర్చుట, యుక్తము గదనీకు వారి ♦ జోదర విలస
న్నక్తంకర ముఖి భవదా, సక్తాత్మికఁ గొనుట లోక ♦ సమ్మతి సుమ్మీ. ౫౫.

క. అని యిట్లు భూసురాగ్రణి, తనరాక కుఁ గారణంబు ♦ తథ్యము పలుకన్
విని యంతఁ గూర్మినిట్లను, దనుజారి ప్రమోద పూర్ణ ♦ తను విప్రునితోన్. ౫౬.

సీ. ధారణీసురవర్య ♦ మీరాన తిచ్చిన, వితమెల్ల వింటిమి ♦ వ్రతము గాక
భీష్మకనరపతి ♦ పెండ్లికి రమ్మంచు, మముఁ బిల్వనంపిన ♦ మన్ననయును
మీరిటవచ్చుచో ♦ మెలఁత కృష్ణుని దెత్తు, నేరీతి ననినవా ♦ గ్గౌరవంబు
నేకమైనది గాన ♦ నేయంశమునఁ జూడ, నే నాయితంబయి ♦ యిపుడె యేఁగుఁ
జనుట తగవౌట శుభమైన ♦ సమయమునను, గదలి వచ్చెదఁ దెచ్చెదఁ ♦ గమలనయనఁ
జైద్యుఁ డొకఁడేల వినువిప్ర ♦ సకలసురులు, నాగ్రహంబునఁ జను దెంచి ♦ యడ్డపడిన.

క. మీరాక పోకలచ్చటి, పౌరులకుం దెలియరాని ♦ భంగిని మెలఁగన్
నేరు తురమీర మీకిఁక, వేరే వివరింపనేల ♦ విశ్రుతలీలా. ౫౭.

క. అనిపలికి వస్త్రభూషణ, కనకాదులు కన్నుదనియఁ ♦ గానొసఁగి తగం
బనిచిననిని చినహర్షం, బునవీడ్కొనిచనియె విప్ర ♦ పుంగవుఁ డంతన్. ౫౮.

తే. యదుకులాధ్యక్షుఁడును భూసు ♦ రాగ్రగణ్యు, పలుకులను విన్న యప్పుడే ♦ లలన నెలువు
నెట్టుకొని చాలఁ గన్నులఁ ♦ గట్టినట్లు, నిప్పటిలు చుండి వ్యామోహ ♦ నిరతుఁ డగుచు.

తే. ఎపుడు కుండినపురికేఁగి ◆ నృపుల నెల్ల, జన్యభూమిని నిర్జించి ◆ జయముఁ గాంచి
పంకజాక్షిని వరియించి ◆ ప్రమద మెసఁగఁ, జిత్తజన్ముని సంకల్ప ◆ సిద్ధిఁ గాంతు. ౯౧.

క. అని యిట్లు మదిఁ దలంచుచు, వనజాక్షిని సంగ్రహింప ◆ వదలని ప్రేమన్
మన మెంతయుఁ జివురొత్తఁగ, దనుజేంద్రవిదారి గమన ◆ తత్పరమతియై. ౯౨.

సీ. కొలువుకూటముఁ జేరి ◆ బలభద్రసాత్యకి, ప్రభృతులు ననుఁగులౌ ◆ బంధుజనులు
హితులుఁ బురోహితుల్ ◆ చతురులౌ మంత్రులు, నలుగడ నెంతేని ◆ బలసి యుండ
నందఱఁ గనుఁగొని ◆ యాదరం బడరంగ, భీష్ముండు తనయకుఁ ◆ బెండ్లిసేయ
వైభవంబున స్వయం ◆ వరము చాటించుచు, మనకు నుత్తరము నం ◆ పిన వితంబు
మీఱు వింటిరె కదయిఁక ◆ మీఁద మనము. తామసము సేయు టిది యుచి ◆ తంబు గాదు
కాన శుభప్రయాణమై ◆ కదల వలయు, గమన సన్నద్ధులై వేగ ◆ కదిసి రండు. ౯౩.

క. అని శౌరి వలుక నట్లన, పనివిని యెద మింత కన్న ◆ భాగ్యము గలదే
యని వారు సంతసింపఁగ, వనజాక్షుఁడు వారిఁ బనిచి ◆ వైభవ మెసఁగన్. ౯౪.

ఉ. అంతిపురంబుఁ జేరి జల ◆ జాయతలోచన మీఁద ప్రేమచే
స్వాంతము పల్లవింప నృపు ◆ శయ్య పయిం బవళించి బాళినే
కాంతల తాంతచాపగుణ ◆ కర్కశదుస్సహనిస్స్వనార్తనా
వంతయు నిద్ర రామి నిద్రి ◆ యామఁ దరించెఁ ద్రిలక్ష్యయామఁగన్. ౯౫.

వ. అంతఁ బ్రభాతసమయం బగుటయు నప్పుండరీకవిలోచనుండు పయనంబై యహర్ముఖ సముచితకర్మకలాపంబు నిర్వర్తించి సముచితాంగరాగభూషావిశేషవిభూషితుండై యంతఃపురంబు వెడలి యంతకుమున్న పయనంబునకుఁ గట్టాయితంబై వచ్చిన బలభద్ర సాత్యకిప్రముఖయదుపుంగవుల సాదరావలోకదరహాససంభాషణాదుల వలన సంభా వించి వారలుం దానును విమలనవరత్నపాంచాలికారచితవివిధరాజోపచారంబగు సభా ద్వారంబు నిర్గమించి కొలువుకూటంబునకు వచ్చి వెంబడిఁ జనుదెంచువారును, బురం బున నధివసించువారును, వీరు వీరని హాసము దొరల వేఱు వేఱ పేరువాడి నియమించి విద్వజ్జనంబును రావించి వారలకుఁ బ్రణామపూర్వకంబుగాఁ బ్రయాణసమయసముచి తంబులగు ధనకనకవస్తువాహనంబులు దానంబు లొసంగి తదాశీర్వాదపూర్వకమంత్ర పరికల్పితాక్షతదూర్వాంకురాదిమాంగలికద్రవ్యంబులు భక్తియుక్తిం గైకొని వారలవలన ననుమతుండై హజారంబు వెడలి శైబ్యసుగ్రీవమేఘపుష్పవలాహకసమాహ్వయగంధర్వ బంధురంబును, బతంగకులధురంధరపతాకికావిలిఖితకంధరంబును, శంఖచక్రగదాశా ర్ఙాదిదివ్యాయుధసమన్వితంబునుం గా జతనపఱిచి దారుకుండు దెచ్చిన శతాంగంబు

నకుం బ్రదక్షిణంబు గావించి ముంగల నిలిచి యభంగురమంగళావహనినదచాతుర్యంబు లగుతూర్యంబులు సెలంగ నాంగికంబులగుచుం దోఁచుశుభనిమిత్తంబులకుఁ జిత్తంబునందు సంతసిల్లుచు బలభద్రపూర్వకంబుగా నడచి రథారోహణంబు గావించి యొంటరుల నెలగోలుప్రజలముందరం జనఁ బనిచి యదువృష్ణిభోజాంధకప్రముఖబంధులోకంబుతోడ సాత్యకి నత్యంతసావధానత్వంబున వెన్నుగాచి రమ్మని నియోగించి శుభముహూర్తంబునం గదలి సుమంగళీసలిలపూర్ణకలశయుగకుసుమదామదధిక్షీరఘటగ్రాముల నవలోకించుచు నభంగసముత్తుంగసౌధశృంగంబులనుండి పుణ్యాంగనలు పెల్లుగ వెదచల్లు సేసవిరులకు నుల్లసిల్లుచుఁ బురంబు నిర్గమించి యరుగునవసరంబున.

సీ. ప్రళయకాలోత్తుంగ ♦ జలధిభంగాభంగ, ఘుమఘుమంఘుమలతోఁ ♦ గూడియాడి
నరసింహవదనగ ♦ హ్వరసముత్థితమహా, కహకహాధ్వనులతోఁ ♦ గలసి మెలసి
యసమానహననదు ♦ ర్వ్యసనసంత్రాసది, గ్వసనఘోరార్భటుల్ ♦ గనటుగొనిచి
కనకదృక్పిశితభు ♦ క్పతినదోర్గ్ధనకృ, త్కూటకుభృద్ఘుటఘుట ♦ లటమటించి
బలసియీరీతి భువిలోనఁ ♦ బ్రబలి మెఱయు, శక్రలోకమహర్లోక ♦ సత్యలోక
తలతలాతలపాతాళ ♦ తలములంటి, భైరవంబయ్యెవిజయభే ♦ రీరవంబు. ౯౨.

క. చతురంగబలసమన్విత, గతినీగతి వేగిరమ్ము ♦ గలపయనములన్
జతనముగనడచియదుకుల, పతికుండినపురముఁ జేరెఁ ♦ బ్రాభవమొప్పఁగన్. ౯౩.

క. తనరాకవిని భీష్మకుఁడు, తనయాప్తులతోడనపుడు ♦ తగురీతి నెదు
ర్కొనిపూజింపఁగ యదునం, దనుఁడప్పురిబయలనుపవ ♦ నంబునవిడిసెన్. ౯౪.

వ. అనిన శుకమహాయోగిం గనుంగొని పరీక్షిన్నరపుంగవుం డప్పలికి

తీఱువలయునని యడిగిన.

మ. కనకాచ్ఛాదనగౌరగౌరవసను ♦ గ్రస్ఫారదోర్దండలీ
వినిపాతాహితవీరవీరరసద్రు ♦ గ్విజ్ఞాపనాజ్ఞప్తిభా
జననానాసురవారవారణమహో ♦ సంరంభహృత్పద్మన
జ్జనచక్రాద్యవతారతారకవిలా ♦ సశ్రీనఖాంచత్పదా.

క. కంసమదహంసవిదళన, శంసనముదితాయమాన ♦ శారీరసభా
హింసాపరదనుతనుజ, ధ్వంసప్రభలోలనటన ♦ దమితవ్యాళా.

నర్కుటము. సరసిజపత్రవిలోచననంస్తుతి ♦ సాగరమోచనసారకృపా
స్ఫురితసుదర్శనభవ్యహలుతాశన ♦ శోషితకైటభనవ్యనపా

స్మరసమరోచితకైతవభూషణ ♦ సాధితనూతనభోజసుతా
హరబలిజిత్వరధాతృముఖామర ♦ హారిపవాంగదదీప్తికరా. ౧౦౩.

గద్యము. ఇది శ్రీమదనగోపాలశాశ్వతకటాక్షవీక్షణప్రాప్తచతురతరసాహితీవైభవ చక్రఫామాత్యతనూభవ మంగమాంబాగర్భశుక్తిముక్తాఫల మార్గణవిశ్రాణితమహాఫల కోవిదనుతభాగధేయ కోటీశ్వరనామధేయప్రణీతంబైన భోజసుతాపరిణయంబను మహాప్రబంధంబున ద్వితీయాశ్వాసము.

తృతీయాశ్వాసము.

క. శ్రీవర్ణనీయశీతవి, క్షూవిద్ధహృదయలలితవి ♦ హారవిచారా
పావనజనతాపనబ్బం, దావనఘటితప్రచార ♦ నందకుమారా. ౧.

వ. అవధరింపు మప్పరీక్షిన్నృపాలునకు శుకమహాయోగి యిట్లనియె. అట్లయ్యదుకుల
పురంధరుండు విదర్భానగరసవిధసముంచితోద్యానానవద్యమధ్యదేశంబున [illegible]
శంబులతోడి యరిదిసూరెపుటంపుఁదేజున నమరినజీవదంతపుంబలకలవింతెం [illegible]
పడకింట విడిసి వివిధసామంతమహీకాంతులను, యదువృష్టిభోజాంధకప్రముఖులగు
బంధుజనంబులను, దనుద్యానబహిరావరణప్రదేశంబులఁ జతురంగబలసమేతంబుగాఁ
దగుపట్టుల విడియం బంచి విదర్భరాజసమర్పితవివిధోపచారంబులం [illegible]
మితవిభవంబున నున్నయవసరంబున. ౨.

సీ. విరహిజనస్వాంత ♦ విదళనకుంతంబు, తరులతాకల్పితి ♦ తత్పలతాంతి
మంగనానూత్నవి ♦ హారనిశాంతంబు, శిశిరర్తురాత్రిసం ♦ స్థితినితాంతి
మభినవకిసలయ ♦ వ్యాకీర్ణదంతంబు, సుమగంధసురభిళ ♦ తనుగిగింతి
మనుగళన్మధురస ♦ వ్యాప్తతానంతంబు, భావజానుగలక్ష్య ♦ [illegible]
మఖిలజనహృద్యసంతతో ♦ ద్యానసీమ, దేవతాస్వైరగకగ్గాంత్య ♦ [illegible]
బహుళసుమనఃపరాగసం ♦ పాద్యమాన, సంతతవసంతసుగుణాహ ♦ [illegible].

మ. విదితంబయ్యె దివాకరుం డపుడుద ♦ గ్విదిగతుం డౌటన్
యాదుమార్ధన్యక్ప్రతాధివాసపరిల ♦ బ్ధ్యాయల్లకప్రజ్వల
ద్భిదురార్తిందుహిమాంబుపూరమయభూ ♦ భృన్నైకసానుస్ఫు
సదనాక్రాంతనితాంతసంగతులఁదీ ♦ ర్చంగోరుదౌండంబునన్.

మ. వెనుఁజోకైశికులవ్యథన్ స్మయతఁజూ ♦ పెన్నిగ్నిమిత్తంబుగా
ననవహ్నిన్ గ్రసియించెనీతఁడనిత ♦ స్మత్స్వైఘుముంగీపుఁగృ
ష్ణునిమీఁదన్ ధ్వజమెత్తివేఁచుమరుఁడం ♦ చుం జేంబుంక [illegible]
దనరెం గానియెడంగసంబడు నెమి ♦ నంబ్రత్తిత్సేపముల్.

మ. రమణాలింగనగాఢతాసుఖభర ♦ ప్రహూయ్యాపంభూపేశ్వ
ప్రమదాపాదినిబాధరార్పణకృతి ♦ ప్రౌఢంబు [illegible].

తముదోషంబునకేమియొందుగుణమె ◆ న్నంజెల్లునంచున్ సుద్ధ
క్సనుదాయంబుతదేకసేయతగనం ◆ గా హెచ్చెఁ బైకధ్వనుల్. ౬.

ఉ. మాఁకెనఁబోల్పఁగాఁదగని ◆ మస్తు మెఱుంగునశీతునందుపీ
లైకనుపట్టుమమ్ముభళి ◆ రా సవరించెనుమస్తుమూటిన
ట్లీకడనీమధూపకృతి ◆ నేమననౌనని వానిపల్లవ
శ్రీకలనంబుగాంచెనన ◆ స్త్రీలరదాంశుకముల్ రహింగనెన్ ౭.

మ. మెలఁతల్ వోపఁగదోహనప్రవణతన్ ◆ మేపుంచిపుష్పావళీ
విలసద్గుచ్ఛమహోఘమున్ నివిరిఠీ ◆ విన్ బంధరీవత్సపు
ష్కలత్పుష్టిన్ ఘటియించితత్సురభిభా ◆ స్వన్మాక్షికాక్షీరధా
రలాగింబల్లవపాత్రి నించిమదనా ◆ ర్చల్ సేసిరవ్వేళలన్. ౮.

సీ. మంజుగుచ్ఛమృగాంక ◆ మండలాంకంబులు, ఘనమహీరుహభద్ర ◆ భవ్యరుచులు
కుంజకుంజరగండ ◆ కుంభితమదధార, లసమాస్త్రిఖడ్గము ◆ గ్వసరణములు
మృదులతాభామినీ ◆ మృగనాభితిలకమ్ము, లుద్యానమాశ్రవ ◆ ణోత్పలములు
యమదిగాశుగహస్తి ◆ హస్తశృంఖలములు, బహుళకేసరతృణ ◆ గ్రహణమణులు
సతతముస్త్రాప్తిసాదర ◆ స్తబ్ధరోమ, పవిసమరదారసంతత ◆ బాష్పభిద్య
మానభూవివరోద్ధకుం ◆ భీనసేంద్ర, గరళఘామ్యలుమధుపరే ◆ ఖలుచెలంగె. ౯.

మ. ఘనశీతర్తుమహాంధకారములడం ◆ గన్ మల్లికాసూనశో
భనసక్షత్రపరంపరల్ నిగుడఁద ◆ ద్భవ్యప్రభాచంద్రిక
ల్దనరన్ మాధవుఁడన్ విధుండువిలసి ◆ ల్లంగాకయమ్మానినీ
జనతాస్వాంతశిఖాకలాపములనా ◆ ర్చంగూడు నేయేరికిన్. ౧౦.

తే. స్థాణువునకైనఁబల్లవ ◆ శక్తిగలుఁగ, వెలసినవసంతమొక్కటి ◆ కలుగుఁగాక
మానకుపితనితంబినీ ◆ మానసాశ్మ, వితతికరఁగునెయ్యెటువంటి ◆ వేళనైన. ౧౧.

సీ. మాధవసంవ్యాన ◆ మాంజిష్ఠవసనంబు, వనరమాకృతపట ◆ వాసకంబు
ఘనకుంజకుంజర ◆ కాంచనవర్ణంబు, క్ష్మాజవీరాతామ్ర ◆ కంచుకంబు
విరహిహృదుద్గత ◆ స్మరకృశానుభరంబు, లతికాహిఫణమణి ◆ వితతదీప్తి
కుంభీనధృతశోణ ◆ కూలరజోరాజి, హైమనకితవని ◆ శాంతసంధ్య
విపులవనరాశిసముదిత ◆ విద్రుమప్ర, రోహసంజాతనిర్నిద్ర ◆ రుక్ప్రకాండ
మంగజతురంగవల్గనో ◆ ద్భతరజంబు, విస్ఫుమంబయ్యెవనవీథిఁ ◆ గుసుమరజము.

మ. స్మరధర్మదేవతఁ దెల్పెఁ జందనవనగాం ♦ చద్గంధవాహంబుపు
ష్కరఖేలన్మధుపాళిశృంఖలపరా ♦ గస్వర్ణవర్ణాస్తృతి
స్ఫురదుత్ఫుల్లసుమాళిషట్కమధు ♦ స్ఫూర్జన్మదాసారపై
కరవాభీలపురోధయాయుతిశా ♦ కధ్వానఘీంకారితన్. ౧౩.

సీ. ఘనకుంజమృగనాభి ♦ గతరక్తధారలు, స్మరశిలీముఖముఖ ♦ జ్వాలనశిఖలు
పికతప్పితతిపాల ♦ సారసిందూరమ్ము, లారామకమలాంఘ్రి ♦ యావకములు
పికజాతవాయాన ♦ ప్రకటకోపరసమ్ము, లవనిజమానిజ ♦ టాళిరుచులు
మధువర్ణపరిదృశ్య ♦ మానేంద్రగోపమ్ము, లారణ్యకాసార ♦ హల్లకములు
సాంద్రవనరాశిభాస్వరా ♦ స్థానపేత, సన్నిపిష్టసుమాకర ♦ సన్నిధాన
ఘటితనీరాజనప్రభా ♦ చ్చటలనంగ, నల్లసిల్లెవనమ్ములఁ ♦ బల్లవములు. ౧౪.

శా. క్ష్మారుణ్మండలశాంబరీపృథుతర ♦ స్తంభంబునన్ మాధవుం
డారూఢిన్ జనియించిశీతబుతుమాం ♦ సాశిన్ వడిన్ ద్రచ్చుచో
నారక్తద్యుతిపూరతన్నఖశిఖా ♦ వ్యామోహకృద్దీప్తిచె
న్నారంగింశుకకోరకమ్ములుసము ♦ ద్యల్లీలలన్ రంజిలెన్. ౧౫.

శా. పున్నాగంబులుపూచెనుంపఁదగదన్ ♦ బుద్ధిన్ వసంతుండవే
తన్నాళీకశరాసనప్రభునకుం ♦ దానమ్ముచో నాతఁడా
పున్నాగంబులెపూనిపాంథవిజయ ♦ స్ఫూర్తిన్ విజృంభించె నె
ట్లున్నన్ గెల్పులభించువేళలనకృ ♦ త్యంబైనమేలియ్యదే. ౧౬.

సీ. కేళీసరోవరా ♦ లోలకల్లోలసం, రావంబుమర్దళా ♦ రవముగాఁగ
మకరందరసపాన ♦ మాద్యన్మిళిందఝం, కారంబుతగుసుపాం ♦ గంబుగాఁగ
శుకకోకిలకలాప ♦ సురుచిరాలాపంబు, జతగూర్చువందిసం ♦ స్తుతులుగాఁగ
రమణీయవిసృమర ♦ సుమనఃపరాగంబు, కెంబట్టుజవనిక ♦ డంబుగాఁగ
జలితకిసలాభినయహస్త ♦ చలనమమర, మధునిముందటవనరంగ ♦ మధ్యమందుఁ
దనరుకరువలిసూత్రధా ♦ రునివిలాస, లలితగతులలతాపాత్ర ♦ ములునటించె. ౧౭.

క. విరహిజనమానహారిణో, త్కరములనుఉమాడిబలుమ ♦ గంటిమిమిగులన్
మెఱయువలరాచబెబ్బులి, కరరుహములుతనరుఁగింశు ♦ కమ్ములమొగ్గల్. ౧౮.

క. అలరువిలుకాఁడుపాంథుల, గెలువన్ గమికింపనతని ♦ కిన్ మధుఁడుప్రియం
బలరనొసంగినతరకస, ములవలెనుగుసుమనికుంజ ♦ ములుగననయ్యెన్. ౧౯.

మ. అతినీరంధ్రనికుంజబింబఫలవీ ♦ క్షాసక్తకీరంబుత
ల్లతికానంవళితత్రికంబగుమని ♦ ల్వారెక్కులంజక్కగు
చ్ఛతతుల్ గన్పడునైకపాంథసిజయా ♦ సక్తస్మరాగ్రస్థలా
నతవాలాత్తఖలీనసూత్రహయతూ ♦ ణద్వంద్వముంబోలుచున్. ౨౦.

సీ. మానయోగాగంబులు ♦ మానులొల్లమిఁజెందె, మహనీయజాతిసం ♦ పదనుమదను
వేలాపరిష్కృతుల్ ♦ విరహులొల్లమిఁజెందె, నతులితోద్యానదే ♦ వతలలతల
శ్వేతతాశిశిరముల్ ♦ శీతాంతమునఁజెందెఁ, బ్రణయకోపార్తల ♦ తనులవనుల
భూతిధర్మ్ముల ♦ జాతమొల్లమిఁజెందె, సంద్రపుష్పితనమే ♦ రువులనవుల
మంజుతరకుంజసుమపుంజ ♦ మసృణఘుసృణ, రససదృశకౌసుమపరాగ ♦ రాగజనిత
మోహసన్నాహజంతుస ♦ మూహమృదుల, మలయమరుదంకురమ్ములు ♦ కలయవిసరె.

సీ. తొలుదొల్తఁబొదరిండ్లఁ ♦ దూటిక్రొన్ననలపై, వ్రాలిమధువులేమి ♦ వనటచెంది
కోరకతతులపైఁ ♦ జేరియాసక్తిచే, నవిపీల్చియాపోవ ♦ కవలికేగి
కుసుమముక్కటియబ్బ ♦ వెసమూఁగిమధుపాన, నక్కొండుటనుజేసి ♦ వెక్కుపుట్ట
నించుకించుకత్రావి ♦ చంచువుపదనొంద, నాతృప్తిగ్రోలఁబో ♦ నందులేమి
నచటుఁబాసియావనమెల్ల ♦ నరయఁగోరి, వెతనుదిగు గాడునవిలాభి ♦ హతినిసోలఁ
జైత్రికాదిక్షుధాక్రాంత ♦ చంచరీక, విసరమవ్వేళవనమెల్ల ♦ ముసరుకొనియె. ౨౨.

క. శరవర్షధారలుడుగక, పఱపెడునసమశరకుసుమ ♦ బాణాసనవి
ష్ఫురితగుణారావమ్ములు, తఱచయ్యెన్ మత్తమధుప ♦ తతినినదమ్ముల్. ౨౩.

సీ. శిశిరర్తువిరహదు ♦ ర్దశదీఱసహకార, సీధుసుధాప్లుతి ♦ చెందఁదేఱి
స్థలపద్మకరపద ♦ చలనాప్తినిజెలంగి, కోదమతుమ్మెదమాడ్కి ♦ బెదరిమాచి
గుచ్ఛస్తనస్రంసి ♦ కుసుమరజోరాజి, సంవ్యానవసనంబు ♦ చక్కఁజేర్చి
చందనభూమిజ ♦ శాఖాళికరమూఁది, గంధవాహవిలాస ♦ గతులలేచి
వనరమాశైలదుహితృ ♦ కృపాకటాక్ష, పునరుదంచితహృదయేశ ♦ భువనవిజయ
సాధనసమగ్రకిసలహ ♦ స్తములుదనర, వల్లరీకేళినీకాంత ♦ యుల్లసిల్లె. ౨౪.

మ. చెలియొక్కర్తుముఖాబ్జవాసనకునై ♦ చిట్టాడుభృంగావళుల్
తొలఁగన్ మోమునుమలంచుడుందిలకముం ♦ దూరంబునంబోవన
య్యళులాత్మీయమతిందదీక్షణగతిం ♦ బ్రాపించెఁజూనుల్లన
త్తిలకశ్రీలనగన్ గతానుగతముల్ ♦ తిర్యక్కృతుల్ నామహిన్. ౨౫.

చ. తరుణి యొకర్తు పాపమునఁ ◆ దన్నినఁ గ్రొన్ననగుంపునన్ జిగిన్
మెఱసె నశోకభూజము వి ◆ మిశ్రితతత్పదయావకద్రవ
స్ఫురణ మెచూపఁ దోడివిరి ◆ బోణులకుంబువులంచుఁ దెల్పెని
ర్భరగతిఁ వ్రాలునమ్మధుక ◆ రమ్ములు గువ్వకరిన్నటించుచున్. ౨౬.

మ. అనయంబున్ ద్విజకోటితోడిసహవా ◆ సాసక్తివర్థిల్లుచున్
వనవాసంబొనరించుచుండు మముని ◆ వ్వామాక్షులుచ్ఛిష్టశీ
ధుసంసిక్తులఁ గానొనర్చిరనుచున్ ◆ దూషించియత్రుప్రజం
బునిరూఢంబుగఁ దాల్చెమాడ్కి వకుళం ◆ బుల్ నించెఁబూఁదేనియన్. ౨౭.

ఉ. ఆతటి నొక్కయంగనయు ◆ పాంగములేకయ గీలిఁ బోడఁద
చ్చాతురి రోమహర్షణము ◆ సంధిలునట్లసకుట్మలస్థితిం
ప్రీతిఁ బ్రియాళుభూజమల ◆ రించె సుమాసవమత్తభృంగసం
గీతము పాంగభంగిఁ జెలఁ ◆ గించుచుఁ దన్మృదుగానసంపదన్. ౨౮.

శా. శ్రీమంతుండఁట యేమి చెల్పనగుమున్ ◆ గృష్ణుండు గోపాంగనా
స్తోమాచ్ఛాదనపశ్యతోహరతని ◆ చ్చొచ్చి వెల్లిగొల్లాడెఁగా
మామానంబని నట్లనవ్వ చెలిఁ బ్రే ◆ మంగాంచి సాకూతతం
బాముస్న వ్వినయట్లనివ్వటిలెఁబొ ◆ న్నల్ గ్రొన్ననల్ నించుచున్. ౨౯.

ఉ. బాలకరాప్తిఁ దత్సదృశ ◆ పల్లవమిచ్చెరసాలసాలము
ద్వేలపదాప్తిఁ దన్నిభన ◆ వీనసుమంబులసంఘటించెఁ గెం
కేళిహసాప్తి నేనుగలి ◆ గింపఁగఁ జెల్ల దితత్సమంబులౌ
పూలనఁబల్లవాప్తిసుర ◆ పొన్నలు గ్రొన్ననలిచ్చె నచ్చతన్. ౩౦.

మ. అలిపుష్పస్థితి మానిచెందు నెప్రవా ◆ ళావాప్తి నెందేనియన్
చెలిమాటన్ సతి మోము ద్రిప్పినగన ◆ చ్చెంతన్న మేరుద్రుమం
బలరెన్ మంకెనయంచు వ్రాలుననియే ◆ లాపల్కఁగా నొల్లదీ
కలికం చుంబికసూక్తినాడెడులతా ◆ కాంతాళితోన వ్వినాన్. ౩౧.

మ. ఇతరస్త్రీనిహితాధరక్షతము ప్రా ◆ ణేశుండు వీటీరస
స్థితి చేమాటుటచుంబనంబున ప్రకా ◆ శింపంగ బిట్టల్కతో
నతి పోపొమ్మని నంతఁ జెంగట నపు ◆ ష్పంబయ్యెగోఁగే యయుపూ
యతి వక్షేళయిదంచుమాగుసకువా ◆ లమ్ముల్ మసుండిచ్చె నాన్. ౩౨.

మ. స్వరవాణీకలవాక్ప్రపంచములతో ♦ వైరంబుగావించుత
త్స్వరపుష్టాళికి కాళికిన్ వెఱచి మేఁ ♦ తల్ చూతముల్ డాఁపన
త్తతినమ్మానినినమ్మికిచ్చుగతిహ ♦ స్తంబుంచఁదోడ్తోనెని
ర్భరలీలన్ గిసలప్రసూనఫలసం ♦ పత్ప్రాప్తిహెచ్చెంగడున్. 33.

మ. వనజాక్షీముఖనవ్యపూర్ణశశిబిం ♦ బస్ఫారరాగంబుదోఁ
చినవేళన్ స్మరదేవసన్నిధినుద ♦ ర్చిర్భారదీపవ్రజం
బునిరూఢస్థితిఁగాంచఁజూచిజనముల్ ♦ పూఁబోండ్లవక్త్రద్యుతిన్
గనకక్ష్మాజముప్రాయునంద్రుతగనే ♦ కల్పింపనీసంగతుల్. 3౪.

సీ. శశికదళీరజో ♦ విశదాభ్రవిభ్రమా, యాతకైరవగుచ్ఛ ♦ హంసకులము
మకరందరసవర్ష ♦ మాద్యదిందీవర, ప్రాగ్భారచాతకా ♦ ర్భకచయంబు
స్ఫాటికవేదికా ♦ ఛాయామరీచికా, సంవిన్నపాంథహృ ♦ చ్ఛంబరంబు
జలసూత్రసలిలతే ♦ శతుషారశీర్ణపి, కాదష్టకిసలయో ♦ ష్ఠాధరంబు
మలయపవమానహిమమరు ♦ ల్లలితకలిత, దీధితిజపాకుసుమహాసం ♦ తీచయంబుఁ
గనుచు నామనికృష్ణసే ♦ వార్థమడిగి, యఖిలఋతుసంపదవహించి ♦ నట్లయుండె.

మ. స్మరయోగీశ్వరుఁడధ్వనీనజనతా ♦ సంహారవాంఛన్ వనా
గ్వరరాడంచదశోకగుచ్ఛనివహో ♦ ద్యద్వహ్నికుండంబునన్
బరపుష్టారవమంత్రఘోషముచెలి ♦ ర్పన్ వేల్మిగావింపభీ
కరమైపుట్టినకృత్యనానెగసెభృం ♦ గశ్రేణినీలచ్ఛవిన్. 3౫.

సీ. తియ్యదేనియఁగ్రోల ♦ ద్వంద్వీకృతంబైన, మధురతనధరబిం ♦ బములుదనర
హూరుమంజిసకులతో ♦ నొఱపుగాఁబెనఁగొని, కదియుమల్లెసరాలఁ ♦ గంఠములర
వివిధప్రసూనత ♦ ల్పవిహారములఁదనూ, కమలవాసనకదం ♦ బమయివిలుఁకఁ
జెరివినవిరులకై ♦ చిట్టాడుమగతేఁటి, చాయలనిదువాలు ♦ జడలుమెఱయ
వలిపెచెంగావిపావడ ♦ కలసిమెఱయఁ, గొమరుచివురాకుటంగద ♦ ట్టములువర్వి
చిఱుదొడలమిన్నలెంతేని ♦ చికిలిసేయఁ, దెరవలెనసిరివిరులయో ♦ వరులవరుల.

వ. ఇత్తెఱంగున సకలవిరహిణీజనజైత్రం బగుచైత్రంబు విజృంభించునవసరంబున విదర్భరాజనగరసవిధోద్యానసీమ విడిసియున్న యన్నలినయనుండు నిజాంతరంగవిజ్ఞానకళాభిరాముం డగుకింకిణీధాముం దనునమ్ముంగుంజెలికానికైదండం బూని యవ్వనింగలసౌభాగ్యవిశేషంబునుం జూచునెపంబున రుక్మిణీచపలలోచనవలన నుపగతం బగు

మరులు కొలుఁక నపనయించుటకు వెడలె నట్టియెడ నలప్రియవయస్యుండు నొక్కెడఁ దదుద్యానసౌభాగ్యంబు చూపి గోపాలదేవున కిట్లనియె. ౩౮.

ద. కమలదళాక్ష చూడుమిటఁ ♦ గ్రమ్మెడుఁదు మ్మెదపిండు మెండుగా
సుమరజమంగసంఘములఁ ♦ జొప్పడఁ బొప్పెసు నధ్వనీనబృం
దములజయింపఁబంపునెడ ♦ దర్పకుఁడాత్తబలంబు వెంటనీ
భ్రమరకులంబుఁ బిల్చిపట ♦ వాన మొనర్పఁగఁబంచెనోయనన్. ౩౯.

గీ. బహుళకింశుకచంచలా ♦ భాసివిపిన, ముదిరసందోహసర్వతో ♦ ముక్తనినద
మధురసాసారమనఁదోఁచు ♦ పృథులకరక, సంఘమనవనిప్పపూలొప్పె ♦ సరసిజాక్ష.

క. సురసాలము హరువునవీ, సురపాలముడనరెనిచటఁ ♦ జూడుము కిసల
స్ఫురదురుచినిచయంబులఁ, గురువిందాభరణదీప్తి ♦ గొమరుపహింపన్. ౪౧.

చ. మలకలు గాఁగ తేజిగురు ♦ మావిజిగిన్ దొగరెక్కి తేటిచాల్
నిలిచినయందమిచ్చటభ ♦ శీమనయ్యెడుఁజూడవమ్మ యో
నలినదళాక్షపాంథులది ♦ వంబునఁగుత్తుకగోయ నెత్తుటన్
దళమయితోఁచుచున్నరతి ♦ నాథుని మేల్ కిరుసుంబలెంపగన్. ౪౨.

ఉ. నీరజనాభ కంటె వెవ ♦ నీరమ పుష్పిణియౌటఁగాంచి గొం
తేరహినీయనంగువన ♦ దేవతలీసుమపుంజకేళికా
గారమునందుఁగూడుకొని ♦ గంధఫలీచయదీపభృంగరుఖం
కారసుగీతికల్ మొఱయఁ ♦ గావిసులన్ దళిమంబమర్చుటల్. ౪౩.

సీ. తలఁబ్రాలువోయుచో ♦ నిలమీఁదఁజెదరిన, ముత్యాలనమధూక ♦ ములువెలుఁగఁ
గవగూడియంగనల్ ♦ ధవళంబులనునట్లు, చంచరికాంగనా ♦ స్వనము నిగుడ
మునుమున్ను నిగిడెడు ♦ మునులయాశీర్వాద, ఘోషంబులనద్విజో ♦ క్తులు సెలంగఁ
గలయ నెల్లెడమించు ♦ కాహళారవమునాఁ, గలకంఠనాదముల్ ♦ గ్రమ్ముకొనఁగ
వికచకింశుకకుసుమన ♦ వీనకాంతి, సంతతివసంత మైపర్వఁ ♦ జైత్రవిభుఁడు
వనరమవరింపనాయితె ♦ పఱచినట్టి, పరిణయాగారమీవనీ ♦ భాగమధిప. ౪౪.

వ. అని యనేకవిధమ్ములఁ బ్రియవయస్యుండు విన్నవించునవసరంబున. ౪౫.

సీ. సఖుఁడు పల్లవజాల ♦ సౌభాగ్యము నుతింపఁ, దరుణిపాదాబ్జముల్ ♦ దలఁచితలఁచి
చెలికప్రపులనంటి ♦ చెలువును బొగడంగ, నెలవాగనును దొడల్ ♦ దలఁచితలఁచి
నరసవయస్యుండు ♦ చంపకంబును తింప, జలజాస్యనాసికఁ ♦ దలఁచితలఁచి
మిత్రుండురహిమించు ♦ మెట్టతామర సెంచ, నలివేణి నెమ్మోముఁ ♦ దలఁచితలఁచి

సంగడీఁడు సమంచిత ◆ చంచరీక, తతినిగొని యాడ సతివేణిఁ ◆ దలఁచి తలఁచి
మతిమతియు వేఁక గాంచు మ ◆ న్మథవునకు, నింతిపై మోహమంతంత ◆ కెక్కుడయ్యె.

క. లలనన్ బాళి నుపవన, స్థలి నానాగతుల నిట్లు ◆ దలఁచుచు యదురా
ట్కులనాథుఁడు కోకిలకా, హళి నాదము సైఁపరామి ◆ నడలున్ మిగులన్. ౪౭.

చ. అడలుచు నీగతిన్ బ్రియవ ◆ యస్యని గన్గొని యయ్యదూద్వహుం
డుడుగక పైపయిం గనియు ◆ నుగ్రసుమాశుగతీక్ష్ణబాణపుం
జడికిఁక నోర్వలేననుచుఁ ◆ జాలవలంగి కలంకఁ జెందెడుం
డెడు మదియేమి సేయుదు వి ◆ నీతసఖా చెలిఁ జూచు టెన్నఁడో. ౪౮.

క. నీపలికిన పలుకులె యా, ద్దీపకముల్ మాకుఁ గన్నె ◆ తిన్న నిరూపున్
జూపట్టఁ జేసెని తర, వ్యాపారము దెలియదేమి ◆ రాప్రియమిత్రా. ౪౯.

సీ. స్మరమృగేంద్రకిశోర ◆ చాపమార్వీఘోర, నినదార్భటికిఁ దాళ్ళి ◆ నిలుపరాదు
మకరందరసపాన ◆ మాద్యన్మిళిందౌఘ, ఝుంకృతుల్ పెంపైన ◆ సైఁపరాదు
విరహిహృద్భేదనో ◆ ద్వేలకోకిలకల, ధ్వనుల నాలింపంగఁ ◆ దరముగాదు
వివిధకాంక్షాభంగ ◆ విరహసముత్తుంగ, జలరాశిఁ దరియింపఁ ◆ దరముగాదు
కాముకతటాకతటసము ◆ త్కటరథాంగ, జాలశృంగారలీలకుఁ ◆ దాళరాదు
మదవతిఁ దలంచి కంటికి ◆ నిదుర రాదు, కింకిణీదామ యీ కాన ◆ నాంకసీమ. ౫౦.

సీ. విరిసురటీలచేఁ ◆ దొలఁగుసేయఁగాఁక, పువుఁబోడి యూర్పుగా ◆ డ్పులను గాక
తలిరాకుగుత్తుల ◆ దలఁగుసేయఁగాఁక, సనబోణి కేలుసోఁ ◆ కినను గాక
పన్నీటి వెడలం ◆ బాయు సేయఁగాఁక, నెలఁత మైచెమ్మట ◆ నీటఁ గాక
అన్యకథాసక్తి ◆ నడఁగుసేయఁగాఁక, వెలఁది వృత్తాంతంబు ◆ వినుటఁ గాక
పరిపరి నితాన బూఁదెనె ◆ నెరయ మేన, నించినంత నెచను నెయీ ◆ నిండు కాఁక
నీరజాతాక్షి పలుకు తే ◆ నియలఁ గాక, యేల చెలికాఁడ నీవు న ◆ న్నిట్లు వేఁడ. ౫౧.

వ. అని యిత్తెఱంగున నయ్యదుకులోత్తముండు బిత్తరి మీఁద నత్తమిల్లిన యుల్లమున వనవిహ
రమ్ము క్రొత్త సేయుటయుఁ జిత్తజుని చేతి చివురాకు కత్తికోఁతలకు నుత్తలపడుచు నత్తఱి
నచట నిలువనోపక మెత్తంబడిన తాలిమిం జిత్రభిత్తి నత్తలోదరి హావభావంబులు చిత్రిం
చిన తెఱంగున హత్తుట యుత్తలపడుటం జూచి కింకిణీదాముం డతని కిట్లనియె. ౫౨.

క. మేరాయిది మీనాంటిమ, హారాజున కెందు నవ్వ ◆ రా సరి నృపతుల్
ధీరోదాత్తుఁడ విటులీ, యారాటము నీకు నాయ ◆ మా వనమాలీ. ౫౩.

క. మరునిబలమెల్లనీదగు, కరచాతురిఁ వ్రాసివేఁడఁ ♦ గాఁదగుదానన్
మరుఁడుప్రసన్నుండగున, వ్వరుస నెఫలియించునీదు ♦ వాంఛితమెల్లన్. ౫౪.

చ. అనిమృగనాభికర్దమము ♦ నబ్జదళంబును దెచ్చికూర్మితో
ననుఁగువయస్యఁడీయ్యనవు ♦ డయ్యదువంశపయోధిచంద్రుఁడిం
పెనయఁబరిగ్రహించియొటు ♦ లేనియనూజుటయైనమేలటం
చనుపమచాతురీభరితుఁ ♦ డైలిఖియింపఁదొడంగెనత్తఱిన్. ౫౫.

చ. అళులనుజందమామనసి ♦ తాబ్జశరమ్ములగెల్పుచిందమున్
సలలితచక్రవాకముల ♦ జైత్రకృపాణియుపీరమాల్యమున్
జలరుహలోచనుండువరు ♦ సన్లిఖియించుచువచ్చియంతలో
నలమెడుమోహమగ్నతదృ ♦ గబ్జములించుకమూసిక్రమ్మఱన్. ౫౬.

క. తెలిసికనుదెఱచిమఱియుం, బులినమ్ములనఁటులుతూర్య ♦ ములుపద్మములన్
విలసితశృంగారకళా, కలితమ్ములుగాఁగవ్రాసి ♦ కంసారితగన్. ౫౭.

సీ. అళికలాపముఁవ్రాయ ♦ నలకలైకనుపట్టె, వనజారివ్రాయంగ ♦ వక్త్రిమయ్యె
నల్లగల్వలువ్రాయ ♦ నయనయుగ్మంబయ్యెఁ, గంబువులిఖియింపఁ ♦ గంఠమయ్యెఁ
జంపకంబునువ్రాయ ♦ సతినాసగాఁదోఁచె, నసివ్రాయఁజికిలిరో ♦ మాళియయ్యె
నలరుదండలువ్రాయ ♦ హస్తయుగ్మంబయ్యె, మఱచివ్రాయనిచోటు ♦ నుధ్యమయ్యె
సైకతంబులువ్రాయ ♦ జఘనభాగంబయ్యె, నెగిననంటులువ్రాయ ♦ నూరులయ్యె
బిరుదుకాహాళములువ్రాయఁ ♦ బిక్కలయ్యెఁ, దమ్ములనువ్రాయఁబాదప ♦ ద్మములయ్యె
నేమివ్రాయంగఁదలఁచినే ♦ నేమివ్రాసి, తనుచునివ్వెఱఁగందెను ♦ యదువిభుండు.

గీ. ఇట్టులద్భుతమతినున్న ♦ కృష్ణుఁగాంచి, కింకిణీదాముఁడిట్లనుఁ ♦ బంకజాక్ష
నేనుదెలిపినదొకటియు ♦ నీవువ్రాసి, నదియొకటియయ్యెనదిగదా ♦ యద్భుతంబు.

క. మనుజుఁడుదనమదిఁదలఁచిన, యనువున నేసేయఁగార్య ♦ మనుబుధవాక్యం
బనఘాతప్పనెనీమది, వనజేక్షణయుండదాని ♦ వ్రాసితివెలమిన్. ౬౦.

చ. అనుటయునయ్యదూద్వహుఁడు ♦ నత్తఱిభోజనృపాత్మజాతయుం
గనుపడినట్టులైనసుమ ♦ కార్ముకకార్ముకఘోరశింజనీ
నినదముకర్ణరంధ్రముల ♦ నెక్కొనితాల్మిచలింపసేయ నె
మ్మనమునవొందుదోఁపకల ♦ మానినిఁగన్గొనిదైన్యమేర్పడన్. ౬౧.

చ. అలిగెదవేటికేసరసి ♦ జాయతలోచనపల్కవేటికె
ఛిలుకలకొల్కియేలదయ ♦ సేయవుతెల్పఁగదేలతాంగిమొ

క్కాలమున నాపయిం గనలఁ ♦ గాఁదగు నేనగు మోముఁ జూపుమో
జలరుహగంధి లాఁతినకె ♦ చంద్రముఖీ చలమేల భామినీ. ౬౨.

ఉ. భూసురుఁ డేగుదెంచి విరి ♦ బోణికి నీపయి కూర్మి యగ్గలం
బైసమకూరునో యటుకు ♦ లాగ్రణి నీవిఁక జాగు సేసినం
గాసిలు జాననా నిజము ♦ గాఁదలపోసితిఁ గానియావితం
బోసరసీరుహాక్షి యిటు ♦ బొల్లమి సేయు టెఱుంగ నింతయున్. ౬౩.

సీ. కమలాక్షి నీకటా ♦ క్షములు గల్గినగాని, చంచరీకముల జ ♦ యించఁజాల
నలివేణి నీపల్కు ♦ లాలకించినగాని, రాచిల్క బహుసారు ♦ సైఁచఁజాల
ముగుద నీ నెమ్మోము ♦ ముద్దుగొన్నను గాని, హరిణాంకు గువంబు ♦ నణఁపఁజాల
రాజీవనయన నీ ♦ రాకఁ గాంచినఁ గాని, యుంచల పొగరు మా ♦ యించఁజాల
వెలఁది నీ మేన నేకీభ ♦ వించికాని, యించువిలుకాని మాయ జ ♦ యించఁజాల
నేలరా రాపు సేసెద ♦ వేలతాంగి, యలఁత నిఁకఁ దాళనీయాన ♦ హంసయాన. ౬౪.

ఉ. నీనిడు వాలుకన్దళుకు ♦ నీదగు వెన్నడకుల్కు నీజగా
తేనియలొల్కు పల్కు కడు ♦ తేఁటగు నీనును మోవిరంగు నీ
కౌను మెఱుంగు నీ తొడల ♦ క్రైఁపును నీసొగసైన రూపునో
మానిని మానినిల్వఁ డిఁక ♦ మానసమానను మీనుమాస్త్రిపైన్. ౬౫.

క. అని పెక్కుగతుల దీనత, గనుపడఁ బ్రార్థించు యదుశి ♦ ఖామణి మీఁదన్
మనసిజుఁడు మెఱుఁగుచాయల, ననబాణాకత్తికురుసు ♦ నన్ బరపించెన్. ౬౬.

శా. ఫుల్లేందీవరపత్రనేత్ర చకచాం ♦ భోజస్ఫురద్వక్త్రియై
యల్లీలావతి యాత్మ నెక్కొనఁగఁద ♦ ధ్యానాత్మతంబస్వనా
మల్లధ్వంసి విలోచనద్వయము నా ♦ త్మస్వైరపూర్ణోదయో
ద్యల్లీలన్ వహియించనో డెననన ♦ థ్యస్మేరతన్ జొప్పడెన్. ౬౭.

సీ. దందశూకాధీశ ♦ తల్పుఁడౌ కృష్ణుని, మందానిలములకుఁ ♦ గ్రిందుపఱిచె
రామత్రయావతా ♦ రముఁ గన్న వెన్నుని, నుదుటుకోయిలధాటి ♦ కొదుఁగఁజేసెఁ
గనకాంబరచ్ఛన్న ♦ గాత్రుఁడౌ శౌరినీ, కొదమ తుమ్మెదలకు ♦ బెదరఁజేసె
సింహికాసుతశిర ♦ శ్ఛేదియౌ యదువర్యు, జాబిల్లి కాఁకకు ♦ జడియఁజేసెఁ
గుంభినీభర్తయైన యా ♦ గోపవిభుని, దనదురసదాడివింటికిఁ ♦ దరలఁజేసె
ననిన ముల్లోకముల నింక ♦ నరసిచూడ, మదను నిభుజాబలమ్మున ♦ కెదురుగలదె. ౬౮.

సీ. కలశాబ్ధి నేఁ బ్రొద్దు ♦ వెలఁ గొంటనంటిన, తద్దీప్తి నామైన ♦ ధవళిమలర
దావానలాస్వాద ♦ నాజన్యధూమాంకు, రములనాఁ బలకాంకు ♦ రము సెలంగ
జఠరస్థితానేక ♦ జలధులొక్కుమ్మడిఁ, జెమ్మగించినరీతి ♦ స్వేదముబుక
మహితమందరకుభృ ♦ ద్వహనజాతశ్రాంతి, కరణినిట్టూరుపు ♦ గాడ్పు లెసఁగ
నీదృశాసక్తిగోపిక ♦ లెచటనిందు, రోయనెడు భీతిఁ బెలెఁగంప ♦ మొదవ మైన
బంధమోచనదక్షుండు ♦ పంకజాక్షుఁ, డమృతకరముఖి ప్రేమబం ♦ ధమునఁ దగిలె.

వ. ఇవ్విధంబున వసుదేవనందనుండు మందానిలస్యందమానోద్దండక్లాంతరమానసుం డగుచు విరహదవదహనతాపంబున వివిధప్రకారంబుల వేఁగుచుండె నంత నక్కడ నమ్మహీసురుండును యదుసార్వభౌమునివలన సంభావనాపూర్వకంబుగా నంపించుకొని యతిత్వరితగమనంబున విదర్భదేశాభిముఖుం డగుచుఁ గతిపయప్రయాణమ్ములఁ గుండిననగరమ్ముఁ జేరె. అంతక మున్న యన్నారీరత్నంబు వృష్ణికులరత్నంబగు కృష్ణునకు నిజమనోరథంబు నెఱుకపఱిచి ప్రయత్నంబునఁ దేటపన్నీట మజ్జనం బాడినట్టాలు వారఁగించి నట్టులునుం భావించి యబ్జరేఖయుఁ జకోరాక్షియు నబ్జవదనయు లలితయు రసమంజరియు నను ననుంగుఁజెలులు గొలువ నిరుపమానయామావతీరమణకిరణగణగళితసమృతశిశిరశీతలకరశిలాతలరచితవిమలవేదికాతలంబున నధివసించి యాత్మగతంబున. ౨౦.

సీ. జననిచే నంపించు ♦ కొనిచన్న విప్రుండు, కడుదూరదేశముల్ ♦ గడచు టెట్లు
కడచెఁబో యాయాస ♦ మడరఁగ నిలువకే, యూరఁ ద్వారకఁ ♦ జేరు టెట్లు
చేరెఁబో యీశాన ♦ వారిజాసనులకు, దొఱకని హరి కొల్వు ♦ దొఱకు టెట్లు
దొఱకెఁబో గాంభీర్య ♦ ధుర్యుఁ డా శౌరి బ్రా, హ్మణునితోఁ బలికిమా ♦ టాడు టెట్లు
లాడెఁబో నాదుమదినున్న ♦ యట్టి మమత, నాత్మ నంగీకరించియు ♦ య్యమరవంద్యుఁ
డిట కుఁ జను దెంచు టెట్లు మ ♦ దీప్సితంబు, సఫలముగ నన్నుఁ జేకొను ♦ జాడ లెట్లు.

గీ. అన్నసభలోన నిన్నఁ దా ♦ నన్నమాట, విన్నఁ దోడ్తోనె నామది ♦ వేయు వ్రయ్య
లగుచుఁ జనకున్న దప్పుడే ♦ యరసి చూడ, వజ్రమయ మంచుఁ జింతింప ♦ వలయు నిజము.

క. నాపాలిభాగ్యదేవత, గోపాలుని నిటకుఁ దెచ్చి ♦ గొనగూర్చు నెదు
ర్వ్యాపారుఁడైన యుక్తికిఁ, బ్రాపై వాఁ డెన్నినట్ల ♦ ఫలమిచ్చునొకో. ౨౩.

మ. అని చింతించుచు నవ్వేలందికుసుమా ♦ స్త్రాభీలచాపోత్థిత
స్వనదత్యుగ్రశరాళికిన్ సుమరసా ♦ స్వాదప్రమాద్యత్స్ఫుర
న్నినదత్రాసకరాళికిన్ విరహిహృ ♦ న్నిర్భేదనారక్తలో
చనభృత్కోకిలపాళియాళికి నిజ ♦ స్వాంతంబు కంపింపఁగన్. ౨౪.

చ. వగుఁదలయూఁచు నుస్సురను ♦ నల్దెసలుం బరికించు మిన్నకే
బెగడుఁ దపించుఁ జేరిచెలి ♦ బిల్వఁగఁ బోవుఁ దనంతనంతలో
మగుడుఁగ రారవిందమును ♦ మాటికిఁ జెక్కునఁ జేర్చు నేమిరా
నగధరయంచు గొంకులల ♦ నామణి చిత్తజమోహమగ్నయై. ౨౭.

గీ. ఇట్లు విరహాగ్నిఁ దపియించు ♦ నింతిఁ జూచి, యబ్జరేఖాదులైనయ ♦ య్యబల చెలులు
గుసగుసలఁ బోవఁ దొణఁగిరి ♦ యసమశరశ, రార్తియో యిది వేరొండొ ♦ యనుచు నపుడు.

సీ. మృదుతనూసుమవల్లి ♦ మిగులఁ గాఁగఁ దొడంగె, నీకైన మైపూఁత ♦ పేటులెత్తె
సొగసులేఁ జెక్కుల ♦ సుక్కిళ్లు గనుపట్టె, వదనారవిందంబు ♦ వాడుపాఱెఁ
గమ్మచెమ్మటనీరు ♦ గలయ నెమ్మెయిఁ బర్వె, నిట్టూర్పుగాడ్పులు ♦ మట్టుమీఱె
నుదరిచాయలనీను ♦ నొడలు వెల్వెలఁ బాఱె, వెడవెడ సెంతేని ♦ వడఁకుదోఁచె
నుల్లమునఁ జింతలంతంతఁ ♦ బల్లవించె, మనలపైఁ గూర్మి నానాట ♦ మట్టుపడియె
కంటిరే చెలులార యీ ♦ కాంతయున్న, ఏతము మనకెల్లఁ జూడంగ ♦ వింతయయ్యె.

మ. అనినన్ నవ్వుచు నబ్జరేఖ చెలులా ♦ రా నిన్న యిక్కన్నెయి
వ్వని పూవుల్ గొనవచ్చి వావిలివిరుల్ ♦ వాంఛింప నిట్టూర్పుగా
డ్పునఁ గల్పించుమటంచు నేననఁగఁదో ♦ డ్తో నట్ల కావింపయే
మని నేఁ బల్కుదు దీని యూర్పుసెకలా ♦ హా పెంచె నవ్వావిలిన్. ౨౮.

ఉ. అనర సమంజరిట్లను వ ♦ యస్యలు వింటిరె నిన్న రేయి నీ
కనకలతాంగి మైచెమట ♦ గ్రమ్మని దేమని యేను వేఁడఁదా
నినకరసక్తి నాఁగ నినుఁ ♦ జేడియ నన్ శశిఁ జూపనిల్పి కా
దనన వునంచుఁ బల్కుచను ♦ నంతియ కాని యెఱుంగ దేమియున్. ౨౯.

చ. అనినఁ జకోరనేత్రయను ♦ నంబుజలోచనలార నిన్న నీ
కనకనిభాంగినన్ బిలిచి ♦ గంధముఁ బూయుమనంగ నేను న
ట్లనసవరింపమేని సెక ♦ లన్ నను గంధము బీటలెత్తఁ జం
దనము నలంద నేరవని ♦ నన్ననుఁ గాని యెఱుంగ దూష్మమున్. ౩౦.

మ. అనసబ్జాస్య యనున్ వయస్యలకు నీ ♦ యబ్జాక్షికై సేయుమం
చిన నేసొమ్ముల వెట్టి తెచ్చి మణిభూ ♦ షానీకముల్ బూన్పఁ బో
యిన నొండేనియుఁ బాటిగామి నివియే ♦ మే చెల్లి నా సొమ్ములా
చనుమంచాడును గాని నేరదెఱుంగన్ ♦ స్వప్రాప్తకార్యోన్నతిన్. ౩౧.

చ. అనలలితాంగి చెప్పఁ జెలు ♦ లారవినుండొక వింతయేనుమ
జ్జనమొనరింపలెమ్మనినఁ ♦ జక్కఁగ నైతిమి కన్నఁ జూడకే
మనసొక చోట బాఁచుటను ♦ మానిని రోయల చోటికీవు పో
మ్మనియనుఁ గానియేఁ బలికి ♦ నట్టివితం బెఱుంగ దింతయున్. ౧౨.

క. అనియీగతి యాలీతతి, వనజేక్షణ యున్న రీతి ♦ వాకొని తమలో
మనమిపుడీ కన్నియ నె, మ్మనముం గను కున్నఁ గడు ప్ర ♦ మాదం బనుచున్. ౧౩

క. చెంగటికిఁ జేరి యనిరో, యంగన నీవున్న విధము ♦ నరసిన మాకున్
వింగడమైనది యున్నతె, ఱంగెఱిఁగించెదవొ మమ్ము ♦ తాపిడి యెదవో. ౧౪.

చ. పలుకవిదేటికే చెలులు ♦ పల్కుఁ బిల్చిన నొల్ల వేటికే
జలకములాడుమన్న మఱుఁ ♦ జక్కఁగ నైతివి చూడవేటికే
కలపమలందుమన్న మదిఁ ♦ గైకొన వేల భుజింపుమన్న బి
ట్టలిగెద వేల నీ చరిత ♦ మక్కట మిక్కిలి వింతయయ్యెడిన్. ౧౫.

క. అటమట వాఁడెను మొగమును, గటకట యసివాడి గడిమ ♦ గడియకు మేనున్
గిటగిటనగుచుఁ గృశించెను, జిటిపొటినిగవుల్ దొఱంగెఁ ♦ జేడ్పడె నెదయున్. ౧౬.

క. కామిని నీ విటులున్కికి, దేమి నిమిత్తంబు మేము ♦ నింతంతటు పో
రామిగలవారమనుచు, న్నామదనెన్నెడము నీము ♦ నం బెటులున్నన్. ౧౭.

ఉ. మోమఱవాంచియున్నమతి ♦ ముచ్చటకేని యొఁబల్కకున్న దృ
క్తామరసంబులందొగరు ♦ దార్కొనఁ జూచినఁ గేల్విదిర్చినన్
బ్రేమదొఱంగి పల్కనను ♦ బిట్టదలించి తృణీకరించినన్
భామిని మాకునమ్మికలు ♦ పాటిల నేరవు నిన్నుఁ జూచినన్. ౧౮.

క. నీ వెంతిదాఁచినను నీ, భావంబొకకొంత యెఱుఁగఁ ♦ బడకుండునటే
జైవాతృకసమముఖనుదె, యావలివసివాడె నేల ♦ యదికనుఁగొనమే. ౧౯.

సీ. ఊరుపుబలు వేఁడి ♦ మూరఁగఁగమలిన, కరగతాబ్జము దాఱ ♦ చుఱులు దెల్ప
నంతంతకును హెచ్చు ♦ నతనుతాపస్ఫూర్తి, ననిశంబు నెదఁ బగ్గ ♦ నదరు దెల్పఁ
బలుమాఱు చెలిపిల్వఁ ♦ బలుకంగవసపోమి, వరగంటనిచ్చను ♦ త్తరము దెల్ప
నత్యుష్ణబాష్పంబు ♦ లలవోకనొత్తంగఁ, దడిసి కందిన గుచ్ఛ ♦ తతులు దెల్ప
నదరు నెవ్వగఁ బొరినుస్సు ♦ రనుట దెల్ప, భావభవభీతి వడినుల్కి ♦ పడుట దెల్పఁ
దెగువ మోమునఁ దెచ్చుకోల్ ♦ తెలివి దెల్పఁ, గొమ్మ నీయునికి యెమాకు ♦ గుఱుతు గాదె.

చ. అనవినియబ్జలోచనవ ◈ యస్యలనిట్లను దేనిపోనిసం
గనుఁగొనినట్లనాపయినిఁ ◈ గల్గఁగమో వెదరక్కలారమీ
మనమున వేడ్కఁగల్గినను ◈ మానిని వేఱెయొకస్త్రుతే దెత
చ్చనలకు నేలనాకిటుల ◈ జాలిపొరల్పఁగఁబాలుమ్రొక్కెదన్. ౯౧.

గీ. ఎన్నఁడేనియు నేపాప ◈ మెఱుఁగనట్టి, దానిపైమీరలిటువలె ◈ లేనిపోని
కతలుఁగడియించియీరీతిఁ ◈ గాకునేయ, మేరమేమీకుఁబోఁపాండు ◈ మెలఁతలార.

క. ఆనియిట్లాడి సఖ్యాడక, ఘనఘనమోహాంబురాశి ◈ మంచుకొనంగాఁ
గనుఁగవయించుక మోడ్చుచు, వనితామణిశయ్యమీఁద ◈ వ్రాలెన్ జెలులున్. ౯౩.

ఉ. అమ్మక చెల్లదీనిహృద ◈ యమ్మును ధైర్యమునిట్టులుండు నే
స్తామ్మపిలంగనంపఱముఁ ◈ జూచితిమింతియొకానిదీనివా
క్యమ్ములలేశమేనియు బ ◈ యల్పడెనే వడిలెండుచిత్తజా
స్త్రమ్ములనింక నేమవునో ◈ శైత్యవిధింపడఁదీర్పకుండినన్. ౯౪.

చ. అనుచుమృణాలనాళతుహి ◈ నాంబుఘనసారసారచం
దనకిసలాంబుజస్రగ్జన ◈ వ్యసుమాశయమాధ్వికాదులన్
వనితలుదెచ్చియవ్వికచ ◈ వారిజలోచన సేదదేర్పలో
చనములొకింతవిచ్చినలు ◈ చక్కఁగనుంగొనబోటులర్మిలిన్. ౯౫.

క. ఏమమ్మ యుగ్గుసమ్మా, యేమెవ్వరిమెఱుఁగఁగలవె ◈ యిపుడైననయో
మామాటలునిజమయ్యెనె, వానాక్షిరొపఖులనట్లు ◈ వంచనదగునే. ౯౬.

గీ. ఎన్నఁడేనియునేపాప ◈ మెఱుఁగనట్టి, దానిపై లేనిపోనివి ◈ తగగడించి
నట్టివారిఘుగనుకను ◈ హ్లాదరింప, నైన నేమాయెమఘుఁజూడ ◈ నైనరాదె. ౯౭.

ఉ. అక్కట లోకమంచుఁజెలు ◈ లర్మిఁ జక్కవిపానిఁ గొరలో
గ్రక్కునహత్తనన్నసుఖు ◈ కొస్కికకొస్కిక సాయమ హాతన్
స్రుక్కెరొమ్రొక్కెరో … ◈ జొప్పడఁజేసి …డుకార్యమంచు వా
రక్కఱదీర్పరోసెఱుఁగ ◈ మమ్ముదెలీయిటువాటిపించనల్. ౯౮.

క. వలపెవ్వరియొడలేదా, … చరితలసవేగ ◈ నామాత్రోచితన్
బలుకకదాఁపాటఁగజయించు, తలఁపుట్టుటలైననేమి ◈ తలఁకకుమనుచున్. ౯౯.

సీ. అతనుప్రతాపమ్మా ◈ ర్చితదృగ్కలంలపై, నసఁదుమ్మివలవేరు ◈ నసఁగరాదు
మదనశరాసార ◈ మథితహృత్సరసిజ, మునఁదుపాదాంబువుల్ ◈ చిసుకరాదు

తతవిరహాగ్నిఁ గం ✧ దీప్తతనూజాతి, వచ్చి పైమడుపుడు ✧ బరపరాదు
మోహాతమోగ్రస్త ✧ ముఖసుధాకరబింబ, మునఘనసారంబు ✧ మనుపరాదు
ప్రకటపులకాంకురావళి ✧ వ్యాజఘామ, గంధితోస్త్రైమువ్యదయాసం ✧ గతమహోగ్ర
భావభవవీతి హోత్రంబు ✧ ప్రజ్వరిల్ల, నొలఁది నెమ్మేనుఁ సురటీల ✧ విసరరాదు. ౧౦౦.

క. చెలులారయుచితగతులక్, మొలఁకవదన్నసఁడటంచు ✧ మెలఁతలుతమ్మనే
ర్పులుమెఱయఁగనికరించిరి, జలజాక్షికి శైత్యవిధులు ✧ సలిపిరివరుసన్. ౧౦౧.

సీ. మహనీయహిమవారి ✧ మజ్జనంబొనరించి, వెడఁద రాక్రొవ్విడఁగుర్లు ✧ వేరుచెరివి
కరసులనమ్మసొల ✧ కటకమ్ములుపూన్చి, మణులోరు చైత్రంబుల ✧ సరులమార్చి
యనఁటిలేఁజివురాకు ✧ టంగి పట్టుఁగట్టి, గొజ్జఁగెఁజెఁద్దావి ✧ నలవరించి
యలికాంతఘనసార ✧ తిలకమ్ముహాటించి, కలయంగ నెమ్మేన ✧ గంధములఁది
చలువనెత్తావిచెంగల్వ ✧ కొలువికెలన, సనపసన్నిటికినిట్టం ✧ ద్రతుసుమార
మలముకోసుచున్నజాబిల్లి ✧ సకలకాల, నలరతిన్నిగావిరిసెజ్జ ✧ నబలనునిచి.

చ. వనితలుగ్రుమ్మరించుహిమ ✧ వారిపరంపరలొక్కమొత్తమై
కనకనిభాంగియంగమున ✧ కాఁక నింకఁగఁబొత్రికమ్ముఁజన్
గనఁబడవచ్చె నట్లయగుఁ ✧ గాదెమహావిరహాంబురాశియ
త్యనుపమలీలఁపొంగునఁట ✧ యందుఁజోరంబడిమర్లఁ జెర్చునే. ౧౦౩.

గీ. తరుణియురమునఁగాల్చిన ✧ తారహార, పటలివిరహాగ్నిసోఁడొంకు ✧ పెటిలఁదొడఁగె
జాగరాహణదీధితి ✧ స్ఫుటంబునిగుడఁ, గారహారావళివసింపఁ ✧ దరమెచెప్పుమ.

క. చెలివేఁడిఁజెరిపివిరం, గలనలుడుగుమదనుఁడనుపఁ ✧ గాపచ్చినయా
య్యాలగోలుమాఁకములుల, గ్గలిక మెఱయఁగొధరసము ✧ గ్రక్కుడునసఁగన్.

గీ. వినులపాన్పనఁబొగలాడు ✧ వెలఁదిమేనఁ, గ్రొంజెమటసంటినప్రసూన ✧ పుంజములరె
నాగ్రహవ్యగ్రుఁడైనట్టి ✧ రంభ నేయు, ప్రసవబాణునిసాయక ✧ పాళిమనఁగ.

చ. కమలదళాక్షిమేనిసెకఁ ✧ గందినతేఁజిగురాకుమొగ్గనం
గమిచివసంపిమంబొకటి ✧ గ్రక్కునవాలుకపొక్కనారిచే
విముఖితనొందఁగాంచినమ ✧ వేఁచినపాపఫలంబుతోడునా
నమరెనెనీకటంచనఁగ ✧ నానగవాలఁబలికెఁ జేఁటారెలుల్. ౧౦౭.

సీ. అభిలాషనిచయాన ✧ స్వాంకురంబులనంగఁ, బూఁబోణినెమ్మేన ✧ బాలకలాడమా
బులకలైపైరునఁ ✧ గలయంగసందిన, యుడకంబువాస్వేద ✧ ముప్పతిల్ల

స్వేదాంబునిధిలోన ◊ చెలఁగుఫేనంబుగాఁ, బూసినగంధంబు ◊ పొంగఁదోఁచెఁ
బొంగుగంధపుఁబేటు ◊ మొగులందెలెమ్మదం రుచులనాజాగరా ◊ రుణ్యమడరె
జాగరారుణదీధితి ◊ స్ఫుటలసద్ర్స, సంఘటితతారకాప్రకా ◊ శంబుమిగుల
న్నధరియేప్రొద్దునెడఁబాయు ◊ కలరుచుండ, వెలఁదికనుఁగవ్వలరమోడ్పు ◊ వీడవయ్యె.

సీ. వితతబాష్పాసార ◊ వృద్ధిదంబయిపవ్వ, ననిలంబునామూప్ప ◊ లతిశయిల్లెఁ
జారుతనూలతా ◊ సంజాతముకుళప్రసంపంబునాఁగరో ◊ మాంచమొదవెఁ
జింతాపయోరాశి ◊ యంతంతకుబికిన, కరణిమైస్రమవారి ◊ గ్రమ్ముకొనియె
నతనుశిలీముఖా ◊ హతికిఁదల్లడమందు, గతిననుక్షణకంప్ర ◊ కంపమడరె
హృదయసదనాధిగతపృషీ ◊ శేశసేవ, నానుషక్తినిబలెనింద్రి ◊ యమ్ములెల్ల
నిశ్చలతనుండునుననంగ ◊ నివ్వటిల్లెఁ, బ్రత్యహమ్మునునివ్వెఱ ◊ పాటుచెలికి. ౧౦౯.

మ. జలజాతాహితుఁడాప్రభాతముని జ ◊ చ్ఛవ్యగ్నికీలాహతిన్
నెలఁతన్ వేఁచుచునంతకుట్టుసురుతో ◊ నీలాబ్జనేత్రన్ దయన్
నిలుపంగానుసురింతపోపజలజా ◊ నీకాళిప్రోయుంగన
క్షులుజైవాతృకవక్త్రియందునునిచెన్ ◊ శ్రోత్రమ్ములందశ్రులన్. ౧౧౦.

మ. అరుణాబ్జాతనిరీక్షణంబతికులా ◊ యప్రోత్థపత్రిచ్ఛటా
గరుదుద్యద్రవగర్జితంబభిపత ◊ త్కంజాతబంధుప్రభా
పరికీర్ణాంబరచిత్రమంసలతమో ◊ భద్రచ్ఛిదాదక్షమై
హరిణాక్షీహృదయార్తితోఁదొడఁగెఁగ ◊ ల్యద్వీపియత్యుగ్రతన్. ౧౧౧.

శా. నానారక్తపటీవితానఘణర ◊ త్నద్యోతముల్ మల్లికా
సూనతోత్కరకతీక్ష్ణదంష్ట్రికునలి ◊ స్తోమాఖ్యవైపాగ్నిధూ
మానీకంబుగరోదసీబిలముఖ ◊ వ్యాప్త్యుత్తమజ్జేక్షణా
ప్రాణస్పర్శనకంపదంబగుచుమ ◊ ధ్యాహ్నాహిదోఁచెన్ వడిన్. ౧౧౨.

శా. స్ఫాయద్ధల్లకపద్మకంబుభ్రమరీ ◊ పాళీమదాసారమ
త్త్యాయామస్ఫుటసాంధ్యరాగకుధము ◊ ద్యత్తారకాపుష్కర
ప్రాయఃకీర్ణపయఃకణంబుహృతభా ◊ స్వద్బింబరక్తాబ్జమై
సాయంభద్రగజంబుచొచ్చికలఁచున్ ◊ శ్యామామనోదీర్ఘికన్. ౧౧౩.

మ. అలిగానాతిశయంబడంతుననియు ◊ య్యబ్జాక్షి వేపల్లకీ
కలనాదంబుఘటింపదానమిగులం ◊ గన్పట్టుసౌధస్థలా

కలితస్తంభసముల్లసత్కిసలయ ◆ గ్రాసాతిమాద్యత్పికా
వలిరంతులన్ వలవంతగూర్పనగుభా ◆ వంబాత్మలో మెచ్చుచున్. ౧౧౮.

చ. నెలఁతవిభీతి నైందవమ ◆ ణీపరినిర్మితశాలమానిత
ద్బలరిపునీలశాలఁ బ్రమ ◆ దంబునఁ జొచ్చితసంశుమాలికా
జలదవిలోకనృత్యదహి ◆ శత్రుతతింగని డాఁగఁబోవుచోఁ
దలవరులంబుమించుబలు ◆ తాపముచే వెడలున్ దనంతటన్. ౧౧౯.

వ. మఱియు నవ్వైదర్భిసుభ్రూవతంసంబు నిజవయస్యలనుస్యూతంబుగ నవరించువివిధ
శిశిరోపచారమ్ముల నంతంతకు విరహదవదహనభారం బపారం బగుచు విజృంభించు
టయుఁ బంచశరుండు శంబరేక్షణాభిధానసంజనితసమగ్రతరదురాగ్రహంబునఁ జక్ర
రిపుబింబదంభసంభావితశాణచక్రంబు నపరాగవిస్ఫులింగంబు నలుగడలం జెదరఁ గైరవ
శిలీముఖంబులు గావించి వంచనం బొంచి పొంచి నిగిడించిన యది యరుంతుదంబు
లగుచు నంగంబునం దాఁకి వెన్నునం దటాయించినం గనిపించు మొనలచెలువునం
జూపట్టుకుసుమశయ్యావివర్తననిషక్తకళికానికాయంబు వెంబడిం దొరఁగునపరిమితకుసు
మరజస్సమ్మిళితపరిశ్రమవారిపూరంబులు క్రొడగండ్లఁ దొరఁగు వేఁడిరక్తధారల తెఱంగున
దురంగలింప ముహుర్ముహురుదంచితనిశ్వాసశ్వసనానుక్షణప్రవర్ధమానభావభవపావక
సముద్భూతమ్ము లగుధూమరేఖాశిఖాకలాపభసితమ్ముల నుల్లసిల్లునిజతాపమేచకితచంద
నానులేపనరసాలకిసలయపిసరఘనసారరేణుమిళితవిరహధవళిమమ్ములతోడి యంగవల్లి
యుల్లసిల్లుటకు నవరించిన దోహదధూమస్తోమంబు ననుకరించుచుఁ గ్రొమ్ముడివీడి
యాక్రీడనంబుగా నిగిడి యెల్లెడల నావరించినచికురనికురంబును ఘనాఘనంబునం
దోఁచు పృథులకరకానికాయజకణచంచలాకలాపంబులనం దగుపరిపతత్కుసుమ
మాలికాప్రస్ఫుటత్తారహారముక్తాఫలప్రఫుల్లహల్లకమల్లికాదామంబు లనునిర్ఝరనికర
తదుచ్చలత్సలిలశీకరగైరికధాతురేఖాభిరామంబు లగువక్షోరుహక్షోణిధరంబులఁ గనం
బడుశైవాలమాలికయను కాళికయందుఁ గ్రందుకొను బలాకశ్రేణిఁ గ్రేణిసేయుచు
రాణించు నంచితమృణాలనాళంబుల గముచు వేడుక గతాగతంబులు సలుపుమరాళీ
సముదయంబు లుల్లోలకల్లోలంబుగా నుల్లసిల్ల నాయల్లకమహార్ణవతరంగంబుల
తెఱంగు నంగీకరింప మాటిమాటికి గాటంబుగా నిగుడుకాటుకకన్నీటివెల్లువలు పెల్లు
బికి విరహదవదహనపాండరంబు లగుకపోలముకురఫలకంబులందు ముక నొక్కుమ్మడిం
గ్రమ్ముకొను క్రొంబొగలు గగనమధ్యంబునం దనరు నరుణకిరణుని వేఁడిమి వాడఁబాఱిన

కుసుమమంజరుల కాలూఁదనోడి నెగయు బంభరడింభంబుల విజృంభణమ్ము నెరప వివిధదశావిశేషంబుల వేఁగుచున్న సమయంబున. ౧౧౭.

సీ. పాలఁతియొకర్తు నెంగలించు ♦ పూవులబంతుల కేలఁబూనిక
న్నులఁబులుసూఱునొత్తునుసా ♦ సూలక్కను(ప్రేమడిఁగన్నెలారయా
కలికిఱనోవ్యథాభరముఁ ♦ గంటిరె నేత్రపయోజనిస్సర
త్సలిలకణంబులౌర వెస ♦ చల్లెఁగనుక్ హారినీలరోచులఁ. ౧౧౮.

గీ. అన్న సాంద్రాంబుస్కతిణి ♦ కన్ను దెఱచి, చూచితనచెలిహారినీల ♦ రోచులనినఁ
బలుకుదెవ్రులకుసమ్మతంబు ♦ గులికినట్లు, లలరినామునసోకకొంత ♦ తెలివిఁజెందె.

క. ఇందీవరాక్షులక్తతి. యందఱునెయ్యంబులఁజేరి ♦ హర్షమునఁగడుక్
డెందమలరనలరమండఁగ, మందస్వనలగుచుననిరి ♦ మానినితోడక్. ౧౧౯.

క. ధీరోదాత్తవ్రతినిబు, లారాటముఁజెంద నాయ ♦ మారాకన్నెల్
కూరిమిఁజక్కనిరాసుతుఁ, గోరరాదిత్తఱము లేక ♦ కూడదరాయతనిక్. ౧౨౦.

క. మనుఁడేమిపుడిపుడుమనుఁగో, కరకరిపెట్టుటకువాని ♦ కాండముఁ లిల నె
వ్వరిదూసిచనియనూధిక, వెఱచెదవ్రాయమ్మయిబప్పి ♦ వేకముతెఱఁగే. ౧౨౧.

చ. వనజదళేక్షణుండు సద్విజ ♦ వర్యునిచేభవదీయవృత్తముక్
వినిఁదిరిగాదిగామునిని ♦ వీఁకఁదపింపకయుండుటెట్లుని
న్ననిపిశరమ్ము లేయుచును ♦ నిద్దయుఁడౌసుమసాయకుండు వే
దయునుసన నేలనాహరిని ♦ దయామ్యలనూఁచుదుజోలవాడు నే. ౧౨౨.

గీ. అనినసోక్తిణిమిాకన్న ♦ యర్థమెల్ల, నిజముచెలులారవానియా ♦ రజమువిన్న
కన్నెయెవ్వతెసీకాపు ♦ గాకయుండుఁ, గ్రొన్ననలకును వెన్నెల ♦ చిన్నెలకును.

క. యాసుపలతిలకునిజగతిక్, మదనజనకుఁడనఁగవిందు ♦ మాటికి నేఁడ
ట్టిదయయ్యె నేమిదెల్పుదు, హృదయేశ్వరుసంజ్ఞయింతి ♦ యెంచుటకతనక్. ౧౨౪.

ఉ. ద్వారకకేగిభూసురుఁడు ♦ తత్పరతక్ యదువంతమంతయుక్
శౌరికిఁదెల్పనాతఁడును ♦ సత్వరతక్ జనుదెంచునంచుమిా
రారసియుండిమనుక్ దెలియ ♦ నట్లువచిఁచెదరింతకాకయు
వ్వాకు నెఱుంగరేయతఁడు ♦ వారిజనేత్రలనేఁచుచేద్దమనుల్. ౧౨౫.

గీ. తనదువక్షస్థలంబుపై ♦ మనినపమోధి, కన్యనటుగ్రోచితాపరి ♦ గానిరూపు
దాల్చిభూదేవివెన్నునఁ ♦ దాల్చితెచ్చెఁ, గూర్మిగణియింపమికినిది ♦ గుఱుతుగాదె.

క. విమలవ్రతకంచుకములు, తెమలన్ దనవచనములకఁ ◆ దీనలగునటుల్
భ్రమయించి త్రిపురదానవ, కమలవిలోచనల నెల్లఁ ◆ గలఁపఁడె యీవలెన్. ౧౨౭.

క. ప్రాగ్రూపంబున రామో, విగ్రహవాన్ ధర్మ యనఁగ ◆ వెలసియు మానవు
న్నుగ్రతఁ దునుమఁడె పృథులత, రాగ్రహమునఁ దాటకాని ◆ శాటవధూటిన్. ౧౨౮.

చ. అవనితనూజపైఁ గదిసె ◆ నంచు నొకనేరము మోపి దక్కసిం
గవఁ దలంచు దానివౌ ◆ గాదనకిట్టు బజీతు సేసెనో
కువలయనేత్రలార తన ◆ కుర్తి నిజంబగు నేని సీతన
త్యవిరళపన్యలన్ విడువ ◆ నానతి యీఁడె యనుగ్రహౌహ్యదన్. ౧౨౯.

మ. మృషగాదో చెలులార నాపలుకులీ ◆ కృష్ణుండు స్తన్యంబునన్
ద్రుపదీర్ఘం జను దెంచు పూతనన్వృథా ◆ హింసించెఁ బ్రాగ్వాసనన్
విషమీనచ్చిన వారిజంపుటుచితం ◆ బేకాదె యన్నట్టిపో
విషరాసుల్ నిజకుక్షి నుండెనకటా ◆ ప్రేఁగే విషంబింతయున్. ౧౩౦.

చ. మగలగణింపకందఱును ◆ మాటల నెంచకయున్న దమ్ములన్
దగదన నోహటింపకయుఁ ◆ దన్వరియించిన ఘోషసంస్థలో
మగువలఁ బాసి వచ్చియొక ◆ మాఱుతలంపఁడటన్న స్త్రీలపైఁ
దగులును గూర్మియుం గలదె ◆ తామరసేక్షణలార వానికిన్. ౧౩౧.

సీ. అతని మనోవీథి ◆ నవతరించుటఁ గదా, విశదరశ్మికి నింత ◆ వేఁడిగల్గె
నతని కొమారుఁడై ◆ యతిశయించుటఁ గదా, మారుఁడన్ విఖ్యాతి ◆ మరుసకొదవె
నతని నెమ్మెయిచాయ ◆ ననుకరించుటఁ గదా, యళిశలీముఖసంజ్ఞ ◆ నతిశయిల్లె
నాతని నామధే ◆ యము వహించుటఁ గదా, మలసె వైశాఖాఖ్య ◆ మాధవునకు
నతని కేతువునకు భృత్యు ◆ లగుటఁ గాదె, శారికాకీరసితగరు ◆ చ్ఛకచయములు
లకటకుటిలాలకలకు బా ◆ ధకములయ్యె, నింతలేవాని చెల్దుగను ◆ లెవ్వలందులార.

వ. అని యిత్తెఱంగున మ్మత్తకాశిని చిత్తజావేశంబునం జేసి యుపాలంభదంభంబునసం
భోజలోచనుని సారెసారెకు సంస్మరించుచు సముద్రమధ్యగతుం డగు నిజమనోవల్ల
భుని వెదక వలయు ననుకుతూహలంబునం బతి సారెసారెకు నపారవిరహపారావారం
బున మునుంగుచు సఖీజనపునఃపునారచితవివిధశైత్యోపచారంబులఁ గొంతకొంత
పారంబు నొందుచున్న సమయంబున సఖీజనంబు లెంతప్రయత్నం బాచరించియు న
క్కాంతారత్నంబు ముఖోల్లాసంబు పడయం జాలమిఁ బరస్పరాననావలోకంబులు

నెరపుచు వనవిహారంబునం గాని దీనిమనంబునం గల వనట దీఱదని నిశ్చయించి య
య్యింతుఁబోణిం గనుంగొని యిట్లనిరి. ౧౩౩.

ఉ. హల్లకపాణి నీవిటుల ♦ హర్నిశముందుదలేని దారుణా
యల్లక వేదనాగరిమ ♦ నార్తివహించెద వేలయమ్మ నీ
యుల్లముపల్లవింపనిక ♦ టోపవనాంతరవీథులందురం
జిల్లనికుంజవాటములు ♦ చేరినయూఱటగల్గునచ్చటన్. ౧౩౪.

క. అనియిట్లువిన్నవించిన, ఘనసన్నిభవేణియపుడు ♦ కంజదళాక్షుల్
దనుఁగొల్వవనికిఁ జరిగెన్, మనమునఁగలవంతకొంత ♦ మట్టుపడంగన్. ౧౩౫.

సీ. బహువిరహోద్భూత ♦ పాండురాగద్యుతుల్, కంజాతసాయకు ♦ గర్వమడఁప
విస్రస్తకబరీన ♦ వీననీరదపఙ్క్తి, మదమరాళశ్రేణి ♦ యెదుటుమాన్ప
జాగరారుణదీప్తి ♦ సారెచకోరాక్షి, మానితౌద్ధత్యంబు ♦ మట్టుపఱుప
ముహుముదంచద్గాఢ ♦ మోహతమస్స్ఫూర్తి, కోకలోకంబుఁజీ ♦ కాకుసేయ
ఘనతరవియోగయోగసం ♦ జనితగతులె, యడరియారీతిసాహాయ్య ♦ మాచరింపఁ
జిత్తమునఁగొంతయూఱట ♦ చెందియబల, యలసగతిఁబూనివనవీథి ♦ కరిగెనపుడు

క. చెలులంతనతులసంభ్రమ, కలనన్ జెంగటికిఁజేరి ♦ కమనీయవనీ
విలసనములుచతురోక్తులు, దెలుపుచునిట్లనిరి యలస ♦ తీమణితోడన్. ౧౩౬

సీ. చాంపేయసుమరజ ♦ శ్చామీకరాంబర, ప్రభలునల్దిక్కులఁ ♦ బరిఢవిల్ల
బలభిన్మణిశ్యామ ♦ పనకదంబనిజాంగ, కాంతులెల్లెడలను ♦ గ్రమ్ముకొనఁగ
బంధూకసుమపూజ ♦ బంధురద్యుతిపూర, కౌస్తుభచ్ఛాయలు ♦ కలయఁబర్వ
మలయానిలాపూర్య ♦ మాణవేణుధ్వని, మురళీనినాదంబు ♦ మురువుదెలుపఁ
బ్రకటవనవాసనిశ్చలా ♦ వికలహృదయ, శుకముఖానేకసద్ద్విజ ♦ స్తూయమానుఁ
డగుచునిత్తఱినీరాక ♦ కలరియెదురు, చూచుచుండెడుమాధవు ♦ సొబగుకంటె.

చ. పరభృతవృత్తిచేఁబెరిఁగి ♦ పాటలలోచనదీప్తినిప్పులన్
గురియుచుఁగాలమూర్తియనఁ ♦ గ్రూరతఁజెందుపికంబుగానలోఁ
దిరుగుచుఁబల్లవాశనతఁ ♦ దీవ్రతపంబిటులెంత చేసినన్
గరివరయాననీమధుర ♦ కంఠనినాదముఁజెందనేర్చునే. ౧౩౭

చ. కమలదళాయతాక్షియిదె ♦ కంటివెయీకమనీయపుష్పలి
ట్సముదయచాతకప్రమద ♦ సంఘటకంబగుతేనెవానభూ

జములను మేఘముల్ గురియఁ ◆ జాల్వుగఁ బండితనంతవ్రీలు దా
డిమఫలబీజపాళిప్రక ◆ టించెసురేశ్వరచాపసంపదన్. ౧౮౦.

చ. కనుఁగొనుమబ్జనేత్రయల ◆ కామినిక్రొవ్విరితీవె యొయ్యెలన్
మునుకొనినిల్చిపాదముల ◆ ముందరిభూజముఁ దాఁచినంతఁ గ్రొ
న్ననలచటన్ జనించియరు ◆ ణద్యుతితానె వెలార్చెఁ దత్పదా
గ్రనిహతిఁ గ్రొత్తనెత్తురులు ◆ గ్రక్కుడుకైవడిఁ గానవస్థలిన్. ౧౮౧.

సీ. చలువగొజ్జఁగినీట ◆ జలకమ్ముసవరించి, తెలిదమ్మితేకుపాఁ ◆ త్తుడిఁగదించి
కోమరాఁపకుసుమగు ◆ చ్ఛములను వెలిగ్రమ్ము, మధురసస్తన్యంబు ◆ మమతనొసఁగి
తెమ్మెరచేనూఁగు ◆ తీవెనున్దొట్లలో, నెయ్యనఁ జిగురాకు ◆ శయ్యనునిచి
చెవులకునింపైన ◆ చిలుతతుమ్మెదపిండు, రొదపేరిజోలల ◆ ముదమొనర్చి
ప్రేమమునఁ గానవెందిర ◆ పెనుపమరుఁడు, ప్రొద్దుప్రొద్దుకునభివృద్ధి ◆ పొందియపుడె
పచ్చవిలుపూనివిరహుల ◆ భంగపఱుప, దండువెడలెడుఁ గంటె వే ◆ దండగమన.

క. అనివనవైభవమీఁగతి, వనజేక్షణకెఱుఁగఁ దెల్పి ◆ వనితామణుల
త్యనుపమలీలాగతిఁ జే, కొనియాటచనిరపుడువిరులు ◆ గోయఁగ వేడ్కన్. ౧౮౩.

సీ. మధురసాస్వాదాతి ◆ మత్తాళిపఙ్క్తితో, వేణీభరంబులు ◆ వీయమందఁ
గుంజసంఘస్ఫుట ◆ త్కుసుమవాసనలతో, గాత్రసౌరభ్యంబు ◆ కలయఁ బర్వ
బహుతరవల్లరీ ◆ పల్లవావళులతో, లలితాంగుళీశ్రేణి ◆ చెలిమిసేయఁ
గలితసప్తచ్ఛద ◆ కదలికాతరులతో, మహితోరుకాండముల్ ◆ మైత్రినెరప
మదమరాళనినాదసం ◆ పదలతోడ, మంజుమంజీరనినదంబు ◆ మాఱుమలయ
వనరమానవ్యసారూప్య ◆ మునఁ జెలంగి, వారిరుహనేత్రలందఱుఁ ◆ గేరినగుచు.

క. నవనవరసాలమృదుప, ల్లవలవనస్ఫుటనినాద ◆ లలితపరభృతో
త్సవకరనిస్వనమాధురిఁ, దవిలెడువచనములు మెఱయఁ ◆ దరుణులు వరుసన్. ౧౮౫.

రగడ. మగువక్రొవ్విరులు ◆ మాటకుమాటకు, మగఁటిమిసూపెదు ◆ మాటకుమాటకుఁ
జెలియపలుకుసుధ ◆ చిలుకకుచిలుకకు, చెలఁగురోసమిా ◆ చిలుకకుఁ జిలుకకు
తరుణిమయూరముఁ ◆ దఱుమకుతఱుమకు, వరణీయంబిది ◆ వనజాతరమకు
పొలఁతిక్రొవ్వలను ◆ బొగడకుపొగడకు, తులరాదిదిమన ◆ తోపులపొగడకు
జోటిమాటికిటుఁ ◆ జూడకుచూడకు, సూటిగాదుచెలి ◆ సూనముచూడకు
పడఁతికోకములఁ ◆ బట్టకుపట్టకు, మెడనెడఁదిరిగెడు ◆ నివితమపొట్టకు

ఇంతిదూరమిఁక ◆ నేగకు మోగకు, మెంతలోఁతోయిది ◆ యీఁతకువీఁగకు
చెలువచిల్కాఁగమిఁ ◆ జెనకకుచెనకకు, మలిగినబాధక ◆ మదియేవెనకకు
మెలఁతభీతిచే ◆ మెదలకుమెదలకు, మెలమినివలఁగొను ◆ నీతుమ్మెదలకుఁ
దొయ్యాలిబిసములఁ ◆ ద్రుంచకుత్రుంచకు, మెయ్యెడజీవన ◆ మీకడనెంచకు
వెలఁదిపంతమును ◆ విడువకువిడువకు, మలఁతిగాదనీ ◆ యంతటిప్రోడకు
చెలియపువుఁబోదరుఁ ◆ జేరకుచేరకు, మళులుపొంచినవి ◆ యవిగోచూడకు
బిత్తరిగోసమ్ముఁ ◆ బెంచకుపెంచకు, మిత్తతిరమ్మీ ◆ యీపాదపంచకుఁ
గోమలిజాజులు ◆ గోయకుకోయకు, కాముఁడుదిగిరాఁ ◆ గలయదిచేయకు
సుదతిరాఁగదే ◆ చూతముచూతము, మదశుకమెదిరిన ◆ మనకువిఘాతము
తోయజముఖియిటఁ ◆ ద్రుళ్లకుత్రుళ్లకు, మేయెడమెత్తురె ◆ యీపడిసుళ్లకుఁ
గొమ్మకోయిలకుఁ ◆ గొంకకుకొంకకు, మమ్మచెల్లరా ◆ దదినీవంకకు
నాతికనీనిక ◆ నమ్మకునమ్మకు, మీతటిపొంచిన ◆ దీగజనిమ్మకు
ముదితచిగురులివి ◆ ముట్టకుముట్టకు, కోదరుకోసమీ ◆ కోయిలఁదిట్టకు
వెలయుందినదీ ◆ విడువకువిడువకు, తొలుతటివలెవ ◆ త్తునెనీగొడవకు. ౧౪౬.

చ. అనిలలితాంగులత్తటిస ◆ మంచితసౌరభవైభవంబునం
దనరెడువానిఁదుమ్మెదల ◆ తండముచేఁగసిగందకెంతయున్
గనఁబడువానిఁదేనియల ◆ కమ్మదనమ్ములవ్రానివానిఁగ్రొ
న్ననలకొన్నిఁగూరిచియ ◆ నంగునిపూజకునేర్పరించుచున్. ౧౪౭

సీ. తెలివిరిమొగ్గనే ◆ వళీములచెలువంబు, హురుమంజిముత్తెంపు ◆ సరులఁదెగడఁ
దళుకొత్తుమైదీవ ◆ నలముపుప్పొడిచాయ, తాఁగందపొడియం ◆ దముహసింప
రంగారుతలిరాకు ◆ టంగదట్టపునిగ్గు, చెంగావిపావడ ◆ సిరివహింపఁ
గమ్మగేదఁగిరేకు ◆ కమ్మయొయ్యారమ్ము, కనకతాటంకయ ◆ గ్గంబుగెలువ
వనజముఖులెల్లబహువిధ ◆ వనవిహార, హారలీలావిశేషప్ర ◆ చారగతులె
యమరఁజేయనిసింగార ◆ మగుచుఁదనర, నతనునిజయేందిరలమాట్కి ◆ నలరిరపుడు.

క. సల్లలితవకుళముకుళో, ద్వేల్లితమకరందహీన ◆ విహ్వలమధులి
ట్టల్లజగరుదాస్ఫాలన, హల్లోహలమగుచుశీత ◆ లానిలమొలయన్. ౧౪౮

గీ. చానలీరీతిఁబుష్పాప ◆ చయవినోద, జనితమగుశ్రాంతిదీఱంగ ◆ జలవిహార
కాంక్షలిగురొత్తఁజనిచని ◆ కాంచిరెదుట, శ్రీకరంబగునొక్కపు ◆ ష్కరంబు.

వ. ఇత్తెఱంగున నయ్యంగనారత్నంబులు తమపురంగటం దనరు సరోవరంబునుం గనుంగొని యభంగురసముత్తుంగతరంగమాలికాడోలికాకేళికాదరంబునఁ బొంగుసలిలాధిదేవత యుపరివిస్ఫురచ్చలదరుణకమలమంజుమంజీరశింజారవంబుల సామంజస్యంబు నెరపు హంసకులక్రేంకారనాదంబులకు మోదంబుఁ జెందుచు, నిజాగమనసంభ్రమకుతూహలంబులఁ గాసారకమలామణి తమ్మెదుర్కొనుమార్గంబునఁ గలయ నెల్లెడఁ బన్ని దట్టంబుగాఁ జిలికి వెలిపట్టుపావడలు పఱచెనో యన సంతతసమంతతస్తంతన్యమానమృదులపవమానమాణవకవికీర్యమాణశిశిరసలిలకణధవళసరసీరుహపలాశనివహంబులకు నివ్వెరఁగుఁ జెందుచు, విమలసలిలాంతరాళంబునం దోఁచు నిజబింబంబులసంరంభంబున నంభోరుహాకరరమారమణి తనదు నెచ్చెలులం బనిచి మధ్యవినిహితదీపంబు లగుమరకతపాత్రికల హారతు లెత్తించెనో యన నితస్తతశ్చలనపరజలవిహంగమచలాచలనళినీపలాశసంసక్తరక్తారవిందంబులం గనుంగొని డెందంబులందు నానందంబు నొందుచుఁ, జీనాంబరంబులు ననూనమణిమయాభరణంబు లుజ్జగించి క్రమక్రమంబున వజ్రోపలనిర్మితంబు లగుసోపానమార్గంబుల జలంబు సొచ్చి వివిధవిహారణచాతుర్యంబు మెఱయింపం గడంగి రట్టియెడ. ౧౫౧.

లయగ్రాహి.

ఓలయనుచున్మునిఁగి ♦ నేలఁగనుచున్ మగుడఁ, దేలినగుచున్ మఱిమ ♦ రాళికలవెంటన్
బాళిఁజనిపట్టుచును ♦ వాలిగిలకొట్టుచుని, జాలితతిఁదట్టుచును ♦ గేలుగొనియుండల్
జాలుగొనఁజల్లుచును ♦ మేలుకనిత్రుళ్లుచును, వేళముగమళ్లుచును ♦ లోలతనుదీప్తిన్
బాలకడలిన్ బోడము ♦ బాలికలపోలికకుఁ, జాలిజలకేళిఁగని ♦ రాలలనలెంతన్.

చ. నలినములుం బ్రసన్నవద ♦ నమ్ములు శైవలముల్ శిరోజముల్
కలికిమెఱుంగుబేడిసలు ♦ కన్నులుఁ దామరతూండ్లు బాహువుల్
దెలియఁగరాకయేకమయి ♦ తేజరిలన్ సలిలాంతరస్థితిన్
బలుమఱుఁ జాడఁబద్మినులు ♦ పద్మినులట్లు చెలంగిరయ్యెడన్. ౧౫౩.

చ. వనరుహనిస్సరన్మధువ ♦ వారణఁ గ్రోలుమిళిందమాలికం
గనియొకబోటి పంకరుహ ♦ కర్ణికవైవఁగ నగ్రభాగభా
జనమధుపంబు చేరెసిత ♦ సారసమున్ హరిచక్రధారచేఁ
దునిసినరాహుమస్తకము ♦ తోడనె చంద్రుఁ గ్రసించు కైవడిన్. ౧౫౪.

ఉ. మొత్తముగూడి కామినులు ♦ మోమున నీరముఁ జల్లుచల్లఁగాఁ
గుత్తుకబంటి నీటికొక ♦ గుబ్బెత వేచని నిల్చియుండఁగఁద

శ్రీకాంతఁ దదీయవక్త్రముమ ♦ హాసోజ్జ్వలనైజవిలాససౌష్ఠవం
బెత్తినవేడ్కఁ గన్గొనజ ♦ తేందిరయొత్తినదర్పణంబనన్. ౧౫౫.

శా. నారీరత్నమొకర్తునీటఁగనుమీ ♦ నద్వంద్వమున్ బట్టవే
నీరంబంజలినెత్తియందుఁగనసా ♦ నేత్రద్వయింగాంచియం
దారూఢస్థితిఁజిక్కనంచుదరిదా ♦ యంభోయితాఁజల్లిత
త్తీరంబందవిలేకయుంటుకుఁజెం ♦ దెన్నివ్వెఱన్ముగ్ధతన్. ౧౫౬.

క. బాలామణులీగతిజల, కేళిన్ బాళింఘటించి ♦ కిలకిలనగుచున్
జాలించితటముఁజేరిరి, సోలెన్ సోలుచును భోజ ♦ సుతయున్ దామున్. ౧౫౭.

క. చిలుకలకొలుకులురుక్మిణి, కలకలతడియొత్తిచిత్రి ♦ తాంబరభూషల్
కలపముఘటించిమఱియా, లలనానుమతముసఁదార ♦ లంకృతలగుచున్. ౧౫౮.

గీ. భోజసుతకోరినట్లయం ♦ భోజనయను, వేగమునఁగూర్పఁబోలుపూ ♦ వింటివేల్పు
నెలమిమీఱంగఁబూజింప ♦ వలయుననుచుఁ, దనరుపూజోపకరణముల్ ♦ గొనుచునపుడు

సీ. నెమ్మోముజాబిల్లి ♦ నిగ్గువెన్నెలతేటఁ, గఱఁగెడునెలరాల ♦ దరులఁదొరఁగు
తెలినీటనెనసిన ♦ యలరుతేనియవాఁక, క్రేవలనలరులే ♦ మావిగుమురు
చలువలంబెరిఁగిన ♦ వలికప్రపుటనంటి, చెంగటఁదనరుగొ ♦ జ్జంగిపొదల
నల్లినద్రాక్షల ♦ నలమినవిరవాది, తీవెలకిరవైన ♦ క్రొవ్వికలనఁ
గ్రమ్ము నేలకిజొంపపు ♦ మమ్మరమ్ము, తెమ్మకిమ్మగుపొగడపూ ♦ రెమ్మనలరు
కమ్మతావులయొమ్మునఁ ♦ జిమ్మిరేఁగి, వచ్చుతెమ్మెరవేడుక ♦ లిచ్చుచోట. ౧౬౦

ఉ. చల్లనికమ్మతావివెద ♦ చల్లఁగఁజాల్కురువేరుసెజ్జలోఁ
బల్లవతల్లజప్రకర ♦ భద్రవితర్దికదీర్చియందుపై
మొల్లలపాన్పుతమ్మివిరి ♦ ముద్దియగద్దియయందుమీఁదభా
సిల్లనమర్చిప్రోడలగు ♦ చెల్వలుమేల్వెలిదమ్మిఁజేకునన్. ౧౬౧

సీ. కామినీశ్లేషసం ♦ గతకుంకుమరసంబు, మేలుచందురుకావి ♦ చేలగాఁగ
భామినీపరికీర్ణ ♦ పటవాసమునఁదోఁచు, శశపదాల్ముత్యాల ♦ సరులుగాఁగఁ
బ్రియమోవితేనియల్ ♦ నయముతోఁగ్రోలుట, నవకృతవీరపా ♦ ణంబుగాఁగ
దయితార్పితాధర ♦ దంతక్షతములౌడు, కఱచినఁజెందుప ♦ ల్గంట్లుగాఁగఁ
బ్రేయసీహాసపూర్వక ♦ ల్పితమనోజ్ఞ, ఘనతరాశ్లేషదృఢవేణి ♦ కాప్రహార
లాంఛనమ్ములుసరిపెన ♦ ల్గాఁగమిగుల, వీరశృంగారములఁజాల ♦ నెలయులీల,

గీ. హరువుమీఁఅమరులిఖించి ♦ యచటనుంచి, యతనికెలఁకులశుకశారి ♦ కాళిమలయ
పవనశరధరమాధవ ♦ పరభృతముల, వరుసలేఁజివురాకుల ♦ వ్రాసియునిచి. ౧౬౩.

క. అలరువిలుదాల్పువేల్పున, కలరుంబోఁడులుసమంచి ♦ తాగమలీలా
కలితమతులగుచుఁబూజల్, సలిపిరికృతషోడశోప ♦ చారశ్రీలన్. ౧౬౪.

క. జలజాక్షులురుక్మిణిచేఁ, జిలుకపతాణీవయాళి ♦ జేజేదొరక
ర్మిలిమీఁఱవిరులవోయిలి, యలవఱచిరిభక్తివిరచి ♦ తాంజలులగుచున్. ౧౬౫.

క. పలువగలనభినుతించిరి, చలపాదిన్ గిరసాది ♦ సరసద్రాక్షా
ఫలలలితమధురగుణాసం, కలితశుకీవచనరచన ♦ గడలుకొనంగన్. ౧౬౬.

శా. శ్రీనాథుండఁటతండ్రితల్లియఁటల ♦ క్ష్మీకాంతవాగీశ్వరే
శానేంద్రుల్ భవదీయభృత్యులఁటనీ ♦ సామర్థ్యమెవ్వారికిన్
గానన్ రాదఁటయిట్టినిన్నుఁబొగడన్ ♦ గాంతాజనుల్ శక్తులే
మీనాంకానిరుపాధిసత్కరుణనీ ♦ మీనేక్షణంబ్రోవుమీ. ౧౬౭.

క. పలుదెఱఁగులనీశరములు, తలపైధరియింపకుండు ♦ దైవముగలదే
చెలులనఁగనెంతవారలు, తలఁకకనీయాజ్ఞఁగడవఁ ♦ దామరసాస్త్రా. ౧౬౮.

మ. అవికారంబమలంబమేయమనఘం ♦ బవ్యక్తమాత్మస్థితి
ప్రవణంబాగమవేద్యమైతగుపర ♦ బ్రహ్మంబునీచేఁబ్రకృ
త్యవియుక్తంబయిలోకసృష్టికలనన్ ♦ బ్రాపించెనానిందిరా
ధవగౌరీపతిభారతీశ్వరులకృ ♦ త్యంబెన్నఁగానేటికిన్. ౧౬౯.

క. దితిజపురహృతికివిశిఖా, కృతియైహరినిన్ సహాయ ♦ మొంచన్ వినమే
అతిశయతేతనుజాతో, వితరన్ కశ్చిన్నిజేన ♦ విభవేనయసన్. ౧౭౦.

శా. సూనంబుల్ బలువిల్లునుంగుఁజెలియున్ ♦ సూనాంకరుండస్త్రముల్
సూనంబుల్ శితఖడ్గమున్ గవచమున్ ♦ సూనంబులిట్లున్నచో
నీనానావిధసూనజాలములునీ ♦ కేమిచ్చిప్రార్థించుటల్
భానోర్దీపసమర్పణంబనిదయం ♦ భావింపుమబ్జాంబకా. ౧౭౧.

మ. మునిపత్నీహననంబుఁజేసినఁగదా ♦ మున్గానలోమాధవుం
డనుఁగున్నెచ్చెలిఁబాసిదుఃఖములపా ♦ లైయుండుటల్ కావునన్
వనజాక్షుల్ దయనీయలీవునుదయన్ ♦ వామాక్షులంబ్రోచినన్
జనసంస్తుత్యశుభంబులౌవనరమా ♦ సాంగత్యమౌమాధవా. ౧౭౨.

శా. శ్రీరాంభోనిధిజన్మభూమివిబుధ ♦ శ్రేణీసముజ్జీవనం
బారూఢస్థితినీసుపర్యతగని ♦ త్వావాసమున్ సర్వలో
కారాధ్యుండెనసీశుమాళిజగదా ♦ హ్లాదప్రదంబెన్నఁగా
నీరూపంబటుకానఁగావుమిఁకనీ ♦ నీలాబ్జనేత్రన్ శశీ. ౧౭౩.

క. దక్షిణభూభృజ్జననము, నీక్షితిలోనీకుఁజెలికి ♦ నేకంబగుటన్
రక్షింపుమునీచెలియలి, దాక్షిణ్యంబాత్మమిగులఁ ♦ దగనునమీరా. ౧౭౪.

క. అనియిట్లుచెలియలందఱు, వనజాస్త్రునిఁదత్సమీప ♦ వర్తులమాద్రీ
వనితరమణీయసూక్తుల, వినుతులుగావింపనపుడు ♦ విస్ఫుటలీలన్. ౧౭౫.

క. మాంగలికసూచకానే, కాంగికసునిమిత్తగతుల ♦ నండజనికరా
భంగురవాగ్రీతిములు, సంగనకెఱిఁగించెనీప్సి ♦ తార్థావాప్తిన్. ౧౭౬.

ఉ. అత్తఱిభాగ్యదేవతత ♦ నంతటసన్నిధిసేయఁదీతివి
ప్రోత్తముఁడందురాఁగనిమ ♦ హోత్పలపత్రవిశాలనేత్రప
ల్లొత్తమదంబుతోఁబులక ♦ లొక్కటఁజెక్కులఁబిక్కటిల్లఁగాఁ
జిత్తరుబొమ్మనాఁగనిలి ♦ చెన్ జెలియించుకవిస్మయంబుగన్. ౧౭౭.

గీ. చెలియలంభోజదళనేత్ర ♦ చెంతఁజేరి, యిటకువచ్చినయొజ్జల ♦ కింపుదనర
నతియొనర్పకయుండఁగ ♦ నతివతగునె, యనఁగరుక్మిణియెదురేగి ♦ యతిముదమున.

క. భూదేవకులోత్తంసుని, పాదాంభోజములకెరఁగ ♦ బ్రాహ్మణుఁడంతన్
సాదరముగఁజెలిఁగనుఁగొని, మోదముతోననియెనగవు ♦ మోమునఁదోఁకన్.

గీ. అతివనీకుమనోరథా ♦ వాప్తిరస్తు, టంచుదీవనయొసఁగియో ♦ యంబుజాక్షి
నీదుకోర్కులుఫలియించె ♦ నిక్కమిపుడు, చింతనందకయూఱటఁ ♦ జెందవమ్మ.

క. అనిపలుకునంతనటకును, మనుజేశ్వరురాణివచ్చి ♦ క్ష్మాదేవునకున్
వినతియొనర్పఁగనతఁడును, ననఁబోణిన్ జూచిపలికె ♦ నవ్యమృదూక్తిన్. ౧౮౧.

సీ. భవదనుజ్ఞనుజేసి ♦ ద్వారకకేఁజని, కమలలోచనుసము ♦ ఖంబుచేరి
బాలాలలామంబు ♦ భావంబులోనెంచి, యున్నట్టివిధముఁద ♦ దుచితలీల
ధరణీశుఁడీవును ♦ దలఁచినచందంబు, నట్టికార్యమునకు ♦ నంతరాయ
మగునట్లుగాఁరుక్మి ♦ యంతరంగంబునఁ, జింతించియున్నదు ♦ శ్చేష్టితంబు
విన్నవించినదైత్యారి ♦ వినిప్రమోద, కలితమానసుఁడగుచుశృం ♦ గారవీర
రసములొక్కటమదిలోనఁ ♦ గ్రమ్ముకొనఁగ, వదనముననవ్వుదొలఁకఁగఁ ♦ బలికెనతివ.

మ. కరసజ్జీకృతశార్ఙ్గచాపవిలస ♦ త్కాండప్రకాండాహతిన్
స్వరునిర్భిన్నగిరీంద్రబృందముగతిన్ ♦ వైరిన్ శరంబొక్కటం

ధరణింగూలఁగఁజేసిబల్మినిసుధం ♦ డార్క్ష్యుండు వేతెచ్చిన
ట్లరవిందాస్యను దెత్తుభూతలసుపః ♦ ర్వానీక చూడామణీ. ౧౭౩.

గీ. పురము వెలువడి రాక న్నె ♦ గిరితనూజ, కధిక భక్తిని మ్రొక్కంగ ♦ నరుగు దేర
నటకు నేవచ్చికూడిన ♦ యవనిపతులు, వెరఁగుపడిచూడఁగొనివత్తు ♦ విమలచరిత.

క. అనిపలికెఁగాననింతట, వనజేక్షణుఁడిటకువచ్చి ♦ వారిజనేత్రన్
దనయరదము పైనిడికొని, చనుట కుసందియము లేదు ♦ సామజగమనా. ౧౭౪.

వ. ఇట్లు పలికినమహీసురోత్తంమునకు సభక్తికంబుగా న య్యిందువదనలందఱును బునః పునఃప్రణామంబు లాచరించి నీయట్టి హితబంధుండు గలుగుటం జేసికదా మా చెలియ కోరినకోర్కె లీడేరె నని పలుమరును వినుతులు గావించె నంత భోజభూపతిదేవి రుక్మిణిం దోడ్కొని యంతఃపురంబునకుఁ జని భూసురునివలనవినినవృత్తాంతంబంతయు మహీపతి కెఱింగించిన నతండునుం బ్రమోదభరితాంతరంగుం డగుచును మఱునాఁడు స్వయంవరాస్థానంబునకు సకలరాజలోకంబును వచ్చునట్లుగా నియమించి కుతూహలంబున నుండె ననిన శుకమహాయోగిం గనుంగొని య ప్పరీక్షిన్మహీపాలుండు నవ్వలివృత్తాంతంబు నానతీయవలయునని యడిగిన. ౧౭౫.

మ. శ్రితరక్షైకపరాపరాపరసమ ♦ క్షేమమహాత్మాసిని
రక్షితదైత్యప్రకరాకరాకరమహ ♦ ర్చిస్పాన్ఫురచక్రత్వరా
హృతనక్రప్రవరాదరాదరమహా ♦ గ్రీవాబ్ధిరాట్కన్యకా
రతికృత్కేళిధరాధరాధరభృతి ♦ ప్రౌఢప్రదాంభశ్చరా. ౧౭౬.

క. నాగేంద్రధ్వజసేనా, భోగమహావిపినహవ్య ♦ భుగ్దర్గాలా
భాగవతసతతనుతయ, శ్రీగంగార్ఘురివిశాల ♦ శుభకృల్లీలా. ౧౭౭.

భుజంగప్రయాతము. సితాంఘ్రిప్రవాహావి ♦ శిష్టావనోహా
హతాత్మీయమోహావి ♦ హంగేంద్రవాహా
కృతానేకలీలాస ♦ ఖీభూతబాలా
ధృతోత్తుంగశైలాసు ♦ ధీబృందలోలా. ౧౭౮.

గద్యము. ఇది శ్రీమదనగోపాలశాశ్వతకటాక్షవీక్షణప్రాప్తచతురతరసాహిత్యవైభవ చక్రపామాత్యతనూభవ మంగమాంబాగర్భశుక్తిముక్తాఫల మార్గణవిశ్రాణితమహాఫల కోవిదనుతభాగధేయ కోటీశ్వరనామధేయప్రణీతం బైనభోజసుతాపరిణయంబను మహాప్రబంధంబునందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

చతుర్థాశ్వాసము.

క. శ్రీరుచిరకీర్తిసాంద్రా, ఘోరతృణావర్తదనుజకుం ◆ జరదళనా
పారీంద్రానిర్వ్యాజ, స్మేరాననరుచివిశాల ◆ శ్రీగోపాలా. ౧.

వ. అవధరింపు మట్లడిగిన పరీక్షిన్నృపాలునకు శుకమహాయోగి యిట్లనియె. ౨.

క. రేపకడ రాకుమారులు, భూపాలనియుక్తులగుచు ◆ భూషణలీలా
రూపబలైశ్వర్యంబులు, చూపఱులకువిస్మయంబు ◆ సొంపాదవింపన్. 3.

శా. రాజామాత్యులతమ్మెదుర్కొనియథా ◆ ర్హప్రక్రియాచాతురిన్
బూజల్ సల్పస్వయంవరోత్సవనవ ◆ ప్రోద్భాసిపంచాగ్రవి
భ్రాజత్కాంచనరత్నపీఠములపై ◆ రాణింపఁగూర్చుండిరా
భోజాధీశతనూజరాకకుమునం ◆ బుల్ మున్నె దుర్గోత్కల్పనన్. ౪.

ఉ. అంతకుమున్న భోజమను ◆ జాధిపుచెంతకు వేగఁజేరికా
ర్తాంతికులిప్పుడొక్కటధ ◆ రాధిపులెల్లస్వయంవరాంగణ
ప్రాంతముచేరవచ్చిరిటు ◆ లంతికమయ్యెముహూర్తమింతయున్
గంతువిరోధిగేహినిస ◆ కౌతుకవృత్తిభజింపరాఁదగున్. ౫.

క. అని తెలుపమనుజనాథుఁడు, దనమనమున వేడ్కదనర ◆ ధాత్రీజనులన్
గని పెండ్లికూఁతుఁ జేయుఁడు, మనరుక్మిణిననుచుఁబలుక ◆ ముదవతులెల్లన్. ౬.

క. పాటలుపాడుచుఁగుంకుమ, పాటీరనిశాదిదివ్య ◆ వస్తుప్రతతిన్
బాటలగంధులునలుఁగిడి, బోటికిజలకంబులార్చి ◆ భూషణవితతిన్. ౭.

గీ. తగనలంకృతఁగాఁజేసి ◆ ధరణివిభున, కప్పుడెఱిఁగింపనాతండు ◆ నంబుజాక్షి
హరునిదేవికిమ్రొక్కంగ ◆ ననుపవలయు, ననుచుమదినెంచిపరిచారి ◆ కాళిఁజూచి.

గీ. తగినవస్తువులొనఁగూర్చి ◆ తరళనయన, రాజశేఖరపత్నిని ◆ బూజసేయ
నిపుడెతోడ్కొనిపొండని ◆ నిపుణులైన, వారలనుగూర్చియనిచెన ◆ త్వరతమెఱయ.

క. అంతటఁజెలులారుక్మిణి, చెంతకుఁజనితడవుసేయఁ ◆ జెల్లదువేగన్
గంతురిపుపత్నిపూజకు, నింతీచనవలయునన ◆ నెంతేవేడ్కన్. ౧౦.

క. వేదండగమనయొక్కతె, కైదండయొసంగరూప ◆ కలనాసుమనః
కోదండరమణిరుక్మిణి, ఘూదండధరారినారి ◆ కర్మిలిమ్రొక్కన్. ౧౧.

గీ. ఇరుగడలఁజామరలు వైచు ♦ నిగురుఁబోండ్ల, కనకనవరత్నకంకణ ♦ క్వణనములకుఁ, జరణయుగమంజుమంజీర ♦ సరసనినద, మెదురుకొననగరు వెడలె ♦ ముదితయపుడు.

వ. ఇవ్విధంబున నయ్యిందువదన మందమందగమనంబునఁ గక్ష్యాంతరంబులు గడచి యిరుగెలంకులఁ గరతలసజ్జీకృతవీజ్యమానధవళచామరంబు లాననపర్వేందుబింబకళావిలాసంబుసొంపు సంపాదింప వేణీభరసంవేల్లితోత్ఫుల్లహల్లకమల్లికాదామసంజనితసౌరభాలోలపుష్పంధయస్తనంధయనినాదంబులు మాత్సర్యంబున వైన్యెం టం దవులుమకరధ్వజధనుర్జ్యాఘోషం బని తలంచి భయంబున మరలిచూచునెడఁ దిర్యక్ప్రసారితంబు లగుకటాక్షంబు లనునీలోత్పలశ్రేణులవలన నభిరామంబు లగు కేదారంబుల ననుకరించుప్రాంగణతలనిబద్ధనిశాకాంతకాంతమణిప్రభాపూరంబులఁ దొలంగి చనం గమకించుసఖీకదంబమంజుమంజీరనినాదంబులతోడ మల్లచఱచు పోషితమల్లికాక్షతల్లజక్రేంకారంబులతోఁగూడఁ గలయఁబర్వుదర్శనోత్సుకజనోత్సారణసంభ్రాంతవేత్రిణీచలాచలకరాంబురుహభాస్వరమణికంకణఝుణఝుణత్కారసంగతావరోధవధూకటితటవిలంబిరశనాదామసముల్లసత్కింకిణీనిచయఘణాత్కారంబులతో నెనసి చెలంగుమాగధవైతాళికాంగనాగానానుకూలవేణువీణాక్వణనపల్లవితహర్మ్యతలస్తంభకిసలయగ్రాసోత్సుకమాయూరమాణపికానీకార్భటులకుం గయిదండ యొసంగఁ జాలువిప్రవనితలుం బాడుధవళంబులయులివును మంగళతూర్యనినాదంబులును భేరీప్రముఖవాద్యఘోషంబులును నొక్కుమ్మడిఁ జెలంగ కలశపాథోరాశిమధ్యంబు వెలువడుసరోరుహగేహినిచాడ్పునఁ గాసారంబు నిర్గమించు రాయంచపోలిక హజారంబు వెల్వడి చతురంతయానం బధిరోహించి సౌధాగ్రంబులనుండి పుణ్యాంగనలు పెల్లు వెదచల్లుముత్తియంపుసేసవెల్లువలును నభస్థలంబున నున్నసుధాంధస్సీమంతినీనివహంబులు గురియుకుసుమవృష్టియు నీరంధ్రంబుగాఁ దొరఁగుచుండ మందమందగమనంబున మందాకినీధరగేహినిమందిరప్రాంతంబుఁ జేరి శిబికావతరణంబు గావించి హస్తపాదప్రక్షాళనం బాచరించి యొక్కబిబ్బోకవతి కరతలంబు నిజపాణిపంకేరుహంబునం గీలించి కతిపయాళిజనంబును వృద్ధబాడబాంగనలు మున్నుగా నడవం జని సర్వమంగళాసన్నిధానంబు సేరి పుష్పాంజలి యొసంగి ప్రణామం బాచరించి కేలు మొగిడ్చి వినయవినమితోత్తమాంగ యై యిట్లు వినుతింపం దొడంగె. ౧౩.

శ్లో. జయశ్రీకంఠదయితే, జయపుండ్రేక్షుధారిణీ
జయలోకైకజనని, జయకల్యాణిపార్వతి. ౧౪.

వీరనృపసంఘహృదయాబ్జ ◆ విదళనప్ర, వీణసుమబాణసమ్మోహ ◆ విద్యయనఁగఁ
జెలులు వేవేలు తన వెంటఁ ◆ జేరికొలువ, తీవిదళుకొత్తరుక్మిణీ ◆ దేవి వెడలె. ౧౭.

క. ఈరీతి వెడలియప్పుడా, నారీతిలకంబు మనుజ ◆ నాథులు దన్నున్
సూరెల నిలిచి కనుంగొన, వారల వేర్వేఱఁ దెలియ ◆ వలయునటంచున్. ౧౮.

క. తనమద్దిని గోరుచుండఁగ, జననాయకుఁ డది యెఱింగి ◆ సకలమహీభృ
జ్జననగుణరూపశీలము, లనువుగ వచియించు దాని ◆ నచటికిఁ బనిచెన్. ౧౯.

క. పనిచిన యారసమంజరి, యును భోజకుమారిఁ జేరి ◆ యున్నతసింహా
సనముల వసించు రాజులఁ, గనుఁగొని వివరించి తెలుపఁ ◆ గాఁ దొడఁగుతఱిన్. ౨౦.

చ. బలిమిని యేని చైద్యునకు ◆ బాల నొసంగుదునంచు నాత్మలోఁ
దలఁచుచు రుక్మి చాపసము ◆ దంచితహస్తుఁడు తీవ్రసాయకో
జ్జ్వలితనిషంగుఁడున్ గవచ ◆ సంవృతగాత్రుఁడునై ముదంబునన్
జెలఁగుచు రుక్మిణీసవిధ ◆ సీమ వసించె నహంక్రియోద్ధతిన్. ౨౧.

ఉ. పంకజలోచనాశతము ◆ పార్శ్వయుగంబున రత్నఖేటకై
ణాంకకళావిలాసము ◆ దంచితచామరసత్కలాచికా
సాంకవముఖ్యచిహ్నములు ◆ సజ్జకమై కొనికొల్చి యుండ దూ
ర్వాంకమధూకమాలికఁ గ ◆ రాబ్జమునన్ ధరియించి వేడుకన్. ౨౨.

క. తరుణీమణియగు రుక్మిణి, ధరణీపతివ్రజంబుఁ ◆ దరళదృగిందీ
వరముల సరముల గప్పుచు, నరుదెంచెన్ గోదమరాజ ◆ హంసియుఁ బోలెన్. ౨౩.

క. అయ్యెడ నలరసమంజరి, తొయ్యలికడఁ జేరి జనప ◆ తుల వేర్వేఱన్
నెయ్యము చతురత చెలిమియుఁ, దియ్యనదగు వచనములకుఁ ◆ దెచ్చెన్ వరుసన్. ౨౪.

క. పంచాస్త్రసమాకారుఁడు, సంచితపాండిత్యనుత్య ◆ సరసాత్మకుఁడీ
పాంచాలుఁడు లలనాజన, పాంచాలుఁడు వీనిఁ జూడు ◆ పంకేజముఖీ. ౨౫.

సీ. వీని చక్కఁదనంబు ◆ వెరఁగంటికనఁగాదె, యనిమిషేక్షణలైరి ◆ యమరసతులు
వీని ప్రతాపంబుఁ ◆ బూనినిర్జింపంగఁ, గాదె స్వాహానేత ◆ కడలిఁ బడియె
వీని యౌదార్యంబు ◆ వినినంతటనె కాదె, సంతానవితతిపం ◆ చత్వమొందె
వీని ధైర్యవిభూతి ◆ వెలసినంతన కాదె, సౌవర్ణకుధరంబు ◆ చట్టుపడియె
తరుణి వీని భుజాగ్రసం ◆ స్థానమహిమఁ, గాదె వసుమతి యచలయై ◆ ప్రోదిగనియె
వీఁడు గుణరాశి కెల్లను ◆ వీడు చూడు, వేడ్కఁ గలదేని వరియింపు ◆ వీని నబల. ౨౬.

గీ. ఇంతియీతండుకుండలాఖీశ్వరుండు, ప్రాక్కుధరశృంగమునఁదోఁచు ♦ భానుకరణిఁ
గనకసింహపీఠివసించి ♦ కమలనయన, నిన్నుఁగనుచున్నవాఁడిత్త ♦ నెనరుదొరల.

క. కందళితతీవ్రనిజభుజ, సందోహనివారితారి ♦ శార్వరుఁడీరా
జ్ఞందనుఁడువిబుధజనహరి, చందనుఁడువరింపుమితని ♦ శచిహరిఁబోలె౯. ౨౮.

గీ. పంకజేక్షణయీతండు ♦ పాండ్యనృపతి, కనకముక్తాకవాటసం ♦ కలితమగుచు
మహితగతిసొప్పదక్షిణ ♦ మధురనేలు, మేటిలేరెందునీతని ♦ సాటిదొరలు. ౨౯.

ఉ. ఎంతటిభాగ్యశాలియితఁ ♦ డెంచఁగవేరకుమారికాతటీ
సంతతవిస్ఫురత్ఫలవి ♦ శాలరసాలమహీరుహావళీ
ప్రాంతవిహారహారిశుక ♦ రాజమరాళసమగ్రశారికా
సంతతగీతికాశ్రవణ ♦ సాదరుఁడైవిహరించునెప్పుడు౯. ౩౦.

క. ఇతనివరియించువేడుక, సతినీమతిఁగలుగునేని ♦ సమకూరుదివ
స్పతితోడివిహృతిశచికి౯, జతగూడినరీతిపీని ♦ సహవిహరణముల్. ౩౧.

పంచచామరము. స్మరుండురూపసంపద౯ద్వి ♦ షద్విశోషణక్రియా
హరుండుకిన్నరుండుగీతి ♦ కాభిరూప్యచాతురి౯
వరాటనీనివారితారి ♦ వర్గుఁడైచెలంగునీ
మరాటభూవిభుండుకంటె ♦ మానినీశిరోమణీ. ౩౨.

శా. భద్రేభంబులఁగూల్చుసింగముగతి౯ ♦ ప్రత్యర్థిభూపాలుర౯
రౌద్రోల్లాసవిలాసముల్ మెఱయఁబో ♦ రంగెల్చినానాదిగ
క్షుద్రశ్రీలకునాటపట్టగుచుఁబో ♦ ల్చు౯వాసవుండోయన౯
మద్రాధీశుఁడితండుచూచితివె శ్రీ ♦ మద్రాజబింబాననా. ౩౩.

స్రగ్ధర. పూరించు౯దానవారి౯ ♦ భువనవిలయకృ ♦ ద్భూరిదావానలశ్రీ
ఘోరంధర్యప్రకర్ష ♦ స్ఫుటితవిమత ♦ స్థానదీవ్యన్మహాప్రా
గ్భారాత్యంతప్రశుష్య ♦ ద్బహుజలనిధుల౯ ♦ బల్మియు౯దివ్యలెంచ౯
సౌరాష్ట్రాధీశ్వరుండ౯ ♦ జనపతిసకలా ♦ శ్చర్యచర్యానుషక్తి౯. ౩౪.

క. ఆసుమచాఁపుఁడువివిధో, ల్లాసమ్ములుమెఱయముంగ ♦ లనిలిచెననఁగ౯
భాసిల్లుచున్నవాఁడీ, కోసలపతియితనిఁజూడు ♦ కువలయనయనా. ౩౫.

లయగ్రాహి.

అంగనరపాలుఁడితఁ ♦ డంగనకనుంగొనుమ, నంగుఁడువరాకృతిఁబ ♦ తంగుఁడురుదీప్తి౯
జంగమసుమేరువుభు ♦ జంగమకులాధిపుఁడ, భంగురకళావిభవ ♦ సంగతిగణింప౯

ముంగిటినిధానముత ♦ నుంగనినుతించుకవి, పుంగవులకుఁ గొదమ ♦ సింగమనియెంచుఁ
సంగరమహీతలము ♦ నంగినియుక్షాత్రవక్షు, రంగములు వీనిదారి ♦ యంగలరెయస్యల్.

మత్తకోకిల. భాసురాత్మయశోవిశాలవి ♦ పాండురాబ్జనివాసనో
ల్లాసబంధురబంభరార్భక ♦ లక్షితాంబరమండలుం
డాసితాచలచందనాచల ♦ హారిసద్గుణధుర్యుఁడీ
కోసలావనిభర్తమత్తచ ♦ కోరలోచనచూచితే. ౩౭.

తరళ. జగతినద్భుతచండకౌశిక ♦ సంయమీశ్వరసత్కృపా
సుగతినూర్జితవిక్రమోదయ ♦ నూత్నవైభవభాస్వరుం
డగణితోజ్జ్వలతేజుఁడైతన ♦ రాహుచుండుమహోన్నతిఁ
మగధభూతలనాథుఁడీతఁడు ♦ మత్తసింధురగామినీ. ౩౮.

సీ. పశుపతియాగాఢ ♦ బంధితానేకదు, స్సాదనానృపతిసం ♦ దానుఁడితఁడు
ప్రబలభుజాక్షిప్త ♦ పటుగదావినిపాత, చకితమాఘురజన ♦ స్వాంతుఁడితఁడు
సమరపరాభూత ♦ శౌరిపరిగ్రాహి, తాపూర్ణజలనిధి ♦ ద్వీపుఁడితఁడు
సంతతవితరణా ♦ శంసికేతనసవ్య, నిజనికేతనగిరి ♦ వ్రజుఁడితండు
తరుణిసామాన్యుఁడెయితండు ♦ తరణితనయ, విస్తృతనియుద్ధచాతుర్య ♦ విభవజనిత
హర్షతదధీనకృతచతు ♦ రంగసంఘ, మేదురితమాలినీపుట ♦ భేదనుండు. ౩౯.

క. మంజులవచనమ్ములరస, మంజరియీరీతినృపకు ♦ మారులగుణసా
మంజస్యముబహువృత్తము, లుంజతురతమీఱఁగాఁదె ♦ లుపుచునువరుసన్. ౪౦.

క. హృద్యానవద్యభూషా, ప్రద్యోతితభూనభోంత ♦ రాళుండగున
చ్చైద్యన్నృపాలునిఁజూపుచు, మాద్యత్పరభృతనినాద ♦ మధురిమననియెన్. ౪౧.

శా. ఖద్యోతంబులుతిగ్మరశ్మియెదుటం ♦ గన్పట్టఁగాలేనియ
ట్లుద్ద్యోతంబగునేతదుద్ధతమహో ♦ వ్యూహానలజ్వాలికా
పద్యస్మాద్యదరివ్రజంబుకలభ ♦ ప్రాయంబగుఁజిత్రమీ
చైద్యక్ష్మాతలవల్లభుండుతలఁపన్ ♦ సామాన్యుఁడేరుక్మిణీ. ౪౨.

క. అనిపలుకుచెలియమాటల, ననాదరమొనర్చితరుణి ♦ యవ్వలికరుగన్
మనమున నెంచుటయింగిత, మునఁదెలియుచురుక్మిగదిసి ♦ ముదితకుననియెన్. ౪౩.

గీ. నెలఁతయీతండుసామాన్య ♦ నృపతియనుచు, నీమదిఁదలంపకుముభుజో ♦ న్నిద్రభద్ర
విక్రమక్రమనిర్ధూత ♦ విమతధరణి, పాలుఁడనఁగ్రీఁగనుశిశు ♦ పాలుఁడబల, ౪౪.

సీ. కంబుకంఠమువాఁడు ◆ కమనీయరమణీయ, చారుశోభనకటా ◆ క్షములవాఁడు
మొలకనవ్వులవాఁడు ◆ మురిపెంపుటురిపెంపు, గరిసించుబాహాయు ◆ గంబువాఁడు
నిడుదకన్నులవాఁడు ◆ జడిదంపుటడిదంపుఁ, దళుకుమైమెరుపునఁ ◆ గలుగువాఁడు
తళుకుఁజెక్కులవాఁడు ◆ వెలిదమ్మివెలిఁజిమ్మి, యలరారుకీర్తుల ◆ వెలయువాఁడు
కాంచనధరాధరాధిత్య ◆ కావిభాస, మానబాలారుణాతప ◆ మసృణఘుసృణ
పంకసంకీర్ణలసదురో ◆ భాగలిప్త, చందనుండింతిసాత్త్వతీ ◆ నందనుండు. ౪౫.

తరళ. ఉదుటుమీఅధరాధరంబున ◆ నుండిదండిమగంటిమిన్
గొదమసింగమువచ్చునోజన ◆ కుంఠతేజుఁడితండురా
యదుకుమారులువీనిఁగాంచిమృ ◆ గార్భకంబులచొప్పునన్
బెదరినల్గడఁబాఱుచుందురు ◆ భీతబాలమృగేక్షణా. ౪౬.

మ. అరవిందాహితపుత్రికాతటయుగ ◆ ప్రాంచన్మహోద్యానభా
స్వరమాకందతమాలతాళబదరీ ◆ జంబీరనారంగకే
సరముఖ్యద్రుమపల్లవప్రసవగు ◆ చ్ఛస్ఫారమాహిష్మతీ
పురసామ్రాజ్యరమాధురంధరుఁడుపూఁ ◆ బోఁడీయితండెన్నఁగన్. ౪౭.

మ. సఖులైవీనియెడన్సుయోధనజరా ◆ సంధాదిధాత్రీపతుల్
సుఖులైయొప్పుచునున్నవారనుటనే ◆ చోద్యంబువృత్రద్విష
న్ముఖబర్హిర్ముఖులైనమిత్రులయియా ◆ మోదంబుసంధిల్లఁగా
నఖిలాశాపరిపాలనస్ఫుటనిజ ◆ వ్యాపారులైయుండఁగన్. ౪౮.

గీ. నయముభయమునుదోఁపను◆నయములాడు, మాటలకునవ్వఘూటిలో◆గాటమగుచు
చింతపలవంతయంతంత ◆ చిగురులొత్త, తత్తఱముతోయదూత్తముఁ ◆ దలఁచియనియె.

సీ. నీదుపేరురముపై ◆ నివసింపనేనేమి, కలశాబ్ధికన్యనా ◆ కమలనాభ
నినుఁజిన్ననాఁడెపెం ◆ డిలియాడనేనేమి, నీలావధూటినా ◆ నీరజాక్ష
నీయంకతలమున ◆ నెక్కొననేనేమి, రాధావధూటినా ◆ రాజసింహ
నినుఁగూడిపండువె ◆ న్నెలనాడనేనేమి, గోపాలబాలనా ◆ గుణనిధాన
యేలననుఁగోరివచ్చెద ◆ విటకుఁగృష్ణ, యేలననుబాళిఁజేకొందు ◆ విపుడురమణ
యేలననుఁగౌఁగిటఁగదింతు ◆ విపుడుశౌరి, యేలనానోఁచునోములీ ◆ డేర్తువధిప.

క. బ్రహ్మణ్యుఁడుగోవిందుఁడు, బ్రాహ్మణవచనములకొండు ◆ బాటింపఁడునా
బ్రహ్మర్షులచేవిందుము, బ్రాహ్మణుపలుకిట్టులేల ◆ రాయిడిఁబెట్టన్. ౫౧.

వ. అని బహుప్రకారంబులం దలంచుచు నచ్చంచలేక్షణయు దంచితవిరహదవదహన దోదూయమానమానస యగుచు నుండియు నండజగమనలతోడ నెప్పటియట్లన నగుచు సహజదరహాసకందళతుందిలామందమందాక్షసంకుచితనిజావలోకనమ్ముల రాకుమారులు ధైర్యమ్ములు వదలియును మోహాతిరేకంబునం బొదలియును గాంభీర్యంబులు విడిచియును గౌరవంబులు మఱచియును బిరుదమ్ము లుడిగియును నరదమ్ములు డిగియును నాయుధమ్ములు వైచియును నాయాసమ్ములు సైఁచియును సేయునది లేక కుసుమసాయకుని థాకఁ జకాకువడి జంత్రపుంబ్రతిమలవిధంబున నప్రతిమమమతాశయంబునం గనుంగొన వారలఁజేరికిం గొనక కనకవసనుండు రాఁడోకో యను తలంపున నెల్లపెసలం గనుంగొను చున్నసమయంబున. ౫౨.

సీ. ముంగలనతిఘోర ♦ లాంగలాయుధమహో, ద్దండుఁడై తాళధ్వ ♦ జుండునడవ
సూరెలవీరాది ♦ వీరులైసాత్యకి, ప్రముఖానుజన్ములు ♦ బలసినడవ
వెన్నంటిబలులింక ♦ వృష్ణ్యంధకానేక, బాంధవస్తోమంబు ♦ ప్రబలినడవ
నవలసంరక్షకుఁ ♦ డైయుగ్రసేనుండు, చతురంగబలసము ♦ ద్ధతులనడవఁ
బణవఢక్కాహుడుక్కాది ♦ బహుళవాద్య, ఘోషములవైనృపతుల ♦ గుండెలద్రువఁ
కేసరికిశోరవిక్రమో ♦ ల్లాసహరి, శౌరినళినాక్షియెదుటసా ♦ క్షాత్కరించె. ౫౩.

చ. ఉదుటుననిట్టులయ్యదుకు ♦ లోద్వహుఁడద్భుతభంగిఁదోఁచియ
మ్మదవదరాతిభూపతుల ♦ మానసముల్ కడుతల్లడిల్లబె
ట్టిదముగసింహనాదముక ♦ దిండిమగంటిమిసంఘటించియ
మ్మదవతిఁజూచెలేనగవు ♦ మన్ననయుందళుక్కొత్తనత్తఱిన్. ౫౪.

క. సతియునుజూచెన్ యదుకుల, పతినపుడు దృగంచలముల ♦ బాలికఁజూచెన్
బతియునునిదిగనిడగ్గఱి, రతిపతితనతూణయుగము ♦ గ్రక్కునఁజూచెన్. ౫౫.

సీ. పాంచజన్యశ్రీల ♦ పరిచయంబునఁబోలెఁ, గంఠంబుమీఁదను ♦ తక్కంఠ నెరపు
నందకవినిహితా ♦ నందంబునంబోలెఁ, గలికినూఁగారుపైఁ ♦ జెలిమి నెరపు
శార్ఙ్గశరాసల ♦ సత్కమైత్రిచేఁబోలె, యరిదిలేఁగౌనుపై ♦ నాస నెరపుఁ
జక్రసంధారణవీ ♦ క్షాధురీణతవోలె, కటిమండలంబుపైఁ ♦ గాంక్ష నెరపు
నెరపుగలమేనిజిగిపేరి ♦ యుదధిదుమికి, యూరుకదలియుగముబట్టి ♦ యోలలాడు
కంబుకంధరసకలాంగ ♦ కంబులందు, మురహరునిచూడ్కి చుట్టాల ♦ సురభిమాడ్కి.

క. తొలుతొలుతయ్యదుకులేంద్రుని, యలరుంజూపులులతాంగి ♦ యాననసీమన్
నిలిచెఁగుసుమాస్త్రశబరునియు, రులనఁదగుకురులఁదగిలి ♦ యుండెననంగన్. ౫౬.

ఉ. క్రందొనరించుమాగధము ♦ ఖక్షితిపాలసహాయసాత్వతీ
నందనసూరిభూషణక ♦ నత్కనకచ్యుతిడస్సియుండగో
విందముఖారవిందమొక ♦ వింగనుటించెమ్ము గేత్షణేక్షణేం
దిందిరపాళికింబ్రియము ♦ నెక్కొనహాసమరందధారలన్. ౫౮.

ఉ. కోమలిమూడ్కులక్ష్మియుగ ♦ కోటరముల్దిగనాడిసంభ్రమో
ద్దామగరుచ్చలందనరు ♦ తత్తసుభద్రకకర్ణపత్రముల్
భూమికిఁవ్రాలఁగృష్ణుముఖ ♦ పూర్ణశశిన్యతిఁగ్రోలిక్రోలిబల్
ప్రేముడిమర్లునమ్మురుని ♦ పెంపుడువెన్నెలపుల్గులోయనన్. ౫౯.

గీ. నాతితమిఁజూపుచూపుల ♦ న్నలిననయను, రకపుఁజూపులఁడాసిసా ♦ రెకనుమరలు
నతనిమదిప్రేమఁదనవారి ♦ నడిగియడిగి, తెలిసిక్రమ్మతిలలనకుఁ ♦ దెలుపనక్కఁగ.

శా. బాలారత్నముచూపులున్గమలనా ♦ భప్రౌఢదృష్టుల్ సము
ద్వేలప్రేమపరస్పరాస్పదములై ♦ దీపించుచున్గెళినీ
హేలావత్యవతంససూనశరభా ♦ గిందీవరేందీవర
శ్రీలన్చాలఁజెలంగెసర్వభువన ♦ క్షేమంకరస్ఫూర్తితోన్. ౬౧.

ఉ. అంతమురాంతకుండుగడు ♦ నగ్గలికన్దగుదిగ్గజంబునా
వింతహొయల్ సెలంగనట ♦ వేగమెపన్నినిచెంతఁజేరియా
వంతయుఁగొంకులేకనలి ♦ నాననవాననటింపఁజేయనేఁ
డింతయిదేలసిగ్గనుచు ♦ నెత్తిరథంబుననిల్పెఁబొల్పుగన్. ౬౨.

వ. ఇత్తెఱంగున మెఱుంగు నపహరించువలాహకంబుచందంబునం బునఃపునరాలోక
నోత్పాదితసితాంభోజవన్య యగుభోజకన్యను బ్రతిపాదితనిజమనోరథం బగు
రథంబున నధిరూఢం గావించుకొని హసితరుచిదళితకుందుం డగుముకుందుండు
నిజభుజవిక్రమక్రమోద్రేకంబది లోకంబున కసహ్యంబుగా నభంగసంగరక్రియా
కౌశలకృతవర్త యగుకృతవర్మయు దళితపరనాయకసాయకక్షోభితాన్యదానుం
డగుయుయుధానుండును ముసలహలసంఘాతభీతదితిజాతవిలోకనప్రవర్ధమానబల
దేవుం డగుబలదేవుండును వెంట నంటి రా వివిధవిహారసమగ్రజాగ్రదుగ్రసేనుం
డగు నుగ్రసేనుండును బరిపంధినిర్వాపణక్రూరుం డగునక్రూరుండును నిరుగెలంకులం
బలసి నడువ విడువనిచలంబున బలంబున కగ్రభాగంబునఁ బ్రతిపాదితధనుర్వేద
పరాయణు లగునారాయణగోపాలురు చనుదేర ద్వారకాభిముఖుండై పోవు
నవసరంబునం గనలి నళినబాంధవకరప్రకరసమశరనికరశోషితవిపక్షసేనాసిం

ధుండును సమధికగంధుండును మదాంధుండును యాచకాభీష్టదానసంఘటిత మహాసంధుండును నగుజరాసంధుండును విపక్షశిక్షకచాపవిద్యావైశద్యం బగు చైద్యుండును ముహుర్ముహుఃకథితనిజబిరుదకథోదంతవక్త్రుం డగుదంతవక్త్రుం డును ద్విషత్సముత్పాదితభయవిదూరుం డగువిదూరుండును విమతసమూహసమూ హమరీచికానిషేషణఖల్వుం డగుసాళ్వుండును స్వకీయదోస్సారనిర్ధితమహేంద్ర పౌండ్రుం డగుపౌండ్రుండును గూడుకొని పిచండిలగండమండలప్రవన్మదధారా విభ్రమదభ్రమరప్రభాసందోహంబు దేహంబు కాంతులతో నంబరంబునం బర్వ దుర్విషహంబులు లగుఘనాఘనంబుల ననుకరింపఁ దద్గతవిద్యుల్లతా వితానంబు భంగి నరుణధాతుకేతుమణికాంతు లుల్లసిల్ల నిబిడశరశీకరంబు లాసారంబుగా బృంహితంబు లనుగర్జల నూర్జితంబు లగుచు వర్షాదినంబులఁగండు మెండుకొన వేదండంబులును ఖచితకాంచనబిందుసుందరంబు లగునీషాదండంబులును సుకల్పిత కూబరాక్షవరూథంబులును కేతనవిద్యోతమానంబులును గింకిణీజాలాభిరామం బులును శిక్షావిశేషంబులం బరిణతంబు లగుచు మనోమారుతజవంబుల నపహసించు యుగ్యంబులుం దనరి వైయాఘ్రచర్మసంవృతంబు లగుచు జంగమంబు లగుధరా ధరంబుల ననుకరించునరదంబులును బహువిధంబు లగువర్ణంబులును గుఱుచ లగుకర్ణంబులునుం గలిగి సింధుపారసికకాంభోజారట్టబాహ్లీకదేశసంభవంబు లగుతురంగంబులును నయోమయంబులును బహువిధంబు లగువర్మంబులుం గలిగిపరిఘ పట్టిసప్రాసగదాముసలముద్గరకరవాలశూలభిండివాలశక్తితోమరకుంతక్షురికాదిసా ధనంబులం బూని యుద్భటాటోపదీపితు లగుపదాతులునుం బరివేష్టింప నిలింపకోటి కద్భుతం బగుపరాక్రమాతిశయంబునం దరమి జ్యాఘోషంబులును శంఖనిస్వనంబులును సింహనాదంబులును నాస్ఫోటితక్ష్వేళితంబులును భేరీపటహ మృదంగడిండిమగోముఖకాహళాదివాదిత్రనాదంబులును భూనభోంతరంబుల నిండ యాదవవాహినీసముదయంబుల వెన్నాడి నడుచు నవసరంబున స్వసహజాపహరణ జనితాతిరోషానలప్రాంతుండును శూరాభిమానియు నగురుక్మి సముత్తుంగమాతంగ తురంగశతాంగసంగతులగుచు రుక్మబాహుప్రముఖు లగుతమ్ములు పరివేష్టింప సజ్జీకృత శరాసనుం డగుచు జరాసంధప్రముఖులం దలకడచి ఘోరంబుగా శరాసారంబుల వృష్ణిబలసంతానంబులం గప్పుచు నడరునతని యిరుగెలంకులఁ బశ్చాద్భాగంబున శిశుపాలమాగధప్రభృతులు బరవసంబుచేసిన హలాయుధుండు కనలి జనవాయ ఘుళ్లం గనుంగొని సర్వతోభద్రవ్యూహంబు సంఘటించి యందు వలపటఁ జేకితాన

సహితుండై సాత్యకియునుం దాపటఁ గృతవర్మయును బూర్వభాగంబున నుగ్రసేనుం
డును బశ్చాద్భాగంబున నక్రూరుండును నారాయణగోపాలపురస్సరంబుగా
గరుడకేతనాభిరామంబును సైన్యసుగ్రీవమేఘపుష్పవలాహకవాహతురంగశోభి
తంబు నగురథంబున శంఖచక్రగదాఖడ్గశార్ఙ్గాది దివ్యసాధనసమన్వితుండై మధ్య
భాగంబునఁ బుండరీకాక్షుండును నిలిచిరి. హలముసలమండితబాహుదండుండును
నీలాంబరుండును దాళకేతనవిరాజమానరథుండును నగుచు బలియు నగ్రభాగంబునం
బన్ని నిజానీకంబులతోడం జేర్చి యెదిర్చి నడచెఁ. ౬౩.

సీ. శరగరుత్సంభూత ♦ జంఝానిలంబుల, సంక్షోభితంబయ్యె ♦ జగతియెల్ల
భూరిభేరీరవం ♦ బులఁ గులాచలగుహా, సంఘాతములు ప్రతి ♦ స్వనములీనెఁ
గంఖాణబృందరిం ♦ ఖాఘట్టనంబుల, క్షోణీతలం బెల్లఁ ♦ జూర్ణమయ్యె
మత్తమాతంగస ♦ మగ్రయానంబుల, ఫణినాయకుఁడు ఫణా ♦ పటలి మూడిచె
దిక్కులెల్ల వివర్ణతా ♦ ధీనమయ్యెఁ, జండభానుని కిరణముల్ ♦ సాగవయ్యె
జాతరోషజరాసంధ ♦ చైద్యవృష్ణి, ధారుణీశచమూసము ♦ ద్ధతినపుడు. ౬౪.

క. అడరెడు కినుక నుగన్నులఁ, బొడమెడు సాంద్రారుణాంశు ♦ పుంజమ్ము లంచి
త్కడున వనవాస్త్రిధారల, కుడుగనితో డవయ్యె బలము ♦ లొక్కటఁ గదియన్.

చ. ఖరకరుఁ గప్పుచున్ బలయు ♦ గంబున యోధులు క్రోశమాత్రయా
ధరఁ జతురంగముల్ చదియ ♦ దారుణబాణములన్ నిగుడ్చుచోఁ
గరితురగాశ్వసద్భటని ♦ కాయము కొండహతిన్ నిజారితో
బెరయక మున్నె కూలె సుర ♦ బృందములచ్చెరువందిచూడఁగన్ ౬౬.

క. తమకించి బలములొక్కట, సమరముఖంబున నుగూలు ♦ చతురంగములన్
సమదగతిఁ ద్రొక్కి కొంచును, విమతులపైనడరెఁ గ్రోధ ♦ వివశంబులుగన్. ౬౭.

సీ. అరుణలోచనదీప్త ♦ లాత్తగాత్రాసక్తి, సిందూరరుచులతోఁ ♦ జెలిమిసేయ
ఘంటానినాదముల్ ♦ కంఠాంతరోత్థిత, బృంహితధ్వనులతో ♦ బెరసి నిగుడఁ
గరవలన్నిగళని ♦ ర్ఝరనీలరోచులు, చలదళిపటలితో ♦ నెలవు కొనఁగ
నిజకేతుపటపట ♦ నినదమాధోరణా, స్ఫాలనధ్వనితోడ ♦ సరసమాడఁ
దోమరాంకుశహతులకుఁ ♦ దూలిపోక, జోదులొక్కటఁ గొల్వను ♦ న్మాదవృత్తి
బరబలావలులొండొండ ♦ బడలుపడఁగ, దంతిసంఘంబులడరెను ♦ ద్దండవృత్తిఁ.

మ. ఖురవిక్షుణ్ణధరాపరాగములది ♦ క్కుల్ మిన్ను నేకంబుగాఁ
గరయాద్ధత్యము చేతఁ బల్లటిలి సం ♦ గ్రామంబు సాలింపుచున్

బరసైన్యాశ్వికకోటిబెట్టొసఁగఁ శుం ♦ భద్విక్రమాటోపతన్
బరఁగెన్ సాదిమనోజ్ఞవృత్తములన ♦ శ్వంబుల్ రణక్రీడలన్. ౬౯.

సీ. రత్నధ్వజంబుల ♦ రమణీయకాంతులు, రథికభూషణదీప్తి ♦ రహిఁ వహింప
భూరినేమిస్వనర ♦ బులుశరోత్సర్జన, శింజినీరవములఁ ♦ జెనసిమిగుల
వివిధాయుధంబుల ♦ నవనవదీప్తులు, మాణిక్యమకుటాంశు ♦ మహిమమీఱ
రథ్యఖురాఘాత ♦ రవము సారథిముఖో, ద్భూతంబులగునద ♦ ల్పులుఁ జెలంగ
నాత్తసంస్థితయోధశ ♦ రాసనోత్థ, బహుశరాసారములశత్రు ♦ బలములెల్లఁ
జెల్లగిల్లఁగ నెల్లెడఁ ♦ బృథులరథస, తుములముగఁ దేరులడరెను ♦ దురతనిగుడ.

శా. మోదంబాత్మఁ జెనంగొనన్ రిపుచమూ ♦ ముఖ్యుల్ నిజాస్త్రాహతిన్
ఖేదంబందిధరిత్రిపైఁబడఁగ సం ♦ కీర్ణాత్మ బాహాబల
శ్రీదీప్తోతశతాంగఘోటకకరి ♦ స్తోమంబుగా నెల్లెడన్
బాదాతంబడరెన్ మహోదధికళా ♦ పారీణసంచారమై. ౭౧.

సీ. చరణఘాతమ్ములఁ ♦ జదిపిరశ్వమ్ములఁ, గరములనొగలుచి ♦ కాకుచేసి
దంతఘట్టనముల ♦ ధరసారథులఁ ద్రుల్చి, పృథుగండనిహతుల ♦ రథులఁ గూల్చి
రథములఁ గ్రుంచితు ♦ రంగంబులను గెంటి, వాలంబులాడిసిమ ♦ ర్వారలీల
సామలతోడర ♦ సాస్థలిఁ ద్రేసియు, నంబరంబున కెగ ♦ యంగమీటి
సమయఁజేసి పదాతుల ♦ గములభయద, దారుణోద్భటశృంఖలో ♦ దాత్తవిహర
ణమ్ములంగీటడంచిజ ♦ న్యంబు సలిపెఁ, ద్వరితగతిమీఱ సైన్యమా ♦ తంగసమితి. ౭౨.

సీ. నారాచహతులదం ♦ తములెల్లనుగ్గాడి, భల్లంబులను గర ♦ పఙ్క్తిఁ దునిమి
యర్ధచంద్రంబుల ♦ నగలించికుంభముల్, క్షురములఁ బాదముల్ ♦ నఱకికరుల
భంజించిహయముల ♦ పైఁజనియంజలి, కమ్ములకందముల్ ♦ దుమ్ముచేసి
కూర్పనఖంబులఁ ♦ గుదియించిచంపిరి, రౌతులతోడతు ♦ రప్రహతుల
వాజులవధించికర్ణవి ♦ పాతపత్ర, దంతనాళీకములనుబా ♦ దాతములను
గేరినుగ్గాడిరొండొండ ♦ కెరలియుభయ, సైన్యరథికోత్తములు బాహు ♦ సారమునను.

మ. కరుల్లంగిట్టిని పాదివర్గములతో ♦ ఖండించియుగ్యాక్షకూ
బరసూతధ్వజపాళితో రథికులన్ ♦ భంజించినానాయుధో
త్కరసన్నద్ధపదాతివర్గములవీఁ ♦ కంద్రుంచిరొక్కుమ్మడిం
మరగ శ్రేణులనూఁకియాశ్వికవరుల్ ♦ దోర్గర్వమొప్పారఁగన్. ౭౪

సీ. ముసలశక్త్యృష్టుల ◆ వెసరథంబులఁగిట్టి, పిండిపిచంబుగా ◆ వించువారు
కరవాలశూలము ◆ ద్గరకుఠారంబుల, వారణఘటలను ◆ వ్రచ్చువారు
ప్రాసతోమరకుంత ◆ పట్టిసశ్రేణులఁ, దురగసంఘాతమ్ముఁ ◆ దున్నువారు
చాపనిర్ముక్తార్ధ ◆ చంద్రనాళీకాంజ, లికవిపాఠతురక ◆ నికరములను
బఱపియిడియదియనకయే ◆ పోఁజునైనఁ, జొచ్చి చెండాడిశూరులు ◆ పిచ్చలింప
బాహుబలదర్పములఁజాలఁ ◆ బరఁగువారు, రణమొనర్చిరియోషవి ◆ రప్రవజంబు. ౨౫.

ఉ. ఒక్కఁడుపల్వురందొడర ◆ యోర్చియునొచ్చియుఁబల్వురొక్కనిన్
మిక్కిలినొంపఁబాతియును ◆ మేకొనినిల్చిసహాయవృత్తిచే
నక్కడనిక్కడందొలుత ◆ నందినకయ్యపువారుగుంపులై
పెక్కుతెఱంగులన్దొడరి ◆ భీకరగర్జలఁబోరిరత్తఱిన్. ౨౬.

చ. కరముఁగరమ్ముతోఁబెనచి ◆ గాఢరదక్షతిఁగుంభమౌక్తికో
త్కరములురాలఁదోమరని ◆ పాతములంబయిమూఁతుల్పర
స్పరమునునొంచుచున్ధరణిఁ ◆ బడ్డనువీడనిరోషవృత్తిచేఁ
గరులుపెనంగెఁదద్బలము ◆ గంబునదారుణవిక్రమంబునన్. ౨౭.

సీ. తనునొవ్వనేయునా ◆ తనిఁగూడనొంచుచు, నిరువురుమూర్ఛల ◆ నొరఁగువారు
హయసారథులఁజంపు ◆ నతనినట్లనచేసి, కొంచకధరికులం ◆ ఘించువారు
దారుణాస్త్రాహతిఁ ◆ దమమూర్ఛనొందింప, లేచియట్లనెవాని ◆ నేఁచువారు
ఒకరిచేనొక్కరు ◆ వికలాయుధత్వంబు, చెందినియుద్ధంబు ◆ చేయువారు
చెలులుబంధులుపగరచేఁ ◆ జిక్కువారి, కైపెనంగుచుమరణంబు ◆ గాంచువారు
నైబలద్వయరథికుల ◆ నల్పధైర్య, మెచ్చఁగాఁబోరిరమరులు ◆ పిచ్చలింప. ౨౮.

సీ. కరవాలహతులను ◆ గడికండలుగఁజేసి, రూపుమాపియునతి ◆ క్రూరవృత్తి
డొంకెనవాట్లనా ◆ టోపంబునడలంగ, సమయించియునుశక్తి ◆ సంహతులను
గుండెలుపగులంగ ◆ గ్రుచ్చియెత్తియుఁదోమ, రమ్ములువైచిభీ ◆ రమ్ములెడల
గుండెలుపగులంగ ◆ గ్రుచ్చియెత్తియుఁదోమ, రమ్ములువైచిభీ ◆ రమ్ములెడల
గెడపియుసబళంబు ◆ లెడనెడఁబరఁగించి, ధరఁబడఁజేసియుఁ ◆ దరతంరబు
కఱకుటంపరలేసివ ◆ క్షఃకరోరు, కంఠముఖాఙ్గకమ్ములు ◆ త్కటముగాఁగఁ
ద్రుంచివైచియునాశ్వికుల్ ◆ రోషమగ్ను, లైచలంబునఁబోరిరి ◆ యందునిందు.

చ. గదగదశక్తిశక్తిపరిఘన్బరి ◆ ఘంబునుగాఁగఁగైదువుల్
పొదువుచునొండుతోనొకట ◆ భూరికృశానుకణంబులొప్పఁగాఁ

జగలమెఱుంగులుప్పతిల ◆ సాంద్రశరాహతి నెత్తురొల్కఁగాఁ
దదవసరంబునన్వడిఁ బ ◆ దాతులు పోరిరి విక్రమంబునన్. ౮౦.

సీ. కూలురథంబులు ◆ సోలు సారథులును, బోడియగు చక్రముల్ ◆ కెడసు రథులు
వమ్మైన కేతువుల్ ◆ వ్రయ్యలౌ కుంభముల్, సమసెడి జోఁగులు ◆ చచ్చు కరులు
తెగిన మేల్వాగెలు ◆ పగిలిన మోరలు, సొరఁగెడు సాఁవులు ◆ తొరఁగు హరులు
చిదురుపలౌ కాళ్లు ◆ ఛిన్నంబులౌ వ్రేళ్లు, నుగ్గైన కైదువుల్ ◆ ప్రమగ్నభటులు
నయ్యుభయసైన్యంబులందు సా ◆ హసము మీఱ, యోధులొండొరులతోఁ బోర ◆ నుగ్రభంగి
రౌద్రబీభత్ససాధ్వస ◆ రసములేక, మైశరీరంబు దాల్చిన ◆ యట్టులుండె. ౮౧.

మ. గురుచాపప్రవిముక్తదారుణశర ◆ క్రూరాహతిన్ ద్విట్చమూ
కరపాదోరుశిరఃకపోలకటిము ◆ ఖ్యాంగంబులింతింతలై
నురుమై పోవఁగఁ జేయుచున్ భుజబలా ◆ నూనప్రభావంబుతోఁ
బరపెన్ సాత్యకి తేరు చైద్యునిపయిన్ ◆ భ్రామ్యద్గుణారావుఁడై. ౮౨.

లయగ్రాహి.

లాంగలఘనాహతుల ◆ నంగములు వ్రీలి రిపు
పుంగవులు ధాత్రిఁ బడి ◆ త్రుంగ మునలంబున్
సంగతము సేయుచున ◆ భంగురగతిం గలిసి
సింగపుఁ గడంక మెయి ◆ సంగరములో మా
తంగములఁ గూల్చియు శ ◆ తాంగముల రాల్చియుఁ దు
రంగముల వేల్చియుఁ బ ◆ తంగుఁ డనదీప్తిన్
బొంగుచును మాగధుప ◆ యింగవిసె రేవతీభు
జంగుఁ డతివీరుఁ డస ◆ ముంగురియు మీఁకన్. ౮౩.

మ. శితనారాచపరంపరానిహతులన్ ◆ ఛిన్నంబులై శత్రుసం
తతులత్యంతభయంబుతోఁ దొలఁగ నా ◆ నాహేతిఘోరాహవో
ద్గతశౌర్యవిభవంబు చూపఱకు విం ◆ తల్ సేయఁగా సాళ్వుపైఁ
గృతవర్ముండు గడంగె యాదవచమూ ◆ క్షేమంకరారంభియై. ౮౪.

శా. చక్రోద్యన్నినదంబు గర్జగతి నా ◆ శస్త్రశ్రేణులం బర్వని
ర్వక్రోద్యన్మణిదీధితుల్ చదలశం ◆ పాస్తోమతం గాంచఁగా
విక్రాంతిన్ శరవృష్టిసంతతనివి ◆ ద్విడ్వహ్ని చల్లాఱఁగా
నక్రూరుండు విదూరుపై నడరెఁగ ◆ ల్పాంతాంబుదాటోపియై. ౮౫.

ఉ. భూరిధనుఃకలావిభవ ♦ భూషితదోఃపరిఘాంతరోద్యమ
ద్దారుణహేతిపాతములఁ ♦ దద్దయులావతిశత్రుసంఘముల్
ధారుణిఁ వ్రాలఁ బాండ్రసునిఁ ♦ దాఁకెఁ దదీయచమూపతుల్ వెఱం
గూరఁగ నుగ్రసేనుఁడును ♦ గుంఠితధైర్యవిలాసధుర్యుఁడై. ౮౬.

మ. మఱియుం జేయఁగలట్టియోధులు రిపు ♦ క్ష్మాపాలసైన్యంబుపైఁ
దఱుమన్ మాగధచైద్యముఖ్యులును ను ♦ ద్యత్రోద్ధదీప్తాకృతిన్
శరజాలంబుల యాదవావలి కిదో ♦ శ్చండత్వముం జూపుచున్
ధరముల్ కంపము నొందఁగా నదర ♦ ద్వంద్వంబయ్యె యుద్ధంబటన్. ౮౭.

క. కరియును గరియును నరదం, బరదము వాజియును వాజి ♦ యత్తరయమునఁగా
ల్వురుఁ గాల్వురు నొండోరుతో, నరుసుగఁ బోరాడుచుండు ♦ నాసమయమునన్. ౮౮.

ఉ. బంధుల కెల్లహర్షముగ ♦ బాహుబలంబున శత్రువాహినుల్
బంధురమంధరక్షుభిత ♦ వార్ధి తెఱంగున సంచలించఁగా
గంధగజాశ్వసద్భటుని ♦ కాయములన్ బరిమార్చుచున్ జరా
సంధుఁడు దాఁకె నబ్బలుని ♦ జ్యాస్వననిస్వనదబ్జజాండుఁడై. ౮౯.

ఉ. తాఁకి శరాళిఁ బేరురము ♦ దాకఁగ నేయుచు సీరి కిట్లనున్
వీఁకఁ గడంగినా యొకట ♦ వీరువిఁ బోలె నటించె దేనినున్
నీకోలఁదే నెఱుంగ నెవ ♦ నీస్థలి నాలను గాచువానితో
నాకెటు సేయనౌను గద ♦ నంబటులైనను గీర్తిగల్గునే. ౯౦.

ఆ. గొల్లపల్లెలోనఁ ♦ గొన్నాళ్లుతిరుగాడు, చుండి పెరిఁగి పిదప ♦ నొకనిఁ గొలిచి
బ్రతుకు నిన్ను గెల్వ ♦ పసయేమి కీర్తులు, నింగు నొక్కొ యొక్క ♦ నీచునోర్వ. ౯౧.

క. ఐనను గంసునిఁ జంపుట, చే నాలోమందుచున్న ♦ చిరసంచితరో
షానలము నిన్నుఁ బ్రుంచినఁ, గాని యిఁక శమంబుపొంద ♦ దనవినిహాలియున్. ౯౨.

శా. ఊర్జల్ పనిలేను మాగధత్వాదీ ♦ యేశత్వమున్ గోపతా
ధారంబైన మదీయవృత్తమును మా ♦ ద్ధక్షోణిలో భూపతుల్
తారీక్షించెదరంచు లాంగలహతిన్ ♦ దత్కేతుయంత్రాశ్వసం
హారంబున్ సమకొల్పి యేచెనుకర్ధం ♦ బత్యంతచూర్ణంబుగన్. ౯౩.

గీ. విరథుఁడై జరాసంధుఁడు ♦ ర్వికినిదాఁటి, హసితగిరిపారమగుచుర ♦ త్నాభిరామ
కనకపట్టయుతంబగు ♦ గదయమర్చి, పేర్చియార్చెను రిపుకోటి ♦ పిచ్చలింప. ౯౪.

క. హలధరుఁడుఁ దాను నెక్కటి, బలుగదఁ జేఁబూని రిపులు ♦ పల్లటిలంగా
నలువొప్ప నార్చి మాగధుఁ, గలనన్ మార్కొనియె బాహు ♦ గర్వంబలరన్. ౯౫.

వ. ఇట్లుగ్రప్రతాపు లగు నయ్యిరువు రొండొరులం దార్కొని పేర్కొని నకడంకఁ జిత్రంబు లగు గదాసారణంబులం గ్రమ్ము రత్నప్రభాసందోహంబులు చండబాహుదండమండితకేయూరమణిగణాగణితవిభావిభాసమానంబు లగుచు నభోభాగంబునం బర్వి దుర్విషహం బగు నింద్రచాపంబు ననుకరింప నితరేతరఘట్టనంబులం బొడము పావకశిఖాకలాపంబులం గదలు విలయసమయసూచకమహోల్కాయుగంబు ననుసరింపఁ బరావృత్తంబును వృత్తంబును సుపరిప్లవంబును నవప్లవంబును దిర్యక్ప్రసరణంబును మొద లగు గతివిశేషంబుల మెఱయుచు నొండొరుల యంతరంబులు వేచుచు నాలీఢంబును బ్రత్యాలీఢంబును నను స్థానవిశేషంబులం జెంది పరస్పరంబును దేమల్పం జాలక జవాతిశయంబునఁ బూర్వభాగంబునం దోఁచి పశ్చాద్దేశంబున నుద్భవించి దక్షిణపార్శ్వంబునం బొడసూపి యుత్తరప్రదేశం గనుపట్టి కరిణీనిమిత్తంబు దంతమ్ములం గ్రుమ్ములాడు మత్తమాతంగంబుల తెఱంగున ధేనువునకై తీక్ష్ణమ్ము లగు శృంగమ్ములం దొమ్ములాడు వృషభంబులకైవడి నాహారమాంసంబునకుఁ గోఱల సమరంబు సల్పు క్రోల్పులుల చందంబున నేకగుహానివాసజనితామర్షంబుల నఖంబులం జిమ్ములాడు పంచాస్యంబుల భంగిఁ బెనంగు నెడ జరాసంధుండు బలదేవుని దాఁపటం బెట్టి వలపటం జుట్టుకొని వచ్చుచు విచిత్రంబు లగు సారణమ్ముల మెఱుంగు లుప్పతిల్ల గద నూఁచి వేయు నవసరంబున హలాయుధుండును దోడన భ్రమరివాఱం దిరిగి విపక్షునిగద నిజగదాఘాతంబునఁ బైకి నుబుక నడచి తిరుగ నతండు సవరించుసంమునఁ బార్శ్వభాగంబున వ్రేసిన వాఁడును బత్తెలపునం దప్పించుకొని ప్రలంబమర్దనుని ఫాలభాగంబు బెట్టడిచిన నతండును వామనీకృతగాత్రుం డగుచుఁ దదీయప్రహారంబు నిష్ఫలంబు గావించి సింహనాదంబు సేసిన మాగధుండును రో. భీషణాకారుం డగుచు ని. వికృతప్రహారం బగు నిజగదాదండంబు పుడమిం బడకుండ మగుడ సవరించి నీలాంబరునకుం ద్రోవ యీక పదియడుగులకొలంది వెనుకకు లంఘించి నిలిచినం దోడనె బలుండును ఘుప్పించి పరిపంథిగద నిజగదతోడం బెనచి ముందఱికిం దిగిచిన నతండు వసుధాతలంబు చిక్కం ద్రొక్కి పెట్టిన దస్త్రై తీయక తాను నట్లన తిగిచి యిద్దఱు మెండొరులఁ దేమల్పం జాలక యితరేతరసమాకృష్యమాణశుండాదండంబు లగు శుండాలంబుల చందంబున నుండు నవసరంబునఁ బ్రతిపక్షునిగదతోడం బెనచి యున్న నిజగదా

దండంబు పెనఁకువం దప్పించి మాధవాగ్రజుండు జరాసంధునిఁ దలంబు వ్రేసిన యుజ్జ్వలితప్రవేటున మహాసమీరణకంపితం బగు మహీరుహంబుచందంబున సంచలించుచు ధైర్యం బవలంబించి నిజగదాదండంబున ముష్టికొంతకునిదక్షిణాంసప్రదేశంబుం బెట్టు మోఁదినఁ దద్ఘాతంబునం బెట్టువడినకరంబుననుండి పడిన గద పరవీరునకుం దోఁపకుండ మగుడ సవరించి మించినరోషాతిరేకంబునం బోవ విచిత్రంబు లగుగదాపరిభ్రమణంబుల జరాసంధునికనుంగవ మిఱుమిట్లు గొన ఫాలంబును గపోలప్రదేశంబును నంసంబులును హనుభాగంబులును బక్షంబులును పార్శ్వదేశంబులును బలుప్రేటుల నొప్పించుట నశనిపాతంబులం జలితం బగుకులాచలంబు చందంబున నతండు పుడమిం బడి మూర్ఛిల్లుటయు రౌహిణేయుండును మహామేఘంబుచందంబున గర్జిల్లుచు మాగధవాహినీసముదయంబులం దఱిమి జయంబునం బొదలి నిలిచె నంత. ౯౬.

సీ. దంతవక్త్రుండును ♦ జింతానుకుండును, బోరుఁ జైద్యుండు ♦ భూరిశక్తి
నయ్యాదవుని నొంప ♦ నతఁడు భల్లంబుల, దంతవక్త్రుని కేతు ♦ దండచాప
ములఁ ద్రుంచి నారాచ ♦ ములను వక్షంబులు, నొవ్వ నేసిన వాఁడు ♦ క్రొవ్వు చెడక
బలుగద వైచినఁ ♦ బ్రదరముల్ నిగుడించి, దాని ఖండించియు ♦ దండవృత్తిఁ
జేకితానుండు శాత్రవు ♦ నీకచెడఁగ, సారథినిఁ ద్రుంచ నశ్వముల్ ♦ సంచలించి
చైద్యురథమీఁదుప్పుకొంచును ♦ సమరభూమి, వెడలిచనె వృష్ణివీరులు ♦ కడఁగి నవ్వ.

సీ. కృతవర్మ సాళ్వుని ♦ శితశరంబుల నొంప, వాఁడును భోజేశు ♦ వాఁడి యంప
వెల్లువ చేముంప ♦ వివరంబుఁ బొందక, కృతవర్మ శాత్రవు ♦ నంరయమున
మర్మాస్థిబంధముల్ ♦ వర్మంబును శరాళిఁ, ద్రుంచి పేరురమునఁ ♦ దోఁచ నవిశి
ఖమ్ములు పరఁగించి ♦ కడురయంబునఁ జక్ర, రక్షకుల వధించి ♦ రయము తోడఁ
జాపకేతన సూతులఁ ♦ జక్కు చేసి, రథ్యముల మీఁదఁ గ్రూరశ ♦ రమ్ము లేయ
విహ్వలుండైన సాళ్వుతో ♦ వేగ రథము, వీటిదెసకుఁ ద్రోచె నశ్వముల్ ♦ బెగడు చెంద.

లయగ్రాహి. ధారుణి వడంకఁగని ♦ దూరుఁ దరి సేనపయి
బోరున ను దాఁకఁగని ♦ చేసుచును దాన
క్రూరుఁ డనివార్యగతి ♦ దారుణశరాహతుల
వైరిమద మెల్లఁ జెడఁ ♦ బౌరుషము చూపన్
దేరును తురంగములు ♦ సారియు క్షితిం గూలినను
జేరు పవనించుతెర ♦ నారి నను నద్దం

శరసముతోఁ గొనుచు ◆ రారిపుఁ డుగ్రముంచి యవి
ఘోరమగు భల్లహతి ◆ గౌరవము గాంచెన్. ౯౯.

చ. నిరుపమశక్తిఁ బౌండ్రకుఁడ ◆ నేకశరంబుల నుగ్రసేనునిన్
దరమిడి నొంచుచో నతఁడు ◆ దారుణకోపముతో డసూతునిన్
దురగములన్ వధించి బలు ◆ తూపులు పేరురమూఁడ నేసినన్
వెరపున నోడి పాఱె యను ◆ వీరులు సంతసమంది చూడఁగన్. ౧౦౦.

క. సాత్యకియత్తతిసమరా, ధ్రత్యమ్ము వితతబాహు ◆ దర్పము సుభట
స్తుత్యమ్ము గ మధ్యాహ్నా, దిత్యుని క్రియ మెఱసి సాత్య ◆ తేయునిఁ దాఁకెన్. ౧౦౧.

క. శిశుపాలుండును గ్రోధవి, వశుఁడై తనరథము వృష్ణి ◆ వర్యుని మ్రోలన్
విశదగతి నిలిపి యార్చుచు, దశదిశలు ద్రువంగఁ జాప ◆ ధరుఁడై యనియెన్. ౧౦౨.

ఉ. నిక్కము బంటువోలె నిటు ◆ నిన్నును నీకులమీ వెలుంగకే
పక్కనఁ జూచువారలును ◆ బాంధవులున్న గునట్టులయ్యయో
యొక్కరి కిచ్చినట్టి విక ◆ చోత్పలలోచన బట్టినంత నే
దక్క నెపూవునన్న విని ◆ ధైర్యఘనుండగు వృష్ణివర్యుఁడున్. ౧౦౩.

క. అక్కట నీచాత్మక నీ, వెక్కడ భోజేంద్రతనయ ◆ యెక్కడ తగునే
నక్కకు మృగేంద్రసుందరి, యిక్కావర మెల్ల నిపుడ ◆ యేఁ గ్రక్కింతున్. ౧౦౪.

సీ. అనిశనబలువింట ◆ సునిశితాశుగములు, నూరు సంధించియా ◆ శూరవరుఁడు
శిరమున నురమునఁ ◆ జేతుల మూఁపుల, నలికమ్ములందును ◆ గళమునందు
గండభాగమ్ములఁ ◆ గటుమరలందును, బరియసిఁ జొనుపన ◆ ప్పగతుఁ డార్చి
యన్నిబాణములఁ దా ◆ నట్లనె యొనరింప, నలిగి యెంతయు నుప ◆ త్యకసుతుండు
వాఁడిబలుకోల నొక్కట ◆ వానిరథము, కేతువిలు గూల నేసినఁ ◆ గినిసి యతఁడు
భల్లమొక్కంట నాతని ◆ విల్లు దునిమి, ధరణి యద్రువంగ సింహనా ◆ దంబు చేసి.

ఉ. చేటొకవిల్లు గేలఁగొని ◆ వృష్ణిపలోద్వహుఁ డుగ్రలీలన
వైరి చలింపఁ దీక్ష్ణశర ◆ వర్గమనర్గళభంగి నేయనా
ఘోరమహాగ్రగణ్యుఁ డుడి ◆ వోవనిబంటుతనంబు పెంపునన్
దారుణబాణవర్షమునఁ ◆ దద్దయు నొంచె యదుప్రవీరునిన్. ౧౦౫.

గీ. దానమిగులంగ నలిగియా ◆ దవవిభుండు, సప్తఘంటనినాదభీ ◆ షణత నొప్పు
కుంత మొక్కటిఁ బూని ◆ పంతమడర, నేసె శిశుపాలు నెదఁ దూఱ ◆ నెసక మెసఁగ.

క. ఆఱుశరమ్ములఁజైద్య, ఘోరమణుఁడుదానినడుమ ♦ ఖండించియొడల్
దూఱఁగఁబదిశరములయను, వీరుని నొప్పించియార్చె ♦ విన్నుబ్రువపంగన్. ౧౦౯.
గీ. పటలువెతికినఁగినుకనె ♦ సంగుమేటి, సింగమనసాత్యకివిరోధి ♦ భంగపఱుప
నెమ్మదిఁదలంచియొక్క భ ♦ ల్లమ్మువింట, నపుడుసంధించియఱుంట ♦ లదరనేసె.
చ. అదియునువిరోధియూధభయ ♦ దాకృతిమైఁజనిచేదిభూవిభుం
డదరకయేయుసాయకము ♦ లన్నియుఁగీటునఁబుచ్చిమిణ్గురుల్
చదలునఁబర్వనాతనిభు ♦ జద్వయమధ్యముగాఁడిదుస్సిఘో
రదశకుఁబాలుచేసినధ ♦ రంబడెనాతఁడుమూర్ఛమున్గుచున్. ౧౧౦.
వ. ఇవ్విధంబున నమ్మహావీరుండు మూర్ఛిల్లి నేలఁ ద్రెళ్లినం జూచి తత్సైనికులు హాహాకా
రంబులు సేసి రట్టియెడ వాని సారథి రథంబు నవరోహించి మై మఱచియును గించి
త్తును మొగంబునం దెలివి దప్పక యొప్పటట్లన కలకల నవ్వెడువిధమ్మున నున్న యన్నర
వరునిఁ గౌఁగిటం బొదివి గ్రుచ్చి యెత్తి యొప్పటియట్ల స్యందనంబున నిడుకొని
సంగ్రామరంగంబునకుం దొలంగం గొనిపోయె. సత్యకతనూభవుండునుం గెలుపు
గొనినయాటోపంబున రోదసీకుహరంబు భేదిల్ల సింహనాదంబు గావించుచు బలు
దెరంగులతూర్యస్వనంబులు చెలంగ నిజభటానీకమ్ములనిబిడకోలాహలమ్ములు
నింగి బగులఁ దన్ను నన్ను యగుబలభద్రుం డున్నచాయకు నడచి యతని మన్ననం
బడసి సకలసైన్యంబుతోడ నుత్సాహదోహలుం డై యున్నసమయంబున. ౧౧౧.
గీ. పసిఁడినీఁటిగ్రాత ♦ పనిమించుహొంబట్టు, హరువుతెరఁబొసంగు ♦ నందలమున
భోజకన్యనునిచి ♦ పురమునకనిచియా, శౌరిసమరభూమిఁ ♦ జేరవచ్చె. ౧౧౨.
క. వచ్చిబలరాముజయమున్, మెచ్చుచుసాత్యకినిఁగాంచి ♦ మిగులంగూర్మిన్
గ్రుచ్చికవుంగిటఁబొమవుచు, నచ్చక్రధరుండువారి ♦ నలరించెఁగడున్. ౧౧౩.
క. ఆలోనరుక్మియునుశిశు, పాలజరాసంధులట్లు ♦ బవరములోనన్
జేలుపడంగనుఁగొనియు, ద్వేలక్రోధుండయిసమర ♦ ధీరతదోఁపన్. ౧౧౪.
గీ. నడచిమురవైరియొక్కఁడె ♦ క్కడనటంచు, నాత్మభటమంత్రిజనముల ♦ నడిగికొంచు
రథసమునఁదాఁకుట యునప్పు ♦ డుభయసైన్య, ములునుదారసమయ్యెభూభువనమదర
క. తేరులుఁదేరులు నొక్కటఁ, వారణములువారణములు ♦ వాజులువాజుల్
వీరులువీరులుఁదలపడి, పోరఁగనద్భుతరసంబు ♦ పొంగెన్నిగులన్. ౧౧౬.
సీ. ఒండొంటితోఁదాఁకు ♦ నుద్ధతిబద్ధలై, పగులువేదండకుం ♦ భములతోడఁ
గొమ్ముకత్తులబిట్టు ♦ గ్రుమ్ములాడెడువీఁకఁ, జెక్కులౌనెమ్మేని ♦ సిరులతోడ

బల్లెంపుఁబోటుల ◆ జల్లెడకంతల, ట్లమరిననిడుదలౌం ◆ డములతోడ
నీటెబల్పోటుల ◆ నెగడొందు నెత్తురుల్, దఱుగకకురియుసా ◆ నములతోడ
రథికకార్ముకనిర్ముక్త ◆ పృథులబాణ, వర్షనీరంధ్రమార్గను ◆ ర్వారరుధిర
పూరములతోడనింతేని ◆ భీరువోక, భటులుగొనియాడమాతంగ ◆ ఘటలుపోరె.

క. ఏమనఁగవచ్చుఁదాదృశ, సామజసంగ్రామమునను ◆ జాల్కొనురుధిరో
ద్దామప్రవాహములలో, వేమఱుఁదేలెఁ శతాంగ ◆ విపులప్లవముల్. ౧౧౫.

ఉ. ఘోటకముల్ కరేంద్రముల ◆ కొమ్ములకై యెగఁబ్రాకిసాదిచే
యీటెలపోటులఁదనువు ◆ లెల్లకడందునియంగమాపుతుల్
ల్లాటికిఁగూలునట్టులుగ ◆ లావునుజేవయుఁజూపఁజూపఱుల్
నూటికొకండెవచ్చుపలు ◆ నోళ్లనుతించిరిమించివేడుకన్. ౧౧౬.

సీ. అరదంబులరదంబు ◆ లడరనడ్డముదాఁకి, కుంజరమ్ములు నేలఁ ◆ గూల్చనెడలుఁ
గరులుఁగరుల్ దాఁకఁ ◆ గడఁగిబల్ తేజులు, నూరారువెడఁదాఁకి ◆ బోరునెడలుఁ
దేజులుఁదేజులే ◆ తీర్చిపోరఁగఁదాఁకి, వడిఁగుంతములభటుల్ ◆ ద్రచ్చునెడలు
భటులుభటుల్ పోరఁ ◆ బటురథాంగతురంగ,గజములుక్రిందుగాఁ ◆ గవియునెడలుఁ
గలిగిసమరాంగణమ్మున ◆ క్తప్రవాహ, కేళికాలోలవేతాళ ◆ బాలికావి
హారరమణీయమయ్యెనునా ◆ శిరముఖసు, పర్వలసుఁజూడలోచన ◆ పర్వమయ్యె.

వ. అట్టియెడ నవ్విదర్భరాజనందనుండు రెండవఖండపరశునిమాడ్కిఁ బ్రళయకాలంబునం దోఁచునంతకునిపోలికఁ బౌలస్త్యమూలబలసంహారంబునకుంగడంగు రఘుపుంగవునితెఱంగున మహార్ణవంబుఁజొచ్చి కలంచి యాడెడు తిమింగిలంబుచందంబున ఖండనక్రియావిజృంభణంబు నెరపుచు వేదండతండంబులబృంహితధ్వనులును ఘంటానినాదంబులును శతాంగసంఘంబుల నేమిస్వనంబును గేతనకింకిణీసంకులక్వణనంబులును రథికవరులవిజయశంఖధ్వానంబులును ధనుర్గుణారావంబులును తురంగమంబుల హేషాఘోషంబులు ఖురవిఘట్టనసముద్భూతకఠోరనిర్హ్రాదంబులును వీరభటులచటులతరభుజాస్ఫాలనజనితనిర్ఘోషంబులును హాలాహలసన్నిభంబు లగు కోలాహలంబులు నెక్కుమ్మడిం గడంగ నిఖిలదిక్కులఁ దనరథంబుఁబరపి కొఱవిఁ ద్రిప్పినతెఱంగునఁ బరిభ్రమింపుచుఁ దూర్పునం దోఁచి పడమట నురవణింపుచు నుత్తరంబునఁ దోఁచి దక్షిణంబున నక్షీణపరాక్రమంబు మెఱయింపుచు మహాతాళసన్నిభంబగుధనువు సారింపుచు భల్లార్ధచంద్ర నారాచక్షురప్రకంకపత్త్రప్రముఖంబు లగుశిలీముఖంబులు పుంఖానుపుంఖంబులుగా నిగుడ్చుచు నగ్గలికమీఱ విడివడినదిగ్గజంబు

చందంబునఁ బెంపు దీపింప సాత్యకిప్రముఖయదుకుమారుల మిగుల నొప్పించి నేల
కుం గోలకుం దెచ్చినఁ గని బలంబులు చెదరి బెదరి నలుగడలఁ బాఱుచుటయుం గనుంగొని
యప్పుండరీకాక్షుండు మందస్మితంబు వదనారవిందంబునం గందళింపఁ బాంచజన్యం
బు పూరించి యెల్లవారల నుల్లసితకుతూహలంబున మగలునట్లు గావింపుచు సారథి
యగుదారకుం గనుంగొని యి ట్లనియె. ౧౨౧.

చ. అదెకనుఁగొంటె భోజతన ♦ యాగ్రజు తేరసితాశ్వయుక్తమై
విదితపతాకమై సమర ♦ వీధి వెలింగెడు వానిఁ దాఁకిదు
ర్మదమడగింపఁ గావలయు ♦ రథ్యములన్ వడిమీఱఁ బోవని
ష్ముదితమదీయ బాహుయుగ ♦ ఖోగ్రత వేల్పులు మెచ్చఁ జూపెదన్. ౧౨౨.

ఉ. ఈతఁడు నన్నుఁ గించుకయు ♦ నెంచఁడు నిక్కము బంటు పోలెదు
ర్నీతిపరుండు గాఁగ భగి ♦ నీహరణస్ఫుటరోషదారుణా
న్వీతమనస్కుఁడై మిగుల ♦ నిచ్చట వచ్చుచునున్న వాఁడు నా
చేతులలావుఁ జూడుమిఁకఁ ♦ జిక్కులఁ బెట్టెద వీని దారుకా. ౧౨౩.

క. అనుటయును దారుకుండ, ట్లనతని రథమున్ రయంబ ♦ లరభోజన్నృపా
లునితనయు నెదుట నిలుపఁగ, వనజాతాక్షుండు నెఱ్ఱ ♦ వాఱెడు చూడ్కిన్. ౧౨౪.

గీ. రుక్మిఁ గనుఁగొని తన సుకా ♦ ర్ముకమునందు, తూపులొక నూఱు నిన్నూఱుఁ దొడిగి యేయ
నావిదర్భేంద్రతనయుండు ♦ నన్నిశరము, లన్నిశరముల వారించి ♦ యాగ్రహమున.

క. మూఁడు శరమ్ములు కృష్ణుని, పోఁడిమి నెడనేసి కినుక ♦ పొంగఁగఁ గడిమిన్
వాఁడిబలు తూపు లొక్కట, నేడింటను మఱియు నేసె ♦ నీశులు మెచ్చన్. ౧౨౫.

గీ. అంతఁ బోక విదర్భభూ ♦ కాంతసుతుఁడు, మేటికరలాఘవంబున ♦ మెఱసి మిగుల
చిత్రశరముల నాతనిఁ ♦ జిక్కుపఱచి, యనియె దరహాసభాసురా ♦ ననము తోడ. ౧౨౬.

ఉ. గొల్లలు నీవు మెండుకొని ♦ కోడిగపున్ వగ లుల్లసిల్లవే
పల్లెలలోన వెన్నలును ♦ పాలును దొంగిలితిన్న యట్లయో
బల్లిదులైన రాసుతుల ♦ బల్మి యెఱుంగక యిట్టు లెన్ని నా
చెల్లెలి కాస నేసితివి ♦ సీ యని నవ్వరె నిన్ను భూజనుల్. ౧౨౭.

చ. తెలియవు గాక రుక్మిసము ♦ దీర్ణపరాక్రమలీల నీవు కా
దలహరుఁడైన నిల్వఁగలఁ ♦ డా వికటించి యిఁకేల కేల నే
విలుధరియించి నిల్తునఁట ♦ వేలుపు లెందఱు గూడి గొబ్బున మా
లలనఁ గ్రహించి పోవఁగఁ దలంచెనె జంబలకూలికైనియున్. ౧౨౮.

క. ప్రాణమ్మునీకువలసిన, నేణాక్షినిమగుడఁదెచ్చి ♦ యిమ్మునిలింప
స్త్రైణంబునీకువలసిన, నేణాక్షినిమగుడఁదెచ్చి ♦ యీకుముకుందా. ౧౩౦.

చ. కులముననోగుణమ్ములనొ ♦ కోరనుసంపఁదనర్చుకల్మినో
బలిమినొ రూపసంపదనొ ♦ భవ్యవిభాసముదీర్ణవృత్తినో
తెలియవుగాకమామదవ ♦ తీమణికేమిటఁబోలుదీవునీ
కలవడునెట్టులాగుణము ♦ లంబుజలోచననీకునబ్బునే. ౧౩౧.

చ. అనవినిశౌరివీనిద్దుర ♦ హంకృతిమానిచికొనియుత్తరం
బనువుగనీయరాదనుచు ♦ హస్తమునంగలదివ్యకార్ముకం
బునఁగడువాఁడితూపులను ♦ బూన్చిరయంబుననేయవానిపైఁ
గనకతనుత్రమంతయును ♦ కొవకలయ్యెమహాద్భుతంబుగన్. ౧౩౨.

క. హరిశరములనాతనిమై, మఱువప్పుడుదెగుటనడుమ ♦ మఱివేఱొకమై
మఱువుంగ్రమ్మఱఁదొడువుట, యెఱుఁగంబడదయ్యెజనుల ♦ కెవ్వారలకున్. ౧౩౩.

చ. బరవసమొప్పభోజనర ♦ పాలతనూజుఁడుచిత్రసాయక
స్ఫురణమునన్మురారినల ♦ సూతునిఁదద్రథఘోటకమ్ములన్
విరవిరఁబోవనేసుటయు ♦ నీరజనేత్రుఁడుపిన్ననవ్వుతో
మెఱయుచునాల్గుతూపులుస ♦ మిజ్జయసిద్ధికివింటఁగూర్చుచున్. ౧౩౪.

క. సురలచ్చెరువునఁజూడన్, నరనాథునిమీఁదనేసి ♦ ననునవిసూతుం
దురగములఁజంపెరుక్మిన్, విరథుంగావించెనతఁడు ♦ నిలిచెంబుడమిన్. ౧౩౫.

చ. పలుకయువాలుఁగేలఁగొని ♦ బాహుబలంబడరంగసింగముం
బలెనలరుక్మిచెంగునన ♦ భంగురలీలఁజెలంగురోసమ
గ్గలముగశౌరితేరికిని ♦ గ్రక్కునదాఁటిననజ్జనార్దనుం
డలుకచెలంగనందకము ♦ హస్తమునంగొనివానిడాయుచున్. ౧౩౬.

గీ. పరునికేలనున్న ♦ పలుకయువాలును, జిద్రుపలగుచుధరణిఁ ♦ జెదరనఱకి
వానిశిరముఁద్రుంపఁ ♦ బూనియురుక్మిణిఁ, దలచిచంపకుడిగె ♦ దైత్యవైరి. ౧౩౭.

క. తొడిబడిచంపఁగరాదని, యుడిగిమురారాతివింట ♦ నొప్పెడువహార్విం
జెడకేలుగట్టిచంపన్, జడియకుజడియకుమటంచు ♦ సరసోక్తులతోన్. ౧౩౮.

క. నీవఱచినయఱపులుమఱి, నీవేయెఱుఁగుదువుతెలుప ♦ నీతోడుసుమీ
బావాయనితలగడ్డము, రేవులువాఱంగవడిగొ ♦ రగివిడిపించెన్. ౧౩౯.

క. కురిసెంబువ్వులవానలు, నెరసెందివియెల్లఁదూర్య ♦ నినదస్వనముల్
దొరసెన్ వంది స్తవములు, విరిసెన్ మునిమానసార ♦ విందమ్ములంతన్. ౧౪౦.

గీ. ఇట్లుజయలక్ష్మిఁగైకొని ♦ కృష్ణుఁడప్పు, డన్నబలరాముఁడెంతయు ♦ నాదరింప
సాత్యకిసమగ్రభక్తిమై ♦ సాఁగి మ్రొక్క, నలవుబలిమియు మెఱయ సై ♦ న్యములుగొలువ

క. పూరించెఁబాంచజన్యము, వైరించిన్నిగులఁదనిపి ♦ వైరముడిపియున్
భైరవభేరీరవములు, బోరుకలఁగఁదనదుసైన్య ♦ ములనడిపించెన్. ౧౪౨.

వ. అంతనక్కడ. ౧౪౩.

క. చావునకుఁదప్పిమగుడం, జీవితులైనట్టిమగధ ♦ శిశుపాలనృపుల్
త్రోవజతఁగూడిచనిరిని, జావాసమ్ములకునాన ♦ నానతముఖులై. ౧౪౪.

క. అలరుక్మిరుక్మవసనుఁడు, తలయునుమూఁతియునుగొర్గి ♦ తనువిడుచుటకున్
విలపించుచునేవగను, న్గెలుతున్ శౌరిననియందె ♦ నెలకొనియుండెన్. ౧౪౫.

క. అద్దనుజదమనుఁడంతట, నుద్దవిడిన్ నడచినడచి ♦ యుత్సాహముతో
నద్దంపుబిల్లకైవడిఁ, బొద్దొకబారెంటనున్న ♦ పోలికఁదోఁచన్. ౧౪౬.

మ. బలదేవున్ గరిమీరుసాత్యకియుఁ శుం ♦ భన్మత్తమాతంగపు
ష్కలగంధర్వశతాంగవీరభటసం ♦ ఘాతంబుతో నొప్పనీ
విలసత్సైన్యముభక్తిమైఁగొలువఁగా ♦ విచ్చేసితద్ద్వారకా
నిలయంబెల్లనలంకరింపుఁడుశుభా ♦ న్వితక్రియాచాతురిన్. ౧౪౭.

క. ఈవేళకురైవతక, గ్రావంబుననిల్చిరేప ♦ కడనరుదెంతున్
నావినియట్లనకొకని, రేవతీరమణుంశుచనిపు ♦ రిన్ నివసించెన్. ౧౪౮.

క. అనుటయునభిమన్యుసుతుం, డనఘాత్మకభోజకన్య ♦ హరిపరిణయమై
తనిపినకథయాద్యంతము, వినవేడుకయయ్యెఁదెలుప ♦ వేయనియడుగన్. ౧౪౯.

శా. శ్రీవత్సాంకితవక్షయాదవపురీ ♦ సింహాసనాధ్యక్షుల
క్ష్మీవరిష్ఠకటాక్షరాత్రించరకుం ♦ భిద్రాతహార్యక్షనా
నావాచంయమిలక్షభక్తజనతా ♦ నందక్రియాదక్షరా
జీవశ్రీకలితాక్షభూరికరుణా ♦ సిక్తస్ఫురద్వీక్షణా. ౧౫౦.

క. కృష్ణావ్యసనవికర్శన, తృష్ణాసంతానదంతు ♦ రితహృత్కమలా
కృష్ణాహిసమభుజాయుగ, కృష్ణాహ్వయమోచితప్ర ♦ కృష్ణాఘఘనా. ౧౫౧.

ఉపజాతి. దానవనృపాలాగమనవిలోలా ♦ తతభుజకలితసుదర్శనలీలా
ఆనతకోలాహలపరిశీలా ♦ యతపదకటకమహాదవఖేలా

భానుసమానాభరణవితానా ♦ పరమపదమథనప్రకటాద్యానా
దీనవిధానాధికరుచినిచయా ♦ ధీనఖగేనాదివిజవిధానా. ౧౫౨.

గద్యము.

ఇది శ్రీమన్మదనగోపాలశాశ్వతకటాక్షవీక్షణావాప్తచతురసాహితీవైభవ
వక్రపామాత్యతనూభవ మంగమాంబాగర్భశుక్తిముక్తాఫల మా
ర్గణవిశ్రాణితమహాఫలకోవిదనుతభాగధేయ కోటీశ్వర
నామధేయ ప్రణీతంబైన భోజకన్యాపరిణయం
బను మహాప్రబంధంబునందు

చతుర్థాశ్వాసము.

పంచమాశ్వాసము.

క. శ్రీవసుదేవమహాన్వయ, పావననిజచరణచిహ్న ♦ పరిశోభితబృం
దావనసఫలీకృతపద, సేవకరుణావిశాల ♦ శ్రీగోపాలా. ౧.

వ. అవధరింపుము పరీక్షిన్నృపాలునకు శుకమహాయోగి యిట్లనియె. అట్లు గోపాలదేవుండు కామపాలు వెంబడి నిజసైన్యంబుల ద్వారకాపురంబునకుఁ బనిచి తదుపాంతంబునం దనరురైవతకధరాధరసమీపోద్యానానవద్యనిర్ఝరతటంబునం గనుపట్టుపున్నాగకాననంబున నివసితస్కందావారుండగుచుఁ బచ్చనూరెపుటంపుఁబటకుటీరంబునఁ గతిపయపరిజనంబులు గొల్వఁ జైద్యమాగధభోజనందనులపరాభవంబును దమవిజయంబులును బహుప్రకారంబుల యదుకుమారులు వేర్వేఱఁ గీర్తింప నిష్టాలాపంబులఁ బ్రవర్తిల్లుచున్న సమయంబున. ౨.

చ. మనుజతనున్న తావకను ♦ మారిమనోరథమెల్ల సార్థమై
తనరెడునట్లు బాహుబల ♦ దర్పమెలర్పఁగఁ గంసవైరిదు
ర్జనులఁ దృణీకరించి స్వవ ♦ శంవదగా నొనరించెనంచుఁ దో
యనిధికిఁ దెల్పనోయనఁగ ♦ నబ్జహితుండు ప్రతీచికిం జనెన్. ౩.

మ. స్వకవిద్యోతవసుప్రజం బడరస ♦ ర్వంబున్ బరక్షోణిభృ
న్నికటోద్యత్కటకంబుఁ జెందియు ఘనా ♦ నీకానురాగాదియై
సకలోర్వీజనసేవ్యుఁ డయ్యె నినుఁ డేం ♦ చన్ భూరితేజుండు శ
త్రుకులాంతస్థితుఁ డయ్యుఁ బూజ్యుఁడె కదా ♦ రూపింప నెవ్వారికిన్. ౪.

చ. రమణుఁ డతిత్వరాప్తివన ♦ రాశిని వేగము చెంద నేగు నో
సమముగ నేగలేక వెను ♦ చక్కనిఁ జిక్కుచుఁ జాయ, వచ్చుమా
ర్గమునకుఁ జుట్టిరా నభిము ♦ ఖంబుగఁ బోయెదనన్న మాడ్కిఁ బ
శ్చిమదెస మానితూర్పునకుఁ ♦ జేరెను దంచితదీర్ఘరూపతన్. ౫.

చ. అలవనమాలిరూపమున ♦ నంబుజమిత్రుఁడు తా సుబశ్చిమా
చలమున నిల్వఁ దత్కులము ♦ సాములు చాలఁ దదీయభాగ్యపు
ష్కలతను సంతసిల్లి పొడ ♦ గానఁగఁ దెచ్చిన హాటకాంబర
మ్ముల కరణిన్ నగాగ్రములఁ ♦ బొల్చె జరత్కిరణప్రకాండముల్. ౬.

మ. అతిసంధ్యారుణితాంబరోల్లసదుదా ♦ రాబ్ధీశదిక్కామినీ
గతుఁడైయేఁగెఁబ్రియాతనుండునిజప ♦ క్షస్థద్విజవ్రాతముల్
వెతచెందంగనుదేజముందొరఁగియు ♦ ద్వేలానుబంధంబుతో
డుతపాతిత్యముగాంచెసత్పథముపాం ♦ థుల్ మానియంతంతకున్. ౭.

మ. *అరిస్త్రీవ్యూండగుప్రాణభర్తసమయా ♦ యత్తుండుగానన్ బ్రకా
శరమల్పాంబరవాహినీపతిభజిం ♦ చన్ జూచిపత్త్రిస్రవ
ద్గురుమాధ్వీకరసాశ్రుపూరయగుచున్ ♦ దోడ్తోవికాసత్వమున్
దొరఁగెన్బద్మినిసారసాస్యవిగళ ♦ ద్రోలంబనిశ్వాసయై. ౮.

గీ. కరములాకవేయుగలిగియుఁ ♦ దరణిదైవ
వశతమున్నీటమునిఁగిన ♦ వార్తశకుని
వితతిదెలుపంగఁబద్మినుల్ ♦ వినిమొగమ్ము
ముడిచెననసీటఁగలపద్మ ♦ ములుముడింగె. ౯.

మ. కరుణన్ బ్రోచినమిత్రుఁడేగెనుగళం ♦ కంబూనుచెల్లప్పుడున్
గురువిద్వేషినిశాచరుండనుచులో ♦ కుల్ నిందగావించుని
ష్ఠురభావుండరుదేరఁగీడ్పడుచునం ♦ చున్ విచ్చుమోగ్గచనెన్
జరితార్ధాత్మకళత్రవృత్తమగుచున్ ♦ జక్రద్విజవ్రాతముల్. ౧౦.

మ. సమయత్మోతలభర్తపశ్చిమదిశా ♦ శైలేంద్రమున్ లోహనా
శమునూత్నంబుగసంఘుంటించిదృఢతన్ ♦ లక్షింపఁబద్మాప్తబిం
బము పేరందగుగుండుఁబూన్చినిగుడిం ♦ పందన్మహాపాతసం
భ్రిమభీతింబతెజోడువీడుచువుజ ♦ క్రంబుల్ చనెన్ దిక్కులన్. ౧౧.

సీ. ఉదధిరాజన్యుని ♦ యొడ్డోలముగనంచుఁ, బట్టినదీపికా ♦ పాళియనఁగ
నంజనద్విపరదా ♦ గ్రాఘాతనిర్ధూత, పరమహీంధరధాతు ♦ పటలమనఁగఁ
ద్వరనేగురవిఁగూడి ♦ యరుగఁజాలకవెన్క, నిలిచినజరదంశు ♦ నికరమనఁగ
సమయనిదాఘుకా ♦ లమునసెక్కటఁదోఁచు, వనధనంజయమహా ♦ జ్వాలలనఁగ
మందమందేహదేహాని ♦ ష్యందిబహుళ, వర్ధితోదారరుధిరస్ర ♦ వంతులనఁగ
నపరజలనిధిగర్భర ♦ త్నాంశుతతికి, దాయయొయ్యనసంజకెం ♦ జాయదోఁచె. ౧౨

---

* అరి=చక్రవాకము, శత్రువు.

చ. ఇనుఁడపరాద్రిఁ గానఁ జరి ♦ యించుచుఁ జీఁకటి వేఁటలాడఁ గాఁ
జనుటయుఁ దన్మహాగహన ♦ చారిజనమ్ములు నూకరాదికా
ననమృగపాళిక ంగలఁప ♦ నల్లడలం దవిలించినట్టియ
య్యనలమనంగ సంజరుచి ♦ యద్దెసనుద్దవిడింగనంబడెన్. ౧౩

మ. దివసగ్రీష్మదురంతదుర్దశ వెసం ♦ దీఱం గరంగ ద్రధాం
గవిహంగాహ్వయహంసము ల్డెసలు ద్రా ♦ కన్ బాంథ హృత్పద్మముల్
దివు రొందన్ వడిఁ గ్రమ్ము మేఘతతిరీ ♦ తిన్ గాఢ దీవ్యత్తమో
నివహంబొక్కటనాక్రమించె యమునా ♦ నిర్యత్ప్రభా ధోరణిన్. ౧౪.

సీ. ప్రకటీకృత గుహాంత ♦ రంగికత్వంబయ్యు, నుపచితబహుతార ♦ కోదయంబు
దూరితశకునివి ♦ హారాత్తశయము య్యు, గర్వభ్రమదులూక ♦ కలకలంబు
వినిహితప్రజ్ఞాన ♦ యనభోజనమ్మయ్యు, జహదబ్జ బాంధవ ♦ జాతవృత్త
మాపాదితశ్యామ ♦ లానుభావంబయ్యుఁ, బరిభూతమాతంగ ♦ వైభవంబు
నగుచుఁ గనుపట్టె వెసనంజ ♦ నాభ్రవిభ్ర, మభ్రమరవార సారస ♦ మగ్రజాగ్ర
దక్షసారమసారవి ♦ హారహారి, భూరిసంతమసప్రభా ♦ భూతమహిమ. ౧౫.

మ. మొనసెన్ లోకములోన నెల్లెడల సం ♦ పూర్ణంబుగా నంగజా
తుని తేజోమయవహ్ని యన్మతికిగు ♦ ద్ధుల్గానిరుల్ ధూమమై
యునికిం జెందెనుగాకతక్కొనను యో ♦ యో ధూమవాన్ సాగ్నిమా
ననుతర్కానుగతోక్తిసద్విబుధలో ♦ కారాధ్యమై యొప్పునే. ౧౬.

చ. వనజద శేక్షణుండగుచు ♦ వర్తిలు భానుఁడు యోగనిద్రకై
వనధిఁ జొరంగ మున్ గుహల ♦ వారనిభీతినడంగియున్న య
ద్దనుజకులమ్ము నల్లడల ♦ దర్పవిలాసములు ప్పతిల్లఁ బై
కొనియెననంగఁ గప్పడియె ♦ ఘోరతమోవిభవంబపారమై. ౧౭.

గీ. యమునజాహ్వవిమిాఁదిరో ♦ సమునని గిడి
మించిమిల్లోకములనాక్ర ♦ మింతు ననుచుఁ
బెరిఁగెనోయనదట్టమై ♦ యిరులు గవిసె
మెండుకొనియుండు కౌటుక ♦ కొండయనఁగ. ౧౮.

సీ. రేరాయనికిఁ బొక్కు ♦ తారావఘామణి, కటిచాయనును బట్టు ♦ గాఢరింప
వేయుకన్నులవాని ♦ దాయ నెంచునహల్య, నీలాలసరులంచు, ♦ బాళిఁ దాల్ప

దహనునాత్మఁదలంచు ◆ తపసిరాయిల్లాంధ్రుఁ, కప్పుకుప్పసములు ◆ గాఘటింప
శివునిమరులొక్కన్ను ◆ వివిధతాపసకాంత,లిందీవరములుగా ◆ నెంచిముడువ
నిగిడెజగములఁగలకంఠ ◆ నీలకంఠ,కంఠకాదంబకరదంభ ◆ ఖంజనాభ
కజ్జలద్యుతిహారినీల ◆ ఘనతమాల,ఘోరరుచిపూరమగువంధ ◆ కారమపుడు. ౧౯.

చ. సమయమహావణిగ్వరుఁడు ◆ సాంద్రమయూఖగుణప్రసక్తిచే
నమరినమండలాఖ్యమగు ◆ నట్టికటాహమునన్ ఘటించియ
క్కమలహితున్ వరార్ణవము ◆ ఖంబునడించమునింగియాతఁడొ
క్కమొగివెలార్చుముత్తెముల ◆ కైవడిఁదారలెసంగెబోరునన్. ౨౦.

క. రవిమండలగండోపల,మవలన్ జరమాద్రినుండి ◆ నంబుధిఁద్రెళ్లన్
గవనెగసినజలకణముల,హవణునఁదారకలుమింట ◆ నంతటఁదోఁచెన్. ౨౧.

మహాస్రగ్ధర.

కువలాధీశప్రియామల్ ◆ కుతుకపరిణతిన్ ◆ గూడుపెండ్లిన్ దిశాళుల్
రవితేజస్తప్తనష్ణు ◆ త్రపధకగగన ◆ భ్రాష్ట్రిమందుంచివేఁచన్
యువతీమానాఖ్యధాన్యం ◆ బుఱకపెటులుసో ◆ నుద్భవల్లాజలోనా
దివిఁదారాస్తోమమొప్పెన్ ◆ ధృఢనిజమహిమన్ ◆ ధిక్కృతాధ్వన్యమాచున్.

సీ. సంధ్యాభుజంగికా ◆ సంజనితాండముల్, తారాధ్వపున్నాగ ◆ కోరకములు
పద్మాప్తహయముఖో ◆ త్పతితడిండీరముల్ ◆ ‡ దిష్టశగత్సమా ◆ కృష్టహంస
లధివిష్ణుపదసము ◆ ద్యత్పునర్భవములు, రాజాగమవికీర్ణ ◆ లాజచయము
లభ్రమహార్ణవో ◆ ద్యద్బుద్బుదమ్ములు, రవికరతప్తాంబ ◆ రశ్రమాంబు
లధికనృత్యద్గిరీశో ◆ త్త ◆ మాంగవిభ్ర,మద్దివిజలోకవాహినీ ◆ మహదుదగ్ర
వీచికాన్యోన్యఘట్టనా ◆ విదళితాభ్ర,శీకరములొప్పెఁ ◆ దారకములు. ౨౩.

ఉ. ఉరవడిసొక్కమొత్తముగ ◆ నుర్వియునాకసమావరించిభా
స్కరుఁడపరాబ్ధిఁద్రెళ్లునెడఁ ◆ గ్రక్కునఁదోఁచిమహాంధకారమ
త్తరణిమయూఖసంతతుల ◆ త్రాళ్లనువ్రేలఁగఁగట్టినట్లమం
దిరములకజ్జలాంకనవ ◆ దీపకలాపములొప్పెనయ్యెడన్. ౨౪.

మ. సముదాహాంకృతినున్నసంతమసవ ◆ ర్షాకాలమున్ బోవవి
క్రమలీలన్ గుముదాంబుజన్మలలరం ◆ గాఁగాశసంఘప్రసూ

‡ దిష్టము = కాలము.

నములైచుక్కలు పర్వఁ జూచితనయం ♦ తం జేరుహంసాళివా
నమరెఁ దూర్పునఁ దెల్పు ప్రాక్కపటకాం ♦ తానందహాసంబనన్. ౨౫.

శా. జీవంజీవకులాన్న రాశిరజనీ ♦ శీతప్రభోద్వాహవే
ళావేల్లత్ప్రతిశీరసంతమసవ ♦ ర్ణాపశ్చిమద్యోతక
ప్రావీణ్యోదయసప్తపర్ణసుమనః ♦ పాంసూత్కరంబో యనన్
భావింపందగెశుభ్రదీధితిసుప ♦ ర్వస్రోతోదిగ్వ్యాధికన్. ౨౬.

క. ఆకాశసింధుమధ్యత, లాకల్పితచంద్రమండ ♦ లాభిధవిలస
ద్వ్యాకోచపుండరీక, వ్యాకీర్ణపరాగములన ♦ నలరెనుదీప్తుల్. ౨౭.

వ. వెండియు నప్పండువెన్నెలలు పథికజనదండనమ్మునకు దండు వెడలెడు పుండరీక కోదండుని యఖండితజయసమృద్ధిం గోరి యతని యండ జగమున మెండుకొను కుతూహలంబున నిండారం జల్లెడు బొండుమల్లియల తండంబు లనియెడు సేసవెల్లువల తోఁడి హల్లీసకవిలాసమ్ముల నుల్లసిల్లుచు దివససమయంబున తీవ్రతాపసలవలన నగు నాయాసంబు సైరించి కించిన్నిమీలితమ్ము లగు నయనంబులతోడఁ బరితాప ముస్సహామహాగహనదహనమధ్యంబున సకుటుంబంబుగఁ దపంబు సవరించుచున్న తమకు దైవవశంబునం దపఃఫలంబు చందంబునం బొడకట్టిన బృందారకబృందకీర సందోహబింబం బగు నిందుబింబంబు లోచనానందంబు సంధిల్ల నాలోకించి బంధుగులకెల్ల విందు సేయం బూని సితకైరవపరాగశర్కరాసారంబును నాలబ్ధముగ్ధ హిమకరపరిణతకిరణస్నిగ్ధంబును నాముక్తనక్తంకరశిలాస్రవదచ్ఛసలిలంబును గా నామెతకుఁ జేరిన యనుంగులుం దాము బంతులు దీరి క్రొత్తవెన్నెలలఁ గుత్తుకల బంటిగా మెక్కి తమతమ చక్కొరబొమ్మలం గలసి ముక్కుముక్కునం గదియ నొక్కుచు నెక్క నెక్కలం గదియ నక్కునం జేర్చి మిక్కుటం బగు తమిం జొక్కుచుఁ గడుపు నిండినం ద్రోచుటకునుం బలె మెడలు నిక్కించి యెల్లదిక్కులం గనుంగొను మదచకోరవారంబుల తోరంబు లగు నానందరసపూరంబులం గలసి యినుమడించెనో యనం దులకించుచు నంబురుహామిత్రుం డస్తశిఖరిశిరంబున కరిగినది మొదలు నాత్మవల్లభులం బాసి యాయల్లకాతిరేకంబునం బొరలుజక్కవ జవ్వనుల మిక్కుటం బగు నెవ్వగలం గనుంగొనం జాలక పరితపించుచుఁ గమలాకరాధిదేవత కన్ను మొగిడ్చెనో యన ముడింగెడు నెత్తమ్ములం దొరంగి యంగజ బిరుదకాహళస్వనంబులం బోని నిజస్వనంబు లనియెడు మేలుకొలుపు పదమ్ముల మేలుకొను నిందీవరంబుల కరిగి యందు నలుగడలం జిందు మకరందబిందువుల

సందడిం గ్రంగుకొనుచుందిందిరమ్ముల నసితోత్పలంబులం దీర్చిన యచ్చనగండులని పట్టి యాడం బోయి యవియునుం దవుల కవలం జనం జూచి నవ్వెడు కామినుల హాసంబుల కనుప్రాసం బై ప్రాణవల్లభులతోడ నపరంజిగిన్నియల నించినమధుర మధురసంబులు మఱియుమఱియును బర్వంబునం ద్రావు పువ్వుఁబోణుల తార ప్రహారభాపూరంబులచే రాజిల్లుచుఁ బ్రసవచాపప్రతాప దావానలంబున రజతాచలంబును నీరుగాఁగఁ గ్రంగిన సరసిజభవాండకుహరంబున వెల్లివిరిసెనోయన భువన త్రయంబును నాక్రమించిన పంచబాణజనకుని పాదారవిందంబునం బొడమిన కారణగుణంబున భాగీరథీదేవి తానును లోకత్రయంబు నెల్లెడ నావరించం గడంగెనో యన విష్ణుపదంబగు వియత్పదంబునకుం గలవిస్తీర్ణత్వంబు తనకులేకుంట కారణం బేమియని విష్ణుపదంబ యగుకలశవారాశి వలన నంతయుం బెరిఁగివచ్చెనోయనం జూపట్టె. అట్టియెడ యనువీరుండు పటకుటీరాంతరంబుననుండి యక్కుండినపు రాధిపతికూఁతుం దలంచి మదనమాధవ మలయమారుత మధుకరనికర మత్తపర భృత మరాళప్రముఖంబులగు మానసోద్దీపకంబులకు మఱియు మఱియునుం దల్లడిల్లుచు హల్లకరచితసముల్లసితపర్యంకభాగంబున మేను చేర్చి విరహతాపంబునం బొరలుచుం దనమనంబున. ౨౮.

శా. ఆమోమాతలిరాకనందగినకే ♦ లాచిన్నిచెక్కిళ్ళడా
లాముద్దుల్ వెదచల్లు మోవిజిగియా ♦ యందంపుఁగన్దోయితీ
రామాయంపుమెఱుంగుఁగౌనుభళిరా ♦ యజ్ఞాతులందెందులే
దేమోమన్మథుఁడిట్టివస్తువునుదా ♦ సృష్టించెబల్ నేర్పునన్. ౨౯.

క. అనుచుంబలువిధములన, వ్వనజేక్షణఁదలఁచితలఁచి ♦ వసరుచురాఁడో
యినుఁడుదయశిఖరికనుచున్, ననుచుందమితోడవృష్టి ♦ నాథుండుండన్. 30

గీ. ఉడుపథంబునుకడలిసె ♦ ల్లెడలఁబరఁగు, ఫేననికరంబుతత్ప్రమ ♦ యానిలంబు
కడఁగియొకమూలఁద్రోచెనాఁ ♦ గనఁగనయ్యె, నస్తగిరిఁదేజమెడలియ ♦ య్యమృత [కరుఁడు

మ. మదభృత్కోకిలకాకలీనినదశుం ♦ భజ్జన్యసంరంభపూ
ర్వదశాసూచకకాహళోగ్రరవమై ♦ వర్తిల్లుసైన్యంబుతో
నదయుండైమరుఁడాప్రభాతమునుబాం ♦ థానీకముస్నొంచినెం
చిదయన్ధర్మపువారవట్టైననమో ♦ సెన్ దాన్రమచూడెఘుముల్. 3౧

మ. అరవిందాప్తుఁడుపశ్చిమాచలతటిం ♦ బ్రాపించునవ్వేళనా
క్షత్రరుచుల్ పొషకునందుఁదాఁచుటమదిం ♦ దర్కించిచంద్రుండునా

త్తరుచుల్ పావకనందుఁడాఁచె సొయనన్ ♦ దర్శింపఁగానయ్యెమం
దిరదీపంబులు పాండురప్రకటదీ ♦ ప్తప్రక్రియాధుర్యతన్. 33.

చ. కరములు చల్లఁజేసి జన ♦ కాండములన్ గుముదాప్తిఁగూడఁగా
నరసినరాజు నిట్టులప ♦ రాగతఖేదము చెందవచ్చునా
ఖరకరుఁడా త్మనీనవసు ♦ ఘాతకుడన్ భయమట్టిలోపలన్
జెరసియదృశ్యులైరటుగ ♦ జింపఁగనయ్యెడు చక్రసైనికుల్. 3౪.

ఉ. మేలుగఁబద్మినీస్థలిని ♦ మిక్కుటపాతమినుండినాథుఁడో
హేళివివృద్ధరశ్మలర ♦ హింజను దేరఁదదీయవర్ణకో
ద్వేలరుచుల్ నిజాంగమున ♦ వింతయికన్పడుచుండవెల్వడెన్
లోలగరున్నవాంశుకమ ♦ నోహరమైభ్రమరంబుగ్రక్కునన్. 3౫.

శా. కాలంబోనిజధామమిత్రతతపో ♦ కంగుందురే రాజు పెం
పాలంబొందక భీమలక్షణగదా ♦ వాప్తిన్ గళత్ప్రాయుఁడై
దీలంఖుస్థలిఁవ్రాలఁజూచి ప్రమదో ♦ దీర్ణాస్యతన్ భాస్కర
శ్రీ లెల్లన్ విలసిల్లె లోకమునసం ♦ జీభూతదిక్చక్రమై. 3౬.

ఉ. మీఱుపరాశఁజెందితన ♦ మీఁదిరుచిన్ విడనాడిపోవఁగాఁ
గైరవిణీవధూటిపతిఁ ♦ గన్గొనరోసిగళాంతనిర్గళ
ద్దూరిహిమాంబునేత్రజల ♦ పూరము పత్రగణంబులందు వే
మాఱునుజిందువందవుచు ♦ మానకరాక మొగిడ్చెఁగన్నులన్. 3౭.

సీ. ఉదయసౌధముచేరు ♦ నుగ్రభానునిమ్రోల, వఱలు చెంగావిపా ♦ వడలనంగఁ
బతిరామికెదభీతి ♦ పరఁగమేల్కనియున్న, శచిదృగంచలఘన ♦ చ్ఛాయయనఁగ
నినురాకవిని నంత ♦ నెనురేగువలరథాం, గములమనోద్ధరా ♦ గంబనంగఁ
బ్రాచ్యనగపాళిక ♦ ప్రవరుండుదాల్చిన, సరిగంచుతోపుప ♦ చ్చడమనంగ
వైజయంతమహాహర్మ్య ♦ వర్ణనీయ, తప్తహాటకమయకుంభ ♦ ధామమనఁగ
నడరెనంతంతఁదోలుచక్కి ♦ నాక్రమించి, పూరితజగజ్జనావంధ్య ♦ పూర్వసంధ్య.

సీ. చక్రపాలనవృత్తి ♦ సవురుగాంచినమేటి, తమ్ములకెల్లమో ♦ దంబువాఁడు
గతవసువులు మర్లఁ ♦ గనినట్టిగుణశాలి, కర్మకోటుల నెల్లఁ ♦ గనినవాఁడు
దోషాన్నతినిబాయఁ ♦ ద్రోచినతేజస్వి, యామ్నాయపూర్ణదే ♦ హంబువాఁడు
తన్నుఁజెందినరాజుఁ ♦ దన్నుపూర్ణగుణుండు, జడగతినిరసించు ♦ కడిమివాఁడు

దనరెఁబూర్వధరాధినా ♦ థప్రశస్త, సేవ్యమానసింహాసన ♦ శిఖరమందు
మహితధాత్రీసురాఘన♦మంత్రపసక్తి, ఖండితాత్తీయదుర్వ్యాద ♦ కాండుఁడగుచు.

వ. ఇత్తెఱంగునఁ బ్రభాతసమయంబగుటయు నయ్యదుకులాధ్యక్షుండు తుంబురునారద ప్రముఖులగుదివ్యగాయకులు ప్రాభాతికగానసంపద మేలుకొలుపులు వినిపింప నిమ్నర మేలుకని సుఖశయనంబు నుడుగునుద్ధవాదుల నాదరావలోకనంబుల నాదరింపుచుఁ గాల్యకరణీయంబులు దీర్చి వివిధమణిగణస్యూతవిచిత్రతర సభాభవనసదృశంబుగా సంఘటించినపటకుటీరసభాంగణంబునఁ దద్దయునమర్చిన యుదిరకెంబట్టుగద్దియ నధివసించి బిరుదపదకటకచటులరుచిపుంజరంజిత చరణకంజాతయుగళుండును హిమసలిలసేకసమ్మిళితగంధసారకస్తూరికావిరచితనిజాంగరాగతరంగితసౌరభాభోగసంవాసితఘ్రాణభోంతరుండును హారకేయూరకంకణాంగుళీయకమకరకుండలకిరీటాదిదివ్యభూషణభూషితుండును హిమసలిలసేకసమ్మిళితగంధసారకస్తూరికాది నిఖిలజనమనోహరమాల్యకనకవసనాలంకృతుండును నగుచు మంత్రిజనబుధకవీంద్రవైణికవారకాంతామణులు సముచితప్రకారంబునం గొలువ నిలువుటద్దంబున నిజరూపసౌష్ఠవంబాలోకించి యంగవంగనృపాలపుంగవుల కుమారులు వింజామరలును మాళవుండు తాళవృంతంబును గుకురునరపతి ముకురంబును గాశ్మీరుండు కాళాంజియును గళింగుం డడపంబును సౌరాష్ట్రమండలాధిపతి గిండియును బూని తమతమ యవసరంబు లెఱింగి తరంగితభక్తిం గొలువ వేత్రధరసహస్రసాహోనినాదంబుల మేదిని యదరఁ ధరగహ్వరంబులం బ్రతిధ్వానంబులు నిగుడబహువిధోపాయనపురస్సరాయాతనూతనభూతలాధీశ్వరప్రణామంబులు కటాక్షవీక్షణంబుల నంగీకరించుచు నుదంచితవైభవంబుననుండి సైన్యసుగ్రీవమేఘపుష్పవలాహకతురంగమసంగతంబును గింకిణీశతసంకులంబును ననర్ఘమణివిభూషితస్తంభసంభృతవైనతేయచిత్రకేతనవిభూషితంబును నగుశతాంగంబు నధిరోహించి ద్వారకానగరంబున కరుగందలంచి కదలి రైవతగిరిసమీపంబు చేరి తదీయశిఖరసౌభాగ్యంబులు కనుంగొన నవధరించుసమయంబున. ౮౦.

కం. దారకుఁడపుడిట్లనియెన్, శౌరికి రైవతకశిఖర ♦ సాలవిశాల
శ్రీరుచిరతావలోకన, హారికిమ్ము నుమధురసముచి ♦ తాలాపములన్. ౮౧.

సీ. శిఖరసంశ్రయణవి ♦ స్మృతదిత్యపత్యరాడత్యాహితాదిత్య ♦ పత్యనీక
మవిరళకటకఘూ ♦ సవిలోలగవిరధ్యదీర్ఘీకృతతుషార ♦ దివసచయము.

సానుపతజ్ఝరీ ♦ జలకణవ్యాక్లిప్త, ఋక్షసమ్మిళితాంత ♦ రిక్షపదము
నైకగైరికవిభా ♦ నవకోరకచ్ఛటా, సురుచిరకింశుకా ♦ శోకభూజ
మింపెకనుఁగొంటెకిన్నరీ ♦ మృదులగాన, తానమానవితానైక ♦ తానభుజగ
రాజఫణరత్నసతతనీ ♦ రాజనోప, చారశుభహారియీనగ ♦ స్వామిశౌరి. ౪౨.

ఉ. కంజభవాదిదేవతలుఁ ♦ గాననిదేవరరాకకెంతయుఁ
రంజిలియీనగరాధరము ♦ గ్రక్కునఁబూవులదోయిలిచ్చెనా
మంజుగతిం జెలంగెడుస ♦ మగ్రనితంబతటీగళర్ఝరీ
సంజనితాంబులేశవిల ♦ సన్నవమౌక్తికపాళినెల్లెడన్. ౪౩.

ఉ. ఎన్నఁగరోహణాచలము ♦ హేమనగేంద్రమురూప్యభూధరం
బున్నిజసంపదన్ సకల ♦ ముబ్భవదర్థముదెచ్చియీగిరిం
బన్నుటఁజేసియోయనఁగ ♦ భాసురరత్నసువర్ణరూప్యమై
మిన్నులుముట్టుచున్నయది ♦ మించినవేడ్కఁగనుంగొనందగున్. ౪౪.

సీ. కమలాకరానేక ♦ విమలాంబుజానీక, కమలావిభూషితా ♦ గ్రస్థలంబు
మలయానిలస్ఫుర ♦ ద్వలయావృతనికుంజ, నిలయామరీగాన ♦ నిబిడతరము
మణిలసన్మేఖలా ♦ ఘృణిగణభూతత, రణికిరణోచ్ఛటా ♦ రంజితంబు
కేసరాళిపరాగ ♦ ధూసరాళినినాద, మాసరాక్రీడన ♦ మంచితంబు
కిసలవిసరఫలాస్వాద ♦ మసృణనినద, పికశుకవ్రాతసంతత ♦ భీతపథిక
నిబిడసహకారతరువాస♦నిత్యసుఖిత, గరుడగంధర్వయక్షమీ ♦ గిరివరంబు. ౪౫.

సీ. శిఖరచరత్సుర ♦ స్త్రీనికర్పణీనూత, మసృణపార్వకచంద్ర ♦ మండలంబు
సంతతాకృష్టకీ ♦ చకకాగ్రవిచ్ఛిన్న, కరకాద్విరుక్తన ♦ క్షత్రకంబు
కనకవప్రాంభోజ ♦ గర్భసంవ్యానిత, నిర్మలమందాకి ♦ నీపురంబు
బాహుప్రతాపప్ర ♦ భావవిభ్రాజిత, వీతగైరికరజో ♦ విస్తృతంబు
వకుళవన్యాపముల్లస ♦ న్మకుళగంధ, లోలవాచాలమధుకరీ ♦ జాలనినద
సంతతాకృష్టసంతాన ♦ సతతసక్త, మధుపనికరంబుకంటెయి ♦ మ్మహీధరంబు.

క. అనిదారుకుండుతనతో, వినుతోక్తులఁదెలుపవృష్ణి ♦ వీరుఁడుమిగుల
న్మనమునవలరుచునగ్గిరిఁ, గనుఁగొనుచుంజనియెనుచిత ♦ గతులంబురికిన్. ౪౭

ఉ. పౌరులతోడవేడ్కబల ♦ భద్రుఁడుసాత్యకితెన్నెదురొగ్గొనన్
భేరులుఁదూర్యముల్మ్రోయ ♦ బృంహితహేషితసింహనాదముల్
బోరుగఁబంగుచుండయగు ♦ పుంగవుఁడప్పురిరాజవీథులన్

ద్వారవిలాసినులనఁగ ♦ వచ్చెవియచ్చరలిచ్చ మెచ్చఁగన్. ౪౮

క. ఈరీతివచ్చిశౌరిహ, జారమ్మునవిలిచియనిచి ♦ జనపతులనిజా
గారములకుబహుకక్ష్య, పారంపరిఁగడచిచేరి ♦ బంగరుమేడన్. ౪౯

క. మన్ననల రెడియుడిగఁపుఁ, గన్నెలునీరాజనములు ♦ కడుభక్తినొసం
గన్నళినాక్షుఁడుగైకొని, యున్నతసౌఖ్యమునవలరు ♦ చుండెడినంతన్. ౫౦

గీ. అపుడుబలభద్రుసనావ ♦ నిపుణులైన, దండనాథులుగుమిగూడి ♦ తగువితానఁ
బురముకై సేయఁబనిచినఁ ♦ బరిజనములు, మహితశోభనవస్తుసా ♦ మగ్రిమెఱయ.

సీ. మేరువుల్ ఘటియించి ♦ రారూఢసురవర, ప్రతిమావిశేసం ♦ పదలతోఁడఁ
గ్రముకముల్ నాటించి ♦ రమితఫలావళి, భరనమత్కదళికా ♦ తరులతోఁడఁ
గట్టిరితోరణాల్ ♦ కమనీయసహకార, పల్లవచామర ♦ ప్రతతితోఁడఁ
బరిమళంబులునించి ♦ రురుతరాగరుధూప, హిమసలిలావసే ♦ కములతోఁడ
హరువుపఱచిరిపందిరుల్ ♦ గురువిచిత్ర, సమధికాంశుకకాయమా ♦ నములతోఁడ
నలవఱచిరెందుఁబచ్చల ♦ యరుగులందు, రంగవల్లులునవరత్న ♦ రాజితోఁడ. ౫౨

చ. రహిదళుకొత్తువింతయప ♦ రంజిసురుంజులనాడుసూత్రపుల్
బహుతరచిత్రభామినుల ♦ పైసురవర్యులుచల్లినట్టిస
న్మహితసురేంద్రభూరుహసు ♦ మప్రకరమ్ములమాడ్కిఁగౌతుకా
వహమగుచుం జెలంగెఁబురి ♦ వాడలముత్తెపుముగ్గులెల్లెడన్. ౫౩

సీ. కలయనెల్లెడఁజల్లు ♦ తెలితేటపన్నీటి, కాల్వలఁదగజల ♦ కంబులాడి
చకచకత్కనకవ ♦ స్త్రిచ్ఛటాచరణంబు, చందనకాశ్మీర ♦ చర్చగాంచి
వివిధప్రసూనమా ♦ ల్యవితానమునమించి, వరధూపవాసనఁ ♦ బరిఢవిల్లి
సముచితాలంకార ♦ సరణిచేఁదనరారి, తౌర్యత్రికస్ఫూర్తి ♦ దగవహించి
యపుడునగరాధిదేవత ♦ హరివివాహ, శోభనారంభసముచిత ♦ వైభవమున
బహుపురంధ్రీజనమ్ముల ♦ పగిదిఁదాను, నమితశృంగారవిస్ఫూర్తి ♦ నతిశయిల్లె. ౫౪

సీ. ఏచాయఁజూచిన ♦ మోచామహీరుహ, పూగావృతరసాల ♦ పూర్ణగృహము
లేవంకఁజూచిన ♦ నిందీవరేక్షణా, నుక్షణాచరితగీ ♦ తక్షణంబు
లేకోటఁజూచిన ♦ వాచాటమధుకరీ, వారభృత్సుమదామ ♦ వైభవంబు
లేవీధిఁజూచిన ♦ హితసమీహితవాద్య, హృద్యతాండవితబ ♦ ర్హిణగణంబు
లెచటఁజూచినబహురత్న ♦ ఖచితరచిత, చిత్రనవభిత్తికావేది ♦ చిత్రతంబు
నగుచునలకాపురంబుతా ♦ నగుచుశ్రీకిఁ, గాపురంబయ్యెనలద్వార ♦ కాపురంబు

వ. అట్టిసమయంబున విదర్భదేశాధీశ్వరుం డగు భోజనరపాలుండు కృష్ణుండు స్వయంవరోత్సవసమయంబున రాక్షసవివాహంబున శిశుపాలప్రముఖు లగు నృపాలురం బరిభవంబు నొందించి తనతనూభవ నపహరించుటయు నది సహింపక నిజతనూజుం డగు రుక్మి యెదిరి కదనంబునం బరాజితుం డగుటయును సప్రకారంబుగాఁ దెలిసి తత్క్షణంబునం బత్నీపరిజనసమేతంబుగాఁ గదలి ద్వారకానగరసమీపంబునకు వచ్చి తనరాక వసుదేవబలదేవుల కెఱుంగఁ జెప్పి పంచిన వారును దదాగమనంబునకు నెంతేని సంతసిల్లుచుఁ గృష్ణసమేతులై యతని నెదురుకొని తగువిధంబునం బూజించి పురంబునకుం దోడితెచ్చి యుచ్చతరహర్మ్యశోభితంబును నుచ్చావచసువర్ణవితానమాననీయంబును నుపమానరహితసమస్తవస్తుసమన్వితంబును నగు నొక్కభవనరాజంబున విడియించి నాఁటిరేయి వివాహముహూర్తంబనియునుం దెలిపి రుక్మిణీదేవిని దదావాసంబున కనిచి పరిణయాలంకృతం జేయింపుఁడని స్వకీయకార్యంబులు నిర్వహించుచుండి రంత. ౫౭.

క. ఇభరాజవరదు పెండ్లికి, రభసంబున మీర లిపుడు ♦ రావలె ననుచున్
శుభపత్రిక లంపించిరి, ఋభువిభులకుఁ బుడమిఁ గలధ ♦ రిత్రీశులకున్. ౫౮.

సీ. వచ్చిరి హరిదధీ ♦ శ్వరు లెల్లఁ బదినూరు, కన్నుల మన్నీఁడు ♦ మున్నుగాఁగఁ
జనుదెంచి రవనిభృ ♦ త్స్వాములు పదియారు, వన్నెగుబ్బలిరాజు ♦ మున్నుగాఁగఁ
బొడసూపి రిభుజంగ ♦ పుంగవుల్ రహిమించు, వెన్నుని బలు సెజ్జ ♦ మున్నుగాఁగఁ
గనుపట్టి రప్సరో ♦ వనితలు కరివేల్పు, గన్నయన్నుల మిన్న ♦ మున్నుగాఁగఁ
దోఁచి రప్పుడు సప్తవ్ర ♦ తుల్ మరీచి, మునికులధురంధరుం డటు ♦ మున్నుగాఁగ
భువనకమనీయపరిణయో ♦ త్సవవిభాస్వ, దంబురుహనాభసందర్శ ♦ నార్థులగుచు.

క. చనుదెంచిరి వలుదిక్కుల, జనపాలకు లపుడు తురగ ♦ సామజరథకాం
చనవసనరత్ననివహం, బును గానికఁ గాఁగఁ గొనుచు ♦ మురహరుపురికిన్. ౫౯.

గీ. యాదవేంద్రపురోహితుఁ ♦ డైన గర్గ, మునివరుఁడు గీష్పతియుఁ దాను ♦ ముదము దవర
దేవతాధీశ బలవసు ♦ దేవముఖ్యు, లైన పెద్దల యనుమతి ♦ నపుడు కాంచి. ౬౦.

క. హరికిన్ విదర్భజాతో, దరికిం గల్యాణసముచి ♦ తశ్రీలన లం
కరణములు సేయ వేలుపుఁ, దరుణుల నైదువులఁ బనిచె ♦ దగుశుభవేళన్. ౬౧.

చ. సురవరదత్తమండనవి ♦ శోభితుఁడై హరి యిట్లు రుక్మిణీ
పరిణయకాంక్షనుండుటయు ♦ భానుఁడు గన్గొని తానునట్లయా ♦

హారికినర్ఘ్యరత్నముల ♦ నర్పణసేయఁదలంచియోయనన్
బరువడిఁబశ్చిమాంబునిధి ♦ పారమునన్ నిలిచెన్ద్యురాధ్యతన్. ౬౨

ఈ. ద్వారవతీమహోత్సవవి ♦ ధానవిజృంభితదివ్యచందన
శ్రీరుచిరోరుధూపములు ♦ రిక్కలజాడలనెల్లదిక్కుల
న్దోరముగైకనంబడియె ♦ నోయననొక్కటనాక్రమించెమా
యూరశిరోధినీలరుచి ♦ నుర్వియునింగియునంధకారముల్ ౬౩

ఈ. అప్పురుషోత్తముండుప్రమ ♦ దాతిశయంబునఁబెండ్లియాడున
య్యొప్పిదముంగనుంగొనఁగ ♦ నూర్జితవైభవలీలవచ్చున
య్యుప్పదిమూఁడుకోట్లసుర ♦ ముఖ్యులముంగలిదివ్వటీలనన్
జొప్పడెఁజొక్కపున్రుచులఁ ♦ జుక్కలుదిక్కులజాడలేర్పడన్. ౬౪

క. తోఁచెనలచంద్రబింబము, ప్రాచిన్సురగజమునెక్కి ♦ పద్మాక్షుఁడురా
నౌచితిఁబట్టఁగఁదెచ్చిన, భూచక్రపుగొడుగనంగఁ ♦ బూర్ణద్యుతులన్. ౬౫

గీ. అఖిలభువనాధిపతియైన ♦ యబ్జనయను, పరిణయార్థముగవిరించి ♦ పద్మజాండ
మునసుధాలేపమొనరించె ♦ ననఁగఁదనరెఁ, బండువెన్నెలకన్నుల ♦ పండువగుచు.

గీ. అపుడువసుదేవబలదేవు ♦ లాదిగాగల, యాదవేంద్రులువృష్ణ్యంధ ♦ కాదులైన
బంధుజనములుఁగూడితత్ ♦ పద్మనయనుఁ, జేరిశుభలగ్నమెదికాంక్షింపుచుండ.

శా. చేరెన్లగ్నమటంచుగర్గమునిసూ ♦ చింపంగఁదానున్సునా
సీరుండట్లనహెచ్చరింపనపుడా ♦ శ్రీకృష్ణుఁడైరావత
స్ఫారోన్నద్ధతలాధిరూఢుఁడగుచున్ ♦ బంధుప్రియంభావుకో
దారశ్రీవిభవంబునన్ వెడలెభో ♦ జావాసమున్ జేరఁగన్. ౬౬

వ. ఇవ్విధంబున నవ్వసుదేవనందనుండు విబుధవరవేదండాధిరూఢుం డగుచు ని
మహాస్వమూహాధవళితం బగుపూర్వనగశృంగభాగంబునం బొదలుకుముదవనబా
ధవునిచందంబున విమలతరపృథులముక్తాఫలలలితధవళాతపత్రసహస్రంబు ల
యొడుతారకానిలయంబులనడుమ విలసిల్లుచు నుచ్చైశ్శ్రవంబు నెక్కి యగ్రప్ర
శంబున వివిధరత్నవిచిత్రితం బగువేత్రంబు కేలం బూని సందడి దొలంగఁ జేయు
డనుచుఁ జనుపురందరునిహస్తప్రకరణంబునం బొడమినకారణగుణంబునం బలె నుచ్చా
వచవాద్యధరుల తమ్మటపటహభేరిభాంకారంబు లంబరతలంబున నిగుడుదివిజముర
రావమ్ములతోడం గలసి నికటతటరైవతకశైలవిశాలగుహాగేహాసందోహావిదళన
టోపంబు నాపాదింప సకలజనహృదయకుహరంబుల సమధికప్రవీణతం జేసి నాన

విధంబు లగురూపంబుల మెలంగుచాతుర్యంబు నిజప్రసాదంబునం గన్నవైశ్వానరుండు విశ్వనియంతయయి తనపురోభాగంబున ననేకరూపంబుల నాశ్రయించి సేవించుచున్నవాఁడో యన సద్యోఘృతప్రదీపితజ్వాలాయుతంబు లగుకరదీపికాయుతంబులును సాంద్రప్రభాన్వితంబు లగుచంద్రజ్యోతులును నగ్నియంత్రంబులును విశ్వంభరావలయంబునం గలయం బర్వి పట్టపగలు గావింపఁ గందర్పసుందరీసందోహంబులు వేనవేలు గూడిన నిర్విదర్భరాజకన్యాకారత్నంబు గాలిగోరునకుం బోలం జాలరిదికనుంగొనుమని యరవిందసంభవుండు యాజకులధురంధరున కెఱుంగఁ జేసి మెచ్చు వడయుటకును దెచ్చెనో యనం గరకిసలయమ్మిలి నిక్షుఖండంబులుం దాల్చి యనన్యకన్యాసామాన్య రూపలావణ్యభాజనంబు లగువేశ్యాజనంబులు ముంగల నడువ మాధవోత్సవసమయంబు గావున మాకందమాధవీమల్లికాదిలతావితానంబులు మానినీరూపంబులు దాల్చి కిసలయకుసుమఫలప్రముఖంబు లగుకానుకలం బూని చనుదెంచెనో యనం గొంద ఱరవిందగంధులు క్రంతలు దీరి హారివాణముల మాంగలికవస్తుసామగ్రిం బూని యంగభవసామ్రాజ్యాధిదేవతల తెఱంగున ముంగలం జనుదేర నవక్రతరమహాచక్రవైభవంబున విరోధిచక్రంబులం దునుమునిమ్మహామహుని నూనసాయకంబుల సాధింపనలవి యగునే యని కుసుమకోదండుండు పుండరీకాక్షుమీఁద నడరింప నిజమాయాప్రభావంబున సృజించినచంచలేక్షణారూపచక్రనియుతంబుల తెఱంగునం గ్రాలు జనవినిర్మితంబు లగుయంత్రచక్రంబుల నవ్యాపసవ్యమార్గంబులం బరిభ్రమించు మించుబోణుల విలోకించుజనలోచనాసేచనకభావం బంగీకరింప యనువంశభూషణ భవదీయపరిణయమహోత్సవంబు నవలోకింపఁ గింపురుషగంధర్వప్రముఖబర్హిర్ముఖులు గగనాంగణంబునం బట్టుచాలక నెట్టుకొని యున్నవారు వీరిం గనుంగొను మని సారెసారెకుం జేతు లెత్తి చూపుగతి వందిమాగధు లున్నమితహస్తులై నిజబిరుదగాథాకథనప్రవీణతం దనరఁ నపరిమితభక్తిభావంబునఁ బాదచారులై వచ్చునంగవంగకళింగకాశ్మీరలాట భోటాదిభూపతులచరణపల్లవంబులు మేదినీతలన్యాసంబునకుం దాళఁ జాలునే యని తదీయభాగ్యాధిదేవతలు సవరించిపఱచినవెలిపట్టుపావడలవడువున జానుదఘ్నంబుగా నిగుడఁ బణ్యపుణ్యాంగనాజనపరితఃప్రకీర్యమాణకుందమందారమల్లికాప్రముఖకుసుమవిసరంబులు తారాపథంబున కడరి హరిచందనకుసుమలగ్నంబు లగు భృంగంబుల ధరాతలంబునకు నాకర్షింప నట్లనన్యనృపసామాన్యవైభవంబున భోజవరపాలకబిడౌజుని నగరిహజారంబుఁ జేరం జనుసమయంబున.

శా. భోజక్ష్మావరుఁ డాప్తబంధువులతోఁ ♦ బుణ్యాంగనాశ్రేణితో
లాజల్ పూవులు నక్షతంబులు నురోమా ♦ లంజల్లుచుఁ వేడ్కమై
రాజీవాక్షు నెఱుఁగొన్నానంగ నతఁడుం ♦ బ్రాలేయశైలోన్నత
శ్రీఁ జూపట్టుగ జంబుడిగ్గెబహువే ♦ ళ్శ్రీధ్యానముల్ మీఱఁగన్. ౧౯.

గీ. ఇటుల నైరావతము డిగ్గి ♦ కృష్ణుఁ డపుడు, సాత్యకికరంబుఁ గరమున ♦ సంఘటించి
నృపతిమంత్రిజనప్రద ♦ ర్శితసమగ్ర, మార్గమున మామనగరుప్రవే ♦ శమునఁ జొచ్చి.

క. భోజనరపాలుపనుప్రన, రాజీవాక్షుండు పద్మ ♦ రాగశిలాసం
యోజితవితర్దికాస్థలి, శ్రీఁ జెలఁగెడు పెండ్లిపీఁటఁ ♦ జేరె ముదమునన్. ౨౧.

క. కొనలుత్తరముగఁ బఱచిన, కనకపుఁ జేలమున సిరుఁ ♦ గన్పడులీలన్
నును పెండ్లిపీఁట నెలకొనెఁ, గనకాంబరుఁ డపుడు ప్రేమ ♦ గడలుకొనంగన్. ౨౨.

క. మధుపర్కమొసఁగె భోజుఁడు, మధువైరికి విహితగతిస ♦ మగ్రపుభక్తిన్
బుధవర్యానీతంబగు, సుధ చేనడుగులనుగడిగి ♦ శోభనలీలన్. ౨౩.

ఉ. బంగరుగిండి వంచి తన ♦ భామిని తోయము వోయ భోజరా
ట్పుంగవుఁ డప్డు రుక్మిణివి ♦ భూషితహస్తముఁ గేలఁ బట్టియ
య్యంగజకోటిసన్నిభున ♦ కర్థి లిమీఱఁగ ధారవోసెను
త్తుంగమృదంగవాద్యముల ♦ తో సురదుందుభులంటి మ్రోయఁగన్. ౨౪.

గీ. కాంచనాద్రివిచిత్రసం ♦ గతవిచిత్ర, బహుళరత్నపరిస్ఫూర్తి ♦ సహితమగుచుఁ
దనరు తెరవంచి రైదువల్ ♦ దగుముహూర్త, సమయమిది చేరెనని బృహ ♦ స్పతి వచింప.

క. గుడజీరకంబు లర్థిఁ, బడఁతుకశిరమున ఘటించెఁ ♦ బద్మాక్షుండ
ప్పడఁతుకయు విభుని యౌదల, నిడియెఁ గుడజీరకము స ♦ మీహితరీతిన్. ౨౬.

చ. అతులితభక్తి మైఁ బ్రియవ ♦ యస్యలు నెన్నడుమంటి పట్టియు
న్నతముగ నెత్తు ముత్తెములు ♦ నా నుదోయిటుంచి పట్టియ
చ్యుతుతలఁ బ్రాలు వోసె మధు ♦ సూదనుఁ డుందలఁ బ్రాలు వోసెన
య్యతివకు నమ్మహోత్సవము ♦ నందఱుఁ గన్గొని రంత వేడుకన్. ౨౭.

క. గళమునఁ గట్టెన్ హారిమం, గళసూత్రము సతికి విప్ర ♦ కాంతలు జయమం
గళముల్ పాడంగ నన, ర్గళభేరీధ్వనులఁ బుడమి ♦ కదునద్రువంగన్. ౨౮.

గీ. శ్రీజయమ్ములు మీకొందు ♦ సిద్ధమనుచు, తెలుపులీలఁ బ్రదక్షిణా ♦ ర్చులఁ జెలంగు
పావకునకు జగత్ప్రియుం ♦ భావుకునకు, లాజలిప్పించె శౌరియా ♦ లలనవలన. ౨౯

మ. అలరుం గ్రొన్ననవుఁజోదుకయ్యమునమా ♦ యబ్జాక్షి పాదాంబుజ
మ్ములనీవంటుటయేమొగర్వ్గానముమే ♦ ముంజూడనేదీపద
మ్ములనంటన్వలెనంచుఁదత్సఖులుగుం ♦ పుల్ గూడియాడన్ సతీ
తిలకంబంఘ్రితలంబు సన్నెకలు హా ♦ త్తుం జెన్ విభుండంతటన్. ౮౦.

గీ. కొంగుముళ్లతోడ ♦ సంగజజనకుండు, శ్రీసనాచరించెఁ ♦ బ్రియుఁడుఁ దాను
నాగమోక్తవిధుల ♦ ననలప్రదక్షిణ, మృషివరాంగనాస ♦ తీక్షణములు. ౮౧.

క. ధ్రువపదముఁ జెందిమనుమని, వివిధము గాదీవెవేలుపు ♦ వేడ్కను సంగన్
ధ్రువపదముఁ గాంచెనయ్యా, దవముఖ్యుఁడులలనతోడఁ ♦ దద్దయుఁ బ్రీతిన్. ౮౨.

ఉ. శ్రీరసభారతీసతుల ♦ చెల్వము గెల్వఁగనోపు నీమహో
దారసరమ్ముగా నెదన ♦ హర్నిశము న్వసియింప గెల్వుమీ
దోరతివైభవస్ఫురణ ♦ ధూర్తులనంచు బుధుల్ వచింపఁగా
నారతియిచ్చిరప్పుడమ ♦ రాంగనలారసతేనితంద్రికిన్. ౮౩.

సీ. నడలకైఁ పులనొప్ప ♦ నగములోయి వియంచు, జనులెంచఁదగుమత్త ♦ సామజములు
పగదీర్ప గాడ్పుక్రిం ♦ దుగఁ జేసినమ్ము గాళి, పాటింపఁదగు మేటి ♦ ఘోటకములు
మేరుశృంగములెట్లు ♦ మెలఁగ నేర్చెనొయంచుఁ, గనఁదగుఘనశతాం ♦ గములగములు
సౌదామినులకెట్లు ♦ చపలత దోలఁగెనో, యనమించుచున్నక ♦ న్యాజనమ్ము
లపరిమితరత్నరాసులు ♦ నమితకనక, భూషణనికరములునున ♦ పూర్వగంధ
బంధురద్రవ్యములునుఎ ♦ ద్భక్తిమెఱయ, నల్లునకునిచ్చెభోజభూ ♦ వల్లభుండు.

క. సురమణులుతమకుఁ గలభా, సురమణులన్వీడుచుటువఁ ♦ జూచిన్నపాలు
ర్వరుస నొసంగిరితమతమ, కరిరథహయరత్నగుచిర ♦ కనకాంశుకముల్. ౮౪.

గీ. శేషహోమాంతముగనిట్లు ♦ శ్రీసఖుండు, భోజకన్యావివాహంబు ♦ పూర్ణసరణిఁ
బ్రీతినెరవేర్చియుచితతమా ♦ రీతినరిచె, నింద్రముఖులైనసకలబ ♦ ర్హిర్ముఖులను. ౮౫.

క. నానాదేశాగతులగు, భూనాయకులెల్లఁ జనిరి ♦ పురములు చేరన్
శ్రీనాథునిచేతనుస, న్మానంబులు వడసిభటుల ♦ మాత్యులు గొలువన్. ౮౬.

శా. సింధుజ్యోంశమహాసనుల్ చెలఁగగం ♦ జిల్లెన్ ద్రుమంబుల్లస
ద్గంధంబుల్ విసరెన్ సమీరములు వే ♦ ద్మోన్నేశముల్లాడుచున్

గంధర్వులిద్దివిఁ బాడియాడిరిమరు ♦ త్కంజాతపత్రేక్షణల్
ధిం ధిం ధిక్కిట ధిమిక్కిట ధిత్తకధితో ♦ ధీయన్న నాదమ్ములన్. ౭౬.

వ. ఇట్లు సకలలోకేశ్వరుండును సనకసనందనాదిమహాయోగిజనసంస్తూయమానసాంద్రతరవిభవుండును నగునయ్యనుకులేశ్వరుండు భోజకన్యావివాహంబు విహితప్రకారంబున నంగీకరించి యయ్యరవిందగంధితోడ నిజమందిరప్రవేశం బాచరించి గురుబుధసమాజంబు నుచితం బగుతెఱంగున సంభావించి బంధుజనంబు లగునందకుమారముఖవసుంధరాధురంధరులకు సింధురశతాంగాదిప్రదానంబుల నపరిమితసత్కారంబులఁ బ్రహర్షంబు సంఘటించియు మిత్రవర్గంబులకు ధాత్రీతలవిచిత్రంబు లగుభవ్యవస్తుసందోహంబుల నిప్పించియును గాయకభరతవందిమాగధప్రముఖసేవకజనులకు ధనకనకవస్తువాహనాదిప్రదానంబున నింపు సంపాదించియును విద్యావిశేషంబుల మెఱయు విబుధజనంబులం దనియించియును మఱియునుం దక్షిణయాచకజనంబుల మనోరథంబులు సఫలంబు గావించియు విశ్వజనవిస్మయావహవితరణకళాధురంధరుండై వెలయుచుండె. ౭౭.

సీ. బహుసస్యసంపూర్తిఁ ♦ బరిఢవిల్లెధరిత్రి, నెలమూఁడువానలు ♦ నిండికురిసె
ఘృతదధిక్షీరాబ్ధి ♦ వృద్ధిమందనుగల్గె, నన్యోన్యవైరంబు ♦ లడఁగెధరణి
నిచ్చఁగల్యాణంబు ♦ పచ్చతోరణమయ్యె, ప్రజలెల్లనుత్సవ ♦ పరతమనిరి
యారోగ్యభాగ్యంబు ♦ లభివృద్ధివహియించె, గ్రహగణంబనుకూల ♦ గతులఁదిరిగె
జారచోరాదిబాధాప్ర ♦ సంగముడిగె, భూరుహంబులుసతతంబు ♦ పూచికాచి
చెలఁగిఫలియించిశుకవృత్తి ♦ నలరుచుండెఁ, గృష్ణదేవుఁడుసామ్రాజ్య ♦ మేలుచుండ.

వ. అని యివ్విధంబున రుక్మిణీకల్యాణంబు శుభవచనరచనాచమత్కారపూర్వకంబుగాఁ జెప్పిన యప్పరమయోగీంద్రునకుం బ్రణమిల్లి పరీక్షిత్క్షితీశ్వరుండు కృతార్థుండనైతి నని యమ్మహామహుని సముచితప్రకారంబునం బూజించె నంత. ౮౦.

మ. బలిగేహప్రతిహారహారమయశుం ♦ భచ్చిత్రడోలాలస
జ్జలజాగారవిహారహారనుశివా ♦ క్చాతుర్యమాధుర్యపు
ష్కలితప్రీత్యవతారతారణకళా ♦ సంరంభదీక్షాసము
జ్జ్వలచిత్తప్రవిచారచారణమహా ♦ శ్చర్యావహప్రాభవా. ౮౧.

క. శ్రీరంగహర్మ్యనిలయా, సారంగవరావనప్ర ♦ శస్తఘనదయా
సారంగతభక్తచయా, స్వారంగానీతదివ్య ♦ సాలాభ్యుదయా. ౮౨.

పంచచామరము. కనన్మణీఘృణిప్రకాండ ♦ కాళియాహిమస్తక
ప్రణృత్యక్లృప్తతాళిభేద ♦ పాటవప్రపంచకా
ఘనాఘనద్యుతిప్రకాశ ♦ గంధవారణక్రియా
వినోదభృత్తనూవిభాభ ♦ విష్ణుదివ్యసౌరభా. ౯౩

గద్య. ఇది శ్రీమన్మదనగోపాలశాశ్వతకటాక్షవీక్షణావాప్త చతురతరసాహితీవైభవ చక్రసామాత్యతనూభవ మంగమాంబాగర్భశుక్తిముక్తాఫల మార్గణవిశ్రాణిత మహాఫల కోవిదనుతభాగధేయ కోటీశ్వర నామధేయప్రణీతంబైన భోజసుతా పరిణయంబను మహాప్రబంధంబునందు సర్వమ్మును బంచమాశ్వాసము.

సమాప్తము.

